

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

o d b o r š k o l s t v í

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2017/2018

březen 2019

Obsah

1.	Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	5
1.1	Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2017/2018	7
1.2	Předškolní vzdělávání.....	10
1.3	Základní vzdělávání a povinná školní docházka.....	12
1.4	Střední vzdělávání.....	16
1.5	Vyšší odborné vzdělávání.....	33
1.6	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	37
1.6.1	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	37
1.6.2	Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách	40
1.6.3	Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona	42
1.6.4	Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.....	44
1.6.5	Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných.....	47
1.7	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	50
1.7.1	Základní umělecké vzdělávání.....	50
1.7.2	Jazykové vzdělávání.....	52
1.7.3	Zájmové vzdělávání	52
1.7.4	Tělovýchova a sport	54
1.7.5	Děti a mládež – volný čas	58
1.7.6	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.....	61
1.8	Poradenské služby	61
1.9	Školská zařízení	63
1.9.1	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	63
1.9.2	Školská poradenská zařízení.....	63
1.9.3	Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	63
1.9.4	Školská účelová zařízení	68
1.9.5	Školská výchovná a ubytovací zařízení.....	69
1.9.6	Zařízení školního stravování.....	70
1.9.7	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči	74

1.10	Pracovníci ve školství	75
1.11	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	75
1.12	Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	77
1.13	Prevence sociálněpatologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji.....	78
1.13.1	Prevence sociálněpatologických jevů.....	78
1.13.2	Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.....	82
1.13.3	Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin.....	85
1.14	Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech.....	87
1.15	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji.....	87
2.	Ekonomika a péče o majetek	90
2.1	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem	91
2.2	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	94
2.3	Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	95
2.4	Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení.....	96
3.	Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji	98

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2017/2018 (dále také jen „VZ“) je zpracována a předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahem VZ je hodnocení stavu a změn jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KHK“) bez ohledu na zřizovatele, popis vzdělávací soustavy, hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji, jeho cílů a opatření v uplynulém období, včetně hodnocení souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015–2020). Další součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který zdůrazňuje priority jednotlivých oblastí a shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2017/2018) byly zejména:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015–2020), schválený vládou ČR v roce 2015 (dále také jen „DZ ČR 2015–2020“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2016–2020) (dále také jen „DZ KHK 2016–2020“) schválený orgány KHK v roce 2016,
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018.

Odbor školství Krajského úřadu KHK se ve školním roce 2017/2018 zaměřil podobně jako v uplynulém období na následující priority:

- zvyšování kvality a efektivity vzdělávání,
- podpora odborného vzdělávání, a to zejména ve vybraných oborech vzdělání s výučním listem a oboru vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra,
- pokračování optimalizačních změn v síti škol a školských zařízení a v oborové struktuře středních škol,
- podpora práce center odborného vzdělávání (dále také jen „COV“),
- podpora spolupráce středních škol a firem prostřednictvím regionálních sektorových dohod
- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také jen „SVP“) a na cizince,
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu jako prevence rizikového chování žáků,
- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků,
- podpora dalšího vzdělávání širší veřejnosti i pedagogů organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK a ve Školském zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK (dále také jen „ŠZ DVPP“),
- podpora učitelů odborných předmětů.

Výroční zpráva se skládá ze tří základních částí:

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. Ekonomická část
3. Závěry a hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji

Výroční zpráva popisující období školního roku 2017/2018 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě statistických a výkonových výkazů škol a školských zařízení za jednotlivé školní roky i údaje poskytnuté odborem školství Krajského úřadu (dále také jen „OŠ KÚ“) KHK, odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací KÚ (dále také jen „ORRGD KÚ“) KHK, Národním ústavem pro vzdělávání (dále také jen „NÚV“), Školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566 (dále také jen „ŠZ DVPP“), popř. získané z výročních zpráv o činnosti škol v KHK za školní rok 2017/2018.

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

Priority v oblasti školství v KHK stanovil DZ KHK 2016–2020 schválený Zastupitelstvem KHK dne 21. 3. 2016 (usnesení ZK/27/1908/2016).

Ve školním roce 2017/2018 došlo v souladu s demografickým vývojem počtu živě narozených dětí k poklesu počtu dětí v mateřských školách a mírnému nárůstu počtu žáků základních škol především na druhém stupni. Výrazněji se projeví z pohledu uchazečů přijímaných do 1. ročníku středních škol změny oborové struktury schválené v uplynulém období a konání jednotné přijímací zkoušky v rámci přijímacího řízení do všech oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě (včetně nástavbového studia) v prvním kole přijímacího řízení. V mnoha případech byli uchazeči přijímáni i do jednotlivých zaměření jednoho oboru vzdělání dle rámcového vzdělávacího programu (dále také jen „RVP“) v souladu s odlišným školním vzdělávacím programem (dále také jen „ŠVP“). Na všech středních školách nabízejících obory vzdělání zakončené maturitní zkouškou probíhá tato zkouška dle jednotného modelu daného platnými právními předpisy. Žáci v oborech vzdělání zakončených výučním listem skládají jednotnou závěrečnou zkoušku. Celkové počty nabízených volných míst na základních i středních školách vysoko převyšovaly počty dětí a žáků vstupujících do příslušného stupně vzdělávací soustavy.

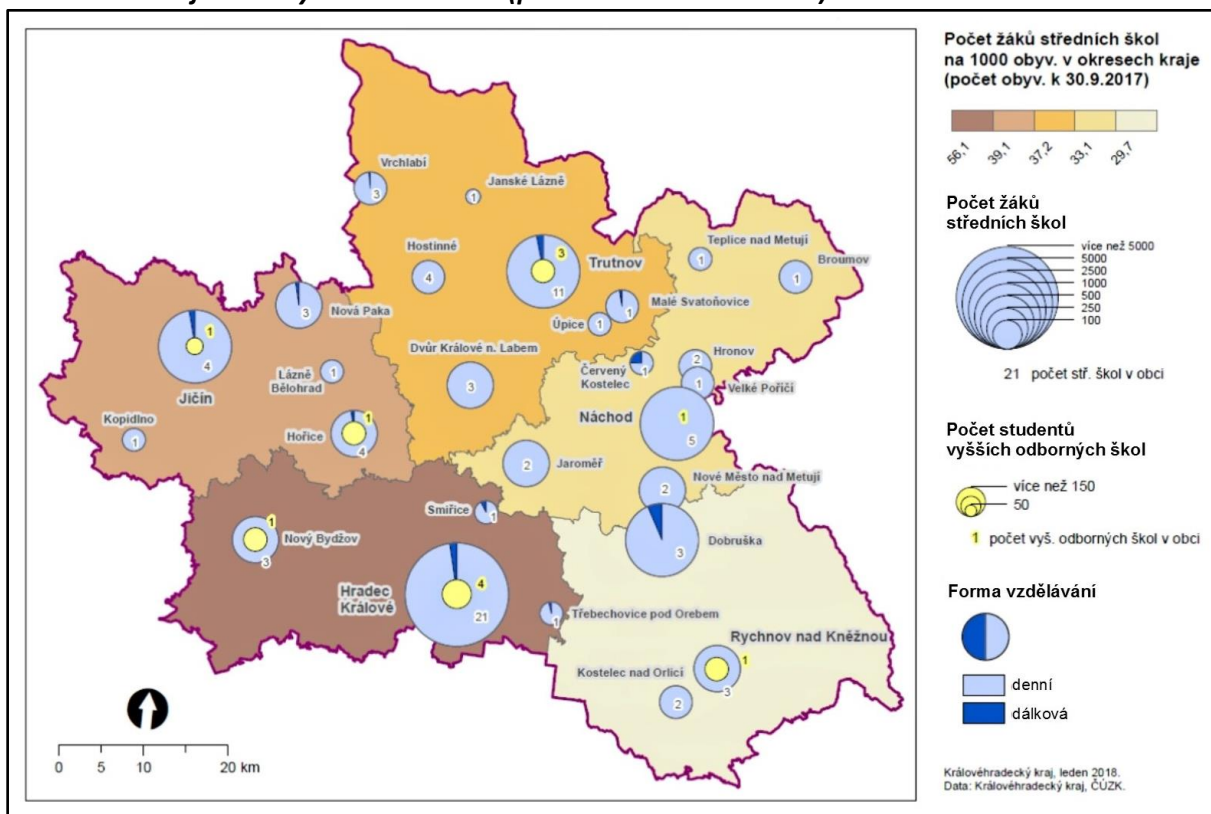
Tabulka 1: Vývoj celkového počtu žáků a studentů v Královéhradeckém kraji

Školní rok / druh školy	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
SŠ	31 073	30 810	29 607	27 913	26 253	24 928	24 513	23 777	23 551	23 082
VOŠ	1 005	1 044	975	965	968	979	940	825	739	679

Zdroj: MŠMT

V Královéhradeckém kraji plní zřizovatelskou funkci u základních škol převážně města a obce, u středních a vyšších odborných škol především kraj. Vzdělávací nabídku doplňují školy soukromé, církevní a státní (zřizované MŠMT).

Obrázek 1: Počty žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol ve školním roce 2017/2018 v jednotlivých obcích v KHK (podle stavu k 30. 9. 2017)

Zdroj: OŠ KÚ KHK

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2017/2018

Rejstřík škol a školských zařízení

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje bylo podáno ve sledovaném období celkem 273 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změn v údajích v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků v základních školách, školních družinách, dětí v mateřských školách a stravovaných ve školních jídelnách, zápisů a výmazů ředitelů škol a školských zařízení do/z rejstříku škol a školských zařízení. Dále se změny týkaly nejvyššího povoleného počtu žáků ve středních školách, úpravy nejvyššího povoleného počtu žáků v jednotlivých oborech vzdělání a přesunu míst poskytovaného vzdělávání a školských služeb. V souvislosti se sloučením/splynutím středních škol byly provedeny změny v rejstříku škol a školských zařízení týkající se výmazu škol a školských zařízení, zápisu škol a školských zařízení, zápisu míst poskytovaného vzdělávání a školských služeb, zápisu oborů vzdělání a zápisů nových ředitelů.

Tabulka 2: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních rocích 2016/2017 a 2017/2018

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2016/2017	Počet žádostí 2017/2018
Královéhradecký kraj	55	127
Privátní sektor	40	26
Církev	11	7
MŠMT	0	2
Obec	107	111
Celkem	213	273

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V následujících odstavcích jsou popsány nejvýznamnější změny v rejstříku škol a školských zařízení u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, rozdělené podle zřizovatele.

Zřizovatel Královéhradecký kraj

- ke dni 1. 7. 2018 byly sloučeny příspěvkové organizace Střední škola služeb, obchodu a gastronomie, Hradec Králové, Velká 3 a Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110; nástupnickou organizací se stala Střední škola služeb, obchodu a gastronomie, Hradec Králové, Velká 3; její nový název zní Střední škola služeb, obchodu a gastronomie,
- ke dni 1. 7. 2018 byly sloučeny příspěvkové organizace Gymnázium, Nový Bydžov, Komenského 77 a Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869; nástupnickou organizací se stalo Gymnázium, Nový Bydžov, Komenského 77; její nový název zní Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, Nový Bydžov,
- ke dni 1. 7. 2018 byly sloučeny příspěvkové organizace Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303 a Obchodní akademie, Trutnov, Malé náměstí 158; nástupnickou organizací se stala Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední

zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303; její nový název zní Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov,

- ke dni 1. 7. 2018 byly sloučeny příspěvkové organizace Gymnázium, Vrchlabí, Komenského 586 a Gymnázium a Střední odborná škola, Hostinné, Horská 309; nástupnickou organizací se stalo Gymnázium, Vrchlabí, Komenského 586; její nový název zní Krkonošské gymnázium a Střední odborná škola,
- ke dni 1. 7. 2018 byly sloučeny příspěvkové organizace Střední škola a Základní škola, Nové Město nad Metují a Střední průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště, Nové Město nad Metují, Školní 1377; nástupnickou organizací se stala Střední škola a Základní škola, Nové Město nad Metují; její nový název zní Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují,
- ke dni 1. 7. 2018 splynuly příspěvkové organizace Střední průmyslová škola, Hronov, Hostovského 910 a Střední škola propagační tvorby a polygrafie, Velké Poříčí, Náchodská 285 a Střední škola oděvní, služeb a ekonomiky, Červený Kostelec, 17. listopadu 1197 do příspěvkové organizace s názvem Střední škola průmyslová, textilní a polygrafická,
- ke dni 1. 7. 2018 splynuly příspěvkové organizace Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice a Střední odborné učiliště, Lázně Bělohrad, Zámecká 478 do příspěvkové organizace s názvem Zemědělská akademie Hořice - střední škola a vyšší odborná škola,
- ke dni 1. 7. 2018 splynuly příspěvkové organizace Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931 a Obchodní akademie, Náchod, Denisovo nábř. 673 do příspěvkové organizace s názvem Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Náchod,
- ke dni 1. 7. 2018 splynuly příspěvkové organizace Integrovaná střední škola, Nová Paka, Kumburská 846 a Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vrchlabí, Krkonošská 265 do příspěvkové organizace s názvem Střední škola strojírenská a elektrotechnická,
- ke dni 1. 7. 2018 splynuly příspěvkové organizace Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Trutnov, Volanovská 243 a Střední škola hotelnictví a společného stravování, Teplice nad Metují do příspěvkové organizace s názvem Střední škola gastronomie a služeb,
- ke dni 1. 9. 2017 byla z rejstříku škol a školských zařízení vymazána Plavecká škola Zéva, Hradec Králové, Eliščino nábř. 842,
- **změny názvů** příspěvkových organizací zřizovaných Královéhradeckým krajem:

ke dni 1. 9. 2017 byl změněn název Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod, Jiráskova 461 na Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod.

Zřizovatel obec

- ke dni 1. 9. 2017 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola, Žďár nad Metují, okres Náchod a Mateřská škola, Žďár nad Metují zřizované obcí Žďár nad Metují; nástupnickou organizací se stala Základní škola, Žďár nad Metují, okres Náchod; její nový název zní Základní škola a Mateřská škola Žďár nad Metují,
- ke dni 1. 8. 2018 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola, Nepolisy, okres Hradec Králové a Mateřská škola, Nepolisy zřizované obcí Nepolisy; nástupnickou organizací se stala Základní škola, Nepolisy, okres Hradec Králové; její nový název zní Základní škola a Mateřská škola, Nepolisy.

Zřizovatel privátní sektor

- ke dni 1. 9. 2017 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Základní škola Křišťál, se sídlem Jaroměř, Lužická 423, která vykonává činnost základní školy a školní družiny,
- ke dni 1. 9. 2017 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba s názvem Základní škola Na Dvoře z. ú., se sídlem Vrchlabí, U břížek 271, která vykonává činnost základní školy,
- ke dni 1. 9. 2017 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba s názvem Soukromá mateřská škola a jesle Pastelka, s.r.o., se sídlem Jičín, Husova 110, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny - výdejny,
- ke dni 1. 9. 2017 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Lesní mateřská škola Na Větvi, se sídlem Hradec Králové, Hlavní 210/57, která vykonává činnost lesní mateřské školy,
- ke dni 1. 9. 2017 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba s názvem Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú., se sídlem Lánov, Prostřední Lánov 247, která vykonává činnost lesní mateřské školy,
- s účinností od 1. 9. 2017 vykonává školská právnická osoba s názvem Soukromá základní škola a mateřská škola, Úlibice, okres Jičín nově činnost základní školy a školní družiny.

Konkurzní řízení ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK

Ve školním roce 2017/2018 se uskutečnila konkurzní řízení na obsazení pracovních míst ředitelů/ředitelky 51 příspěvkových organizací v oblasti školství zřizovaných KHK. Detailní přehled je v Příloze č. 6 výroční zprávy.

1.2 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je institucionálně zajišťováno mateřskými školami, popř. je realizováno v přípravných třídách základních škol nebo přípravných stupních základních škol speciálních.

Hlavním cílem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí a usnadňovat jim jejich další životní a vzdělávací cestu. Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let.

Od školního roku 2017/2018 byla zavedena povinnost předškolního vzdělávání pro děti, které dosáhly pátého roku věku do 31. 8. 2017.

V Královéhradeckém kraji bylo ve školním roce 2017/2018 zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 318 mateřských škol. Z uvedeného počtu bylo 159 mateřských škol samostatným právním subjektem a 159 součástí jiného právního subjektu. V celkovém počtu mateřských škol (318) jsou zahrnuty školy zřizované obcemi (289), registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy (3), Královéhradeckým krajem (10) a privátním sektorem (16) – z těchto 16 škol šlo ve dvou případech o lesní mateřské školy.

Trend úbytku dětí v mateřských školách nadále pokračuje, i když mírnějším tempem. Ve školním roce 2017/2018 se v mateřských školách všech zřizovatelů vzdělávalo 19 222 dětí, což je o 118 dětí méně než ve školním roce 2016/2017. Ve školním roce 2016/2017 byl pokles dětí oproti školnímu roku 2015/2016 o 536 dětí.

KÚ KHK na žádost zřizovatelů v mimořádných termínech zvyšoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení a zapsal tři nové subjekty, jejichž zřizovatelem je privátní sektor.

Tabulka 3: Přehled počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků v mateřských školách v KHK ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018

Zřizuje	v okrese	Školní rok 2016/2017					Školní rok 2017/2018				
		děti	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů	děti	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů
				děti	třídy				děti	třídy	
Obec	HK	5 506	233	34	3	431,1	5 520	232	24	2	428,7
	JC	2 703	119	68	6	221,6	2 727	119	37	4	225,4
	NA	3 706	165	46	4	300,3	3 595	162	48	4	303,2
	RK	2 839	123	0	0	226,3	2 832	121	0	0	232,3
	TU	3 874	172	127	11	306,2	3 821	169	126	11	310,4
	Celkem	18 628	812	275	24	1 485,5	18 495	803	235	21	1 500
Církev		137	7	0	0	14,1	132	7	0	0	10,6
Kraj		269	26	269	26	61,1	261	25	261	25	59
Privátní sektor		306	20	45	5	34,5	334	21	44	5	45,1
Celkem		19 340	865	589	55	1 595,2	19 222	856	540	51	1 614,7

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2016 a 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 3, která porovnává údaje o počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018, vyplývá:

- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele klesl o 118 dětí,
- v mateřských školách zřizovaných obcemi klesl počet dětí oproti školnímu roku 2016/2017 o 133 dětí, naopak v mateřských školách zřizovaných privátním sektorem došlo ke zvýšení o 28 dětí,
- přepočtený počet úvazků učitelů v mateřských školách bez ohledu na zřizovatele stoupl o 19,5 úvazku.

Tabulka 4: Přehled počtu mateřských škol v KHK ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018

Zřizuje	v okrese	Školní rok 2016/2017			Školní rok 2017/2018		
		Počet škol	v tom		Počet škol	v tom	
			samo- statné	součástí právního subjektu spolu se ZŠ		samo- statné	součástí právního subjektu spolu se ZŠ
Obec	HK	67	35	32	67	34	33
	JC	51	32	19	51	32	19
	NA	62	32	30	62	31	31
	RK	55	25	30	55	25	30
	TU	54	23	31	54	23	31
	Celkem	289	147	142	289	145	144
Církev		3	1	2	3	1	2
Kraj		10	2	8	10	2	8
Privátní sektor		13	8	5	16	10	6
Celkem		315	158	157	318	158	160

Poznámka: Údaje k 31. 8. 2017 a 31. 8. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 4, která porovnává údaje o počtu mateřských škol ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018, vyplývá:

- celkový počet mateřských škol zřizovaných obcemi, krajem a církví se nezměnil,
- vznikly tři mateřské školy, jejichž zřizovatelem je privátní sektor (Soukromá mateřská škola a jesle Pastelka, s.r.o., Lesní mateřská škola Na Větví a Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.),
- ke dni 1. 9. 2017 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola, Žďár nad Metují, okres Náchod a Mateřská škola, Žďár nad Metují,
- ke dni 1. 8. 2018 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola, Nepolisy, okres Hradec Králové a Mateřská škola, Nepolisy.

Tabulka 5: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd) ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018

	2016/2017	2017/2018	rozdíl	%
Počet dětí	18 628	18 495	-133	-0,7
Průměrný počet dětí na běžnou třídu	23,3	23,4	0,1	0,4
Průměrný počet dětí na třídu MŠ	22,9	23	0,1	0,4
Přepočtený počet učitelů	1 485,5	1 500,0	14,5	1

Poznámka: údaje k 30. 9. 2016 a 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 5 porovnávací údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 133 dětí (-0,7 %),
- počet přepočtených úvazků učitelů v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 14,5 (1 %),
- průměrný počet dětí na třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 0,1 (0,4 %).

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělávání vede žáky k osvojení potřebných strategií učení a na jejich základě k motivaci k celoživotnímu učení a tvořivému myšlení. Cílem základního vzdělání je, aby se žáci naučili řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Základní vzdělání poskytují primárně základní školy, žáci je nicméně mohou získat i úspěšným absolvováním nižšího stupně víceletého (šesti nebo osmiletého) gymnázia, případně odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Po splnění povinné školní docházky lze následně absolvovat kurz pro získání základního vzdělání uskutečňovaný v základní nebo střední škole – úspěšný absolvent rovněž získává základní vzdělání.

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmáctého roku věku a vztahuje na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů, jakož i na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

V níže uvedených tabulkách týkajících se vzdělávání v základních školách jsou základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních zahrnuty pouze do počtu škol, neboť žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zůstávají žáky svých kmenových škol.

Tabulka 6: Počty základních škol všech zřizovatelů

Zřizuje	v okrese	2016/2017		2017/2018	
		počet škol*	z toho	počet škol*	z toho
			pouze 1. st.		pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	50	27	50	27
	RK	45	24	45	24
	TU	50	19	50	19
	Celkem	229	103	229	103
Církev		5	1	5	1
Kraj		20	1	20	1
Privátní sektor		11	3	14	6
Celkem		265	108	268	111

Poznámka: Údaje platné k 31. 8. 2017 a 31. 8. 2018

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

* včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost dětského domova nebo střední školy a včetně škol při zdravotnických zařízeních

Z tabulky 6 porovnávající školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- v KHK bylo ve školním roce 2017/2018 celkem 268 základních škol, z nichž 111 bylo tvořeno pouze ročníky prvního stupně – oproti roku předchozímu nově zahájily činnost tři soukromé základní školy (Základní škola Na Dvoře z. ú., Základní škola Křišťál a Soukromá základní škola a mateřská škola, Úlibice, okres Jičín – tento právní subjekt v roce 2016/2017 vykonával pouze činnost mateřské školy).

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2016/2017

Zřizuje	v okrese	Školní rok 2016/2017						
		Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc		
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí	s hlubokým MP
Obec	HK	13 174	20	8 280	20	1	65	0
	JC	6 645	33	4 200	15	13	25	0
	NA	9 442	32	5 867	12	21	58	0
	RK	6 618	7	4 037	1	46	13	0
	TU	9 857	93	6 173	43	10	42	0
	Celkem	45 736	185	28 557	91	91	203	0
Církev		555	40	368	23	161	5	0
Kraj		1 230	1 230	641	641	0	0	2
Privátní sektor		721	168	441	110	3	5	1
Celkem		48 242	1 623	30 007	865	255	213	3

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 8: Počty žáků základních škol ve školním roce 2017/2018

		Školní rok 2017/2018						
Zřizuje	v okrese	Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc		
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí	s hlubokým MP
Obec	HK	13 447	17	8 283	17	4	87	0
	JC	6 715	24	4 194	10	13	28	0
	NA	9 465	34	5 806	8	40	31	0
	RK	6 740	9	4 090	2	46	16	0
	TU	9 969	95	6 108	38	8	53	0
	Celkem		46 336	179	28 481	75	111	215
Církev		558	44	364	30	85	4	0
Kraj		1 178	1 178	613	613	1	0	2
Privátní sektor		761	171	475	109	6	4	1
Celkem		48 833	1 572	29 933	827	203	223	3

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 9: Celkový počet žáků základních škol Královéhradeckého kraje a průměrný počet žáků na třídu

Zřizovatel obec	2016/2017	2017/2018	Rozdíl	%
Počet žáků	45 736	46 336	600	1,3
z toho ve speciálních třídách	185	179	-6	-3,2
Počet tříd	2 193	2 203	10	0,5
z toho speciální třídy	20	19	-1	-5,0
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	21,0	21,1	0,2	0,8
KHK celkem				
Počet žáků	48 242	48 833	591	1,2
z toho ve speciálních třídách	1 623	1 572	-51	-3,1
Počet tříd	2 471	2 493	22	0,9
z toho speciální třídy	211	203	-8	-3,8
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,6	20,6	0,0	0,0

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016 a 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 7, 8 a 9 charakterizujících školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- v roce 2017/2018 došlo v porovnání s rokem předchozím ke zvýšení celkového počtu žáků základních škol o 1,2 %, přičemž:
- počet žáků prvního stupně klesl o 0,2 % – tento pokles navazuje na pokles dětí v mateřských školách v minulých letech,
- počet žáků druhého stupně se zvýšil o 4,3 %,
- počet tříd se ve školním roce 2017/18 zvýšil o 0,9 %, nicméně celkový počet tříd zřízených pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona (speciální třídy) poklesl o 3,8 %, v základních školách zřizovaných obcemi, tedy spádových školách tzv. hlavního proudu dokonce o 5,0 %,
- průměrný počet žáků v běžné třídě se stabilizoval na 20,6.

Tabulka 10: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy

Zřizuje	v okrese	Žáci, kteří ve školním roce					
		2016/2017			2017/2018		
		ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol*	ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol*
Obec	HK	1 097	40	176	1 125	31	144
	JC	602	45	63	565	31	74
	NA	892	46	98	834	52	100
	RK	603	25	46	618	22	43
	TU	888	31	116	894	20	117
	Celkem	4 082	187	499	4 036	156	478
Církev		47	0	10	48	0	10
Kraj		177	24	0	154	20	0
Privátní sektor		58	0	1	72	3	3
Celkem		4 364	211	510	4 310	179	491

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

* od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na víceletém gymnáziu nebo ve víceleté konzervatoři

Z tabulky 10 porovnávající školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- v roce 2017/2018 přešlo do víceletých gymnázií či víceletých konzervatoří 4,6 % žáků 5. a 7. ročníků oproti 4,9 % v roce předchozím,
- povinnou školní docházku v roce 2017/2018 v nižším než 9. ročníku v KHK ukončilo 4,2 % žáků, v roce 2016/2017 to bylo 4,8 % z celkového počtu žáků.

1.4 Střední vzdělávání

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované privátním sektorem), školy církevní, školy zřizované MŠMT a jedna střední škola zřizovaná obcí.

Ve školním roce 2017/2018 bylo na území Královéhradeckého kraje zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 87 středních škol, z nich poskytovalo střední vzdělání 84 škol. K 1. 9. 2017 nevykonávaly svoji činnost a nevzdělávaly žádné žáky 3 střední školy, jejichž zřizovatelem byl privátní sektor. Tyto 3 střední školy zapsané v rejstříku škol a školských zařízení byly v insolvenčním řízení. Jednalo se o Střední školu hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o., CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. a CZECH SALES ACADEMY Trutnov - střední odborná škola s.r.o.

KHK sledoval ve středních školách, které zřizuje jako příspěvkové organizace, jejich ekonomickou prosperitu a dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly České školní inspekce) a prostřednictvím písemných výstupů České školní inspekce (dále také jen „ČŠI“) i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. KHK podporoval střední školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména z pohledu zvýšení efektivitu jejich vzdělávání. Informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

V následující tabulce je uveden přehled počtu středních škol všech zřizovatelů v Královéhradeckém kraji, které byly zapsány na začátku školního roku 2017/2018 v rejstříku škol a školských zařízení.

Tabulka 11: Počty SŠ v KHK podle zřizovatelů podle stavu k 1. 9. 2017

Zřizovatel školy	Počet středních škol v KHK	Podíl z celku
KHK	64	73,6 %
privátní sektor	16	18,4 %
církev	4	4,6 %
stát	2	2,3 %
obec	1	1,1 %
Celkem	87	100 %

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 12: Počet SŠ v jednotlivých okresech KHK zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 1. 9. 2017

Okres	Zřizovatel					
	KHK	Privátní sektor	Církev	MŠMT	Obec	CELKEM
Hradec Králové	17	8	2	0	0	27
Jičín	12	2	0	0	0	14
Náchod	14	2	1	0	0	17
Rychnov nad Kněžnou	7	1	0	0	0	8
Trutnov	14	3	1	2	1	21
CELKEM	64	16	4	2	1	87

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Od 1. 9. 2017 začala příspěvková organizace Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod nově vykonávat činnost střední školy.

V následujícím textu i v tabulkách jsou v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů používána tato označení kategorií dosaženého vzdělání:

Tabulka 13: Přehled oborů dle zařazení do kategorie dosaženého vzdělání

Kategorie dosaženého vzdělání	Označení skupin oborů a dosažené vzdělání
Gymnázium 4leté (K/4)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Obory s MZ (M, L/0)	M - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou L/0 - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik
Obory s VL (E, H)	E - dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním) H - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
Nástavbové studium (L/5)	L/5 - obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Praktická škola (C)	C - obory vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá poskytující střední vzdělání

Zdroj: Nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

V následujících tabulkách jsou vždy odděleně porovnávány počty žáků (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky). Souhrnné počty žáků ve všech formách vzdělávání jsou uvedeny v následující přehledové tabulce.

Tabulka 14: Rozdělení žáků podle formy vzdělávání

Forma vzdělávání	Školní rok 2016/2017		Školní rok 2017/2018	
	Počet žáků	% z celku	Počet žáků	% z celku
denní	22 907	97,3	22 594	97,9
dálková	615	2,6	471	2,0
distanční	19	méně než 0,1	10	méně než 0,1
kombinovaná	10	méně než 0,1	7	méně než 0,1
Celkem	23 551		23 082	

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016 a k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 14 je patrné, že převážná většina žáků SŠ se vzdělávala v denní formě vzdělávání.

V ostatních formách se ve školním roce 2017/2018 vzdělávalo jen 488 žáků. Z nich bylo nejvíce v dálkové formě – 96,5 %, v distanční formě 2,1 % a v kombinované formě vzdělávání 1,4 %.

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 15: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání ve školách v KHK ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel/Obor vzdělání	Školní rok 2016/2017			Školní rok 2017/2018		
	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté (K/4)	78	2 190	28,1	79,0	2 161	27,4
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	126	3 367	26,7	125,0	3 352	26,8
Obory s MZ (M, L/0)	387,9	8 631	22,3	380,0	8 432	22,2
Obory s VL (E, H)	246,7	4 824	19,6	245,7	4 680	19,0
Nástavbové studium (L/5)	23,7	404	17,0	24,2	400	16,5
Praktická škola (C)	16,2	114	7,0	17,1	121	7,1
Celkem – KHK	878,5	19 530	22,2	871	19 146	22,0
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté (K/4)	6,8	189	27,8	6,6	188	28,5
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	16	467	29,2	16,0	480	30,0
Obory s MZ (M, L/0)	15,2	307	20,2	11,4	294	25,8
Obory s VL (E, H)	1	18	18,0	2,0	36	18,0
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	2	12	6,0	2,0	13	6,5
Celkem – církev	41	993	24,2	38	1 011	26,6
Zřizovatel: privátní sektor						
Gymnázium 4leté (K/4)	11,6	160	13,8	10,8	155	14,4
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	8,4	181	21,5	10,2	194	19,0
Obory s MZ (M, L/0)	75	1 639	21,9	79,0	1 697	21,5
Obory s VL (E, H)	8	116	14,5	7,0	117	16,7
Nástavbové studium (L/5)	4	66	16,5	4,0	46	11,5
Praktická škola (C)	2	15	7,5	2,0	14	7,0
Celkem – privátní sektor	109	2 177	20,0	113	2 223	19,7
Zřizovatel: obec						
Gymnázium 4leté (K/4)	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	7	141	20,1	8	153	19,1
Obory s MZ (M, L/0)	4	66	16,5	4	61	15,3
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obec	11	207	18,8	12	214	17,8
Celkem v KHK	1 040	22 907	22,0	1 034	22 594	21,9

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016 a k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 15 porovnávající počet žáků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání klesl o 313 žáků,
- celkový počet žáků se zvýšily v oborech vzdělání Gymnázium víceleté (K/6, K/8) a Praktická škola (C),

- v ostatních oborech vzdělání se počet žáků snížil, nejvíce v oborech vzdělání s maturitní zkouškou (M, L/O) o 159 žáků,
- došlo k poklesu celkového počtu tříd o 6,
- mírně se snížil celkový průměrný počet žáků na třídu o 0,1,
- při zohlednění zřizovatele školy a oboru vzdělání byl nejvyšší úbytek počtu žáků ve školách zřizovaných Královéhradeckým krajem v oborech s maturitní zkouškou (M, L/O), a to o 199 žáků,
- k nejvyššímu nárůstu počtu žáků došlo u soukromých škol v oborech s maturitní zkouškou (M a L/O) o 58 žáků.

Pokles počtu žáků středních škol je dlouhodobě způsoben negativním demografickým vývojem v KHK.

Tabulka 16: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků ve školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2016/2017	2017/2018		
KHK	19 530	19 146	-384	-2,0 %
církev	993	1 011	18	1,8 %
privátní sektor	2 177	2 223	46	2,1 %
obec	207	214	7	3,4 %
Celkem	22 907	22 594	-313	-1,4 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2016 a k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2016/2017

Z tabulky 16 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- jedinými školami, kde došlo k poklesu počtu žáků, jsou střední školy zřizované KHK,
- nejvíce se zvýšil počet žáků soukromých středních škol, a to o 46,
- počet žáků střední školy zřizované obcí se zvýšil o 7.

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání. Ve večerní formě nebyli vzdělávání žádní žáci.

Jejich další dělení vzhledem k nízkému počtu žáků by bylo matoucí, proto ve zbytku textu budou souhrnně označovány jako ostatní formy vzdělávání.

Tabulka 17: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 (ostatní formy vzdělávání)

Obory	Školní rok 2016/2017					Školní rok 2017/2018				
	KHK	církev	privátní sektor	obec	Celkem	KHK	církev	privátní sektor	obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	118	22	23	0	163	83	15	31	0	129
Obory s VL (E, H)	74	0	0	0	74	87	0	0	0	87
Nástavbové studium (L/5)	244	0	163	0	407	156	0	116	0	272
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	436	22	186	0	644	326	15	147	0	488

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016 a k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 17 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v ostatních formách vzdělávání poklesl o 156,
- počty žáků nástavbového studia se snížily o 135,
- počet žáků v oborech vzdělání s MZ se snížil o 34,
- počet žáků v oborech vzdělání s VL se zvýšil o 13,
- v oborech vzdělání gymnázium a praktická škola nebyli v ostatních formách vzdělávání vzdělávání žádní žáci,
- žáci střední školy zřizované obcí se vzdělávali ve sledovaném období pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 18: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Školní rok 2016/2017	Školní rok 2017/2018	Rozdíl	Změna v %
KHK	436	326	-110	-25,2 %
církev	22	15	-7	-31,8 %
privátní sektor	186	147	-39	-21,0 %
obec	0	0	0	-
Celkem	644	488	-156	-24,2 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2016 a k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2016/2017

Z tabulky 18 porovnávající počty žáků v ostatních formách vzdělávání za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- došlo k poklesu počtu žáků v ostatních formách vzdělávání o 156,
- počet žáků v ostatních formách vzdělávání ve středních školách zřizovaných krajem poklesl o 110,
- v privátních středních školách počet žáků klesl o 39,
- církevní střední školy zaznamenaly meziroční pokles počtu žáků o 7.

Počty absolventů oborů vzdělání středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 19: Počet absolventů oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Obory	Školní rok 2016/2017					Školní rok 2017/2018				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	521	39	39	0	599	532	55	39	14	640
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	436	48	21	0	505	426	57	26	0	509
Obory s MZ (M, L/0)	1 622	39	239	8	1 908	1 602	56	313	11	1 982
Obory s VL (E, H)	1 240	0	22	0	1 262	1 217	0	36	0	1 253
Nástavbové studium (L/5)	69	0	9	0	78	49	0	6	0	55
Praktická škola (C)	27	4	4	0	35	26	0	1	0	27
Celkem	3 915	130	334	8	4 387	3 852	168	421	25	4 466

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 19 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- meziročně se zvýšil počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele o 79,
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK klesl o 63,
- počet absolventů církevních středních škol vzrostl o 38,
- počet absolventů soukromých středních škol se zvýšil o 87,
- počet absolventů střední školy zřizované obcí stoupl o 17,
- největší meziroční pokles počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u nástavbových oborů s maturitní zkouškou (L/5), a to o 23 žáků,
- meziroční nárůst počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů s maturitní zkouškou (M, L/0), a to o 74 a Gymnázium 4leté (K/4) o 41.

Tabulka 20: Procentní podíly počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna procentního podílu
	Školní rok 2016/2017	Školní rok 2017/2018	
Obory s MZ (K)	25,2	25,7	0,5
Obory s MZ (M, L/0)	43,5	44,4	0,9
Obory s VL (E, H)	28,8	28,1	-0,7
Nástavbové studium (L/5)	1,8	1,2	-0,6
Praktická škola (C)	0,8	0,6	-0,2

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: Tabulka 19

Z tabulky 20 porovnávající školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- v meziročním srovnání se procentní podíly počtu absolventů změnily zanedbatelně,
- procentní podíly absolventů učebních oborů (E, H) a oborů nástavbového studia (L/5) a oborů praktická škola (C) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížily,
- procentní podíly absolventů oborů gymnázií (K) a oborů s maturitní zkouškou (M, L/0) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšily.

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 21: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2016/2017					Školní rok 2017/2018				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	5	12	10	0	27	21	7	17	0	45
Obory s VL (E, H)	31	0	37	0	68	27	0	0	0	27
Nástavbové studium (L/5)	27	0	0	0	27	20	0	17	0	37
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	63	12	47	0	122	68	7	34	0	109

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 21 porovnávající počty absolventů středních škol v jiných než denní formě vzdělávání ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele klesl o 13,
- počet absolventů maturitních oborů vzdělání a nástaveb (M, L/0) ve středních školách bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 18,
- počet absolventů oborů s výučním listem (E a H) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 41,
- počet absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 10,
- počet absolventů krajských středních škol se zvýšil o 5,
- počet absolventů soukromých středních škol klesl o 13.

Tabulka 22: Procentní podíl počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 (ostatní formy vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna % podílů
	Školní rok 2016/2017	Školní rok 2017/2018	
Obory s MZ (M, L/0)	22,1	41,3	19,2
Obory s VL (E, H)	55,7	24,8	-30,9
Nástavbové studium (L/5)	22,1	33,9	11,8

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: Tabulka 21

Z tabulky 22 porovnávající školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- procentní podíl absolventů maturitních oborů (M, L/0) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (o 19,2 %),
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (o 30,9 %),
- procentní podíl absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (o 11,8 %).

Přezkumy společné části maturitní zkoušky

V souladu s § 82 školského zákona KÚ na základě podané písemné žádosti přezkoumává průběh a výsledek maturitní zkoušky, s výjimkou dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu. Přezkoumání profilové části MZ a ústních zkoušek společné části provádí KÚ v součinnosti s ČŠI a přezkum písemných prací společné části MZ ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků ve vzdělávání (dále také jen „Cermat“).

Tabulka 23: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledků MZ 2017 po podzimním zkušebním období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Profilová část	-	odborný předmět	0
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	12
		anglický jazyk	5
		německý jazyk	1
Celkem			18

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V tomto termínu maturitních zkoušek nebyla podána žádná žádost o přezkoumání profilové části MZ. Všech 18 žádostí o přezkum maturitní zkoušky se v podzimním termínu týkalo písemných prací. U dvou žádostí o přezkum písemné práce z českého jazyka a literatury došlo k navýšení bodového hodnocení a tím také ke změně rozhodnutí. Nově byli žadatelé hodnoceni výrokem „uspěl“. Ostatní rozhodnutí byla potvrzena.

Tabulka 24: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledků MZ 2018 po jarním zkušebním období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Profilová část	-	odborný předmět	0
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	62
		anglický jazyk	8
	ústní zkoušení	český jazyk a literatura	7
Celkem			77

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V tomto termínu maturitních zkoušek nebyla podána žádná žádost o přezkoumání profilové části MZ.

U 5 žádostí z celkových 77 společné části MZ bylo navýšeno bodové hodnocení a byl změněn výrok z „neuspěl“ na „uspěl“. Změna v podobě navýšení bodového hodnocení se týkala celkem 12 žádostí o přezkum výsledku písemné práce z českého jazyka a literatury. Ve dvou případech přezkumu výsledku písemné práce z českého jazyka a literatury došlo k navýšení bodového ohodnocení, přesto nebyla překročena minimální bodová hranice úspěšnosti (12 bodů) v této dílčí zkoušce a proto bylo potvrzeno původní rozhodnutí. V pěti případech žádosti o přezkum výsledku písemné práce z českého jazyka a literatury bylo navýšeno bodové hodnocení, ale nedošlo ke změně rozhodnutí, neboť žáci byli stále hodnoceni výrokem „uspěl“. U šesti žádostí o přezkum ústní zkoušky z českého jazyka a literatury bylo nařízeno opakování zkoušky, neboť bylo zjištěno pochybení na straně školy. Ta nepostupovala při hodnocení této dílčí zkoušky společné části MZ v souladu s kritérii hodnocení vyhlášenými MŠMT dle

§ 22 odst. 1 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů. Ostatní rozhodnutí byla potvrzena.

Nově přijatí žáci do prvních ročníků středních škol

Ve školním roce 2017/2018 bylo do 1. ročníků všech středních škol v Královéhradeckém kraji nově přijato 5 951 žáků, z toho 5 855 do denní formy vzdělávání. Největší část těchto žáků byla přijata do oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou (M, L/0).

Tabulka 25: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2016/2017 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	547	45	46	0	638
	6letá	169	0	31	0	200
	8letá	321	60	0	24	405
Maturitní obory (M, L/0)		2 237	77	476	16	2 806
Obory s VL (E, H)		1 588	15	38	0	1 641
Praktické školy (C)		51	6	10	0	67
Nástavby (L/5)		208	0	22	0	230
Celkem nově přijato		5 121	203	623	40	5 987

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016

Zdroj: MŠMT

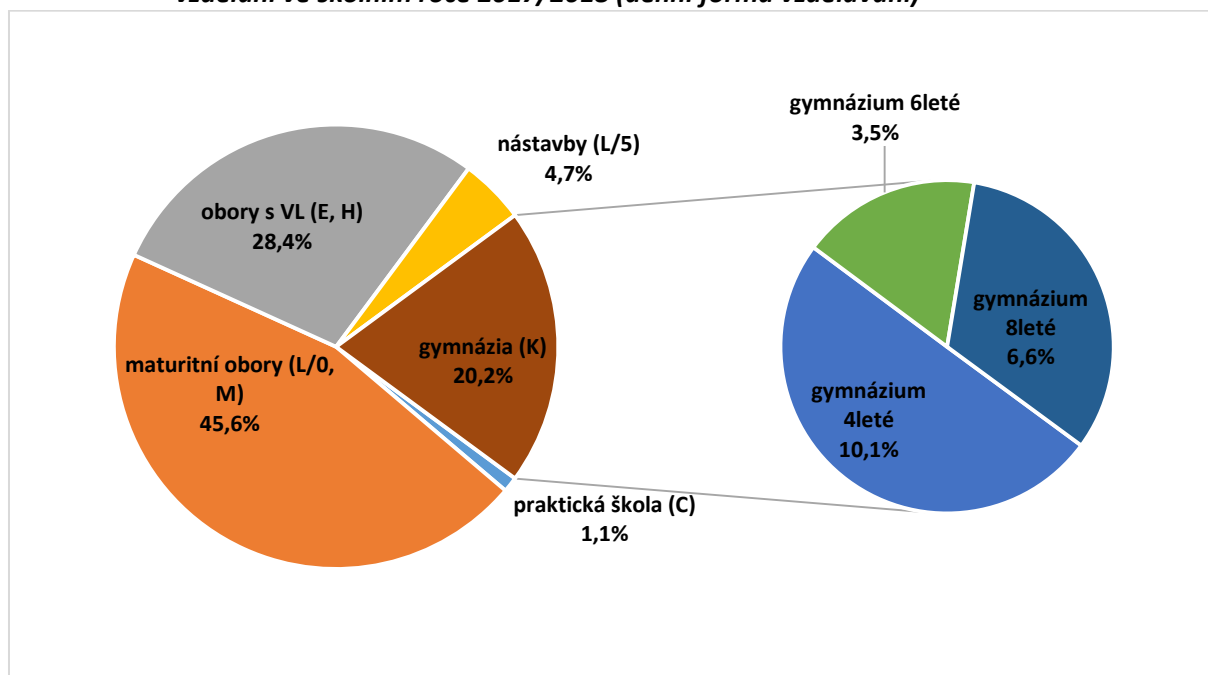
Tabulka 26: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	518	41	33	0	592
	6letá	169	0	37	0	206
	8letá	311	60	0	13	384
Maturitní obory (L/0, M)		2 146	60	451	12	2 669
Obory s VL (E, H)		1 608	19	35	0	1 662
Praktické školy (C)		54	6	5	0	65
Nástavby (L/5)		253	0	24	0	277
Celkem nově přijato		5 059	186	585	25	5 855

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Graf 1: Rozdělení žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol v KHK podle kategorií dosaženého vzdělání ve školním roce 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Tabulka 27: Přehled počtu nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol jednotlivých zřizovatelů v KHK ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018

Nově přijatí žáci do 1. ročníků středních škol			
Forma vzdělávání	Zřizovatel	Školní rok 2016/2017	Školní rok 2017/2018
denní forma vzdělávání	KHK	5 121	5 059
	obec	40	25
	privátní sektor	623	585
	církev	203	186
	Celkem nově přijatých žáků		5 987
ostatní formy vzdělávání	KHK	180	41
	obec	0	0
	privátní sektor	83	55
	církev	0	0
	Celkem nově přijatých žáků		263
Celkem za školní rok		6 250	5 951

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016 a k 30. 9. 2017

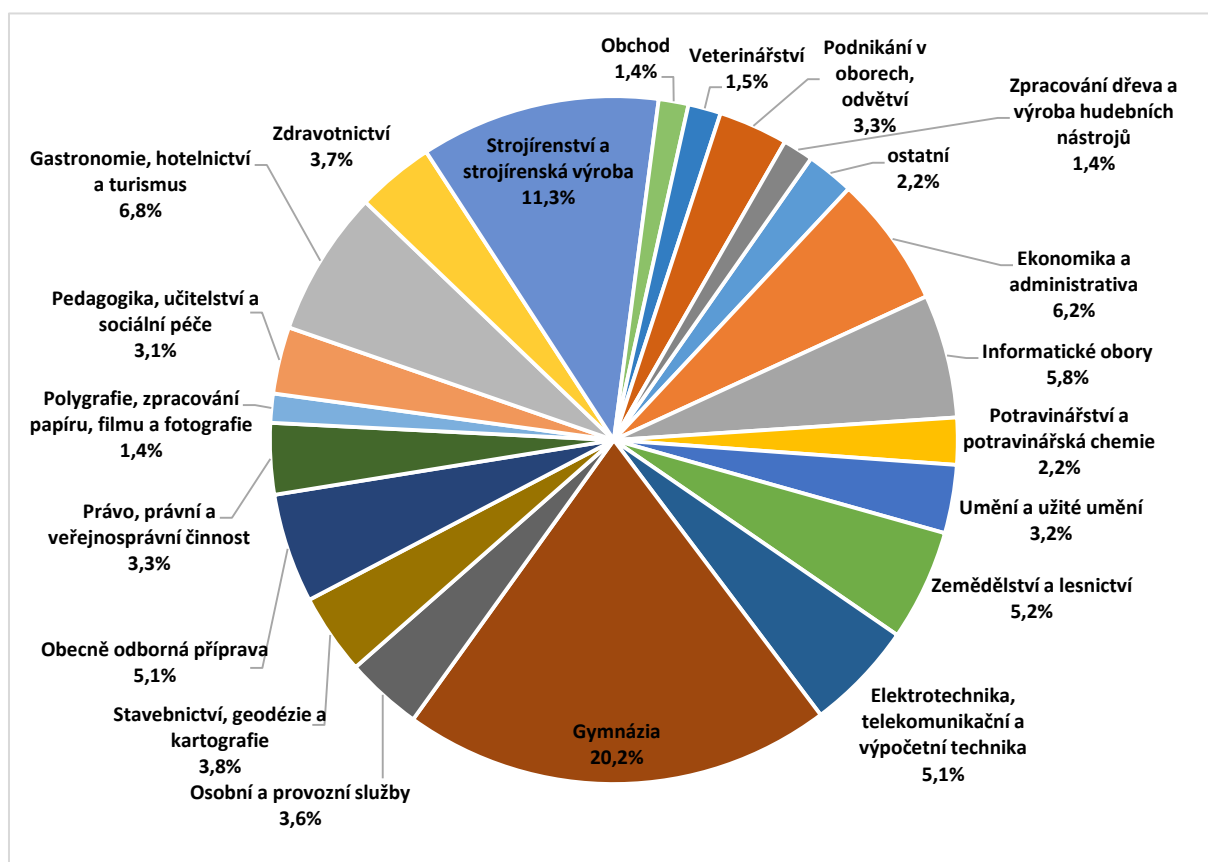
Zdroj: MŠMT

Z tabulky 27 porovnávající počty nově přijatých žáků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- celkový počet nově přijatých žáků opět meziročně klesl,
- počet nově přijatých žáků do denní formy vzdělávání klesl o 132,
- počet nově přijatých žáků do ostatních forem vzdělávání se snížil o 167,
- oproti školnímu roku 2007/2008 (8 899 nově přijatých) byl ve školním roce 2017/2018 úbytek nově přijatých žáků 33,1 %.

Nově přijatými žáky do 1. ročníku středních škol byli především absolventi devátých ročníků základních škol (4 171).

Graf 2: Rozdělení nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol v KHK podle skupiny oboru vzdělání ve školním roce 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: OŠ KÚ KHK, MŠMT

Poznámka 2: Skupiny oborů, které se na celku podílí méně než 1 %, jsou spojeny do skupiny ostatní a celkem tvoří 2,2 % všech nově přijatých žáků

Poznámka 3: Do skupiny oborů Obecně odborná příprava patří lycea a praktické školy

Poznámka 4: Do skupiny oborů Gymnázia patří 4letá, 6letá a 8letá gymnázia

Přijímací řízení pro školní rok 2017/2018 do oborů v denní formě vzdělávání

V oblasti přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách nedošlo v tomto školním roce k výraznějším změnám. Již druhým rokem bylo povinnou součástí přijímacího řízení konání jednotné zkoušky do oborů vzdělání s maturitní zkouškou (s výjimkou oborů vzdělání s talentovou zkouškou a do zkráceného studia), a to bez ohledu na zřizovatele střední školy. Jednotná zkouška obsahovala písemný test z českého jazyka a literatury a písemný test z matematiky a jejích aplikací. Přípravu zadání testů, jejich distribuci, zpracování a hodnocení výsledků zajišťoval Cermat. Povinnost konat v rámci přijímacího řízení jednotnou zkoušku se vztahovala pouze na první kolo přijímacího řízení do 1. ročníku. Pokud uchazeč podal dvě přihlášky ke vzdělávání, konal jednotnou zkoušku dvakrát, přičemž na obou školách se započítal vždy lepší výsledek jednotného testu. Minimální bodová hranice nutná pro přijetí nebyla centrálně stanovena. Pouze v několika středních školách byla do oborů vzdělání s maturitní zkouškou realizována též školní přijímací zkouška. Do oborů vzdělání s výučním listem byli uchazeči přijímáni zpravidla na základě hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání.

Tabulka 28: Souhrnné výsledky po 1. kole přijímacího řízení pro školní roky 2016/2017 a 2017/2018 do oborů středního vzdělání rozdělené podle kategorie dosaženého vzdělání ve středních školách v KHK bez ohledu na zřizovatele k 31. 5. a stav žáků v prvních ročnících k 30. 9. následujícího školního roku (denní forma vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Přijímací řízení pro školní rok 2016/2017				Přijímací řízení pro školní rok 2017/2018			
	Počet				Počet			
	přihlášky	přijetí	zápisové lístky	žáků v prvním ročníku	přihlášky	přijetí	zápisové lístky	žáků v prvním ročníku
Gymnázium 4leté (K/4)	1 288	770	611	597	1231	747	586	597
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	1 337	641	590	590	1 731	728	579	590
Obory ukončené MZ (M, L/0)	5 020	3 858	2 569	2 751	5 182	4 148	2 458	2 737
Obory ukončené VL (E, H)	2 347	2 124	1 260	1 789	2 444	2 242	1 289	1 789
Praktická škola (C)	50	50	49	99	43	42	41	99
Celkem	10 042	7 443	5 079	5 826	10 631	7 907	4 953	5 812

Poznámka 1: Údaje platné k 31. 5. 2016, popř. 31. 5. 2017 a k 30. 9. 2016, popř. 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Do údajů uvedených v tabulce nejsou zahrnuti žáci nástavbových oborů

Rozdíl v počtu žáků, kteří odevzdali zápisový lístek, a žáků, kteří se vzdělávají v prvním ročníku středních škol, je způsoben žáky přijatými v dalších kolech přijímacího řízení, žáky opakujícími první ročník a přestupujícími z jiné střední školy apod.

Z tabulky 28 porovnávající údaje týkající se přijímacího řízení pro školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- téměř dvojnásobný počet přihlášek oproti počtu odevzdaných zápisových lístků je dán možností podat v prvním kole přijímacího řízení dvě přihlášky ke vzdělávání ve střední škole,
- počet přihlášek do prvního kola přijímacího řízení se zvýšil o 589,
- počet odevzdaných zápisových lístků po 1. kole přijímacího řízení se snížil o 126,
- počet odevzdaných zápisových lístků do gymnaziálních oborů se meziročně nezměnil.

Finanční podpora žáků vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem

Rada KHK schválila dne 30. 1. 2008 (usnesení RK/3/95/2008) opatření na podporu středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních. Od 1. 9. 2008 začala být vyplácena žákům vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem v průběhu jejich profesní přípravy finanční podpora z rozpočtu KHK. Mezi vybrané obory byly zařazeny obory strojírenské (zámečnický, strojírenský – stroje a zařízení, nástrojař, klempíř – strojírenská výroba, obráběč kovů, strojírenský), elektrotechnické (elektrikář, elektrikář – silnoproud) a stavební (instalatér, klempíř – stavební výroba, tesař, zedník). Tato finanční podpora byla v průběhu let rozšířena o další obory středního vzdělání s výučním listem (kategorie E a H), a to vždy počínaje následujícím 1. ročníkem.

Finanční podpora žákům je odstupňována: 1. ročník – 300 Kč/měsíc, 2. ročník – 400 Kč/měsíc, 3. ročník – 500 Kč/měsíc. Každá střední škola má vypracovanou směrnici pro vyplácení finanční podpory a v té jsou uvedeny podmínky, za jakých je finanční podpora vyplácena (dále také jen „směrnice“). Žákovi, který je klasifikován z odborného výcviku na konci školního roku známkou 1 či 2, přísluší ještě jednorázová odměna, která je také odstupňována podle známky a ročníku od 500 Kč do 3 000 Kč.

K 1. 9. 2017 bylo do tohoto systému zařazeno celkem 25 oborů vzdělání, z toho 5 strojírenských (strojírenský, nástrojař, klempíř, obráběč kovů, strojírenská práce), 3 elektrotechnické (elektrikář, elektrikář - silnoproud, elektromechanik pro zařízení a přístroje), 1 potravinářský (řezník - uzenář), 1 chemický (chemik), 1 textilní (krejčí), 8 stavebních (instalatér, kominík, tesař, zedník, pokrývač, malířské a natěračské práce, tesařské práce, zednické práce), 1 interdisciplinární (malíř a lakýrník) a 5 zemědělských (zemědělec – farmář, zahradník, zemědělské práce, zahradnické práce a lesní mechanizátor).

I přes podporu Královéhradeckého kraje se ve školním roce 2017/2018 nepodařilo otevřít obory vzdělání 39-41-H/01 Malíř a lakýrník (v RŠŠZ mají obor zapsány dvě střední školy) a 36-69-H/01 Pokrývač (v RŠŠZ je obor zapsán v jedné střední škole).

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory středního odborného vzdělávání schválila dne 3. 4. 2018 (usnesení RK/8/537/2018) Pravidla pro poskytování stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem, denní forma vzdělávání, ve středních školách zřizovaných Královéhradeckým krajem, která nabyla účinnosti dnem 1. 9. 2018. Střední školy již nebudou zpracovávat vlastní směrnice pro vyplácení finanční podpory žákům vybraných oborů, ale budou se řídit výše uvedenými pravidly.

Finanční podpora studentům vzdělávajícím se v oboru vzdělání Diplomovaná všeobecná sestra

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory vyššího odborného vzdělávání schválila dne 18. 9. 2017 (usnesení RK/26/1417/2017) Pravidla pro poskytování stipendií studentům vzdělávajícím se v oboru vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání, ve vyšších odborných školách zřizovaných Královéhradeckým krajem, která nabyla účinnosti dnem 1. 10. 2017.

Podmínky pro získání motivačního a prospěchového stipendia jsou uvedeny ve výše uvedených pravidlech.

Výše motivačního stipendia činí za jednotlivé období (zimní a letní) školní roku:

- v 1. ročníku 1.500 Kč,
- v 2. ročníku 2.000 Kč,
- ve 3. ročníku 2.500 Kč.

Výše prospěchového stipendia činí ve všech ročnících za jednotlivé období školního roku 3.500 Kč.

Sektorové dohody

Sektorový dohoda je dokument, jehož podpisem partneři vyjadřují shodu nad způsobem řešení vybraných problémů a svou vůli podílet se na realizaci konkrétních opatření vedoucích k minimalizaci vybraných problémů. Sektorová dohoda je otevřená listina, k níž se mohou v průběhu realizace připojovat další partneři. Její výhodou je, že umí pružně reagovat a řešit aktuální problémy v dané oblasti či regionu.

Sektorová dohoda pro oblast strojírenství

Strojírenství, jako klíčové odvětví Královéhradeckého kraje, pociťuje velmi silně problémy s přirozenou generační obměnou i nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců v technických oborech a stále se prohlubující regionální nerovností na trhu práce. Hlavním záměrem této dohody bylo nalezení efektivních řešení v oblasti lidských zdrojů a to za účasti zástupců zaměstnavatelů, zástupců zaměstnanců, aktérů z oblasti státní správy a samosprávy i vzdělavatelů, kteří tuto oblast aktivně ovlivňují. Účast 8 strategických partnerů, 4 zaměstnavatelů a 5 středních škol zaručuje pravidelnou aktualizaci vzdělávacích programů a sledování moderních trendů a technologií. Učitelé získali možnost dalšího vzdělávání a budou moci udržet výuku na potřebné úrovni pro zaměstnavatele.

Sektorová dohoda v oblasti textilního a oděvního průmyslu

Regionální sektorová dohoda pro oblast textilního a oděvního průmyslu pro Královéhradecký kraj koordinuje aktivity na trhu práce, školství a celoživotního vzdělávání v sektoru textilní a oděvní výroby a souvisejících oborů, jako jsou např. prádelnictví a čistírenství, výzkum, vývoj a inovace, kožedělný průmysl či výroba textilních strojů. Český textilní a oděvní průmysl prošel složitým obdobím transformace a restrukturalizace, ve kterém ztratil významnou část svých výrobních kapacit, výkonů a pracovníků, musel dokázat vysokou odolnost v procesu globalizace a stabilizovat svoji pozici. To se velmi silně promítlo v nízkém zájmu žáků základních škol o vzdělávání v těchto oborech. Sektorová dohoda má za cíl vytvořit vhodné podmínky pro vzájemnou komunikaci a zajistit koordinaci aktivit zúčastněných subjektů na trhu práce, které budou ovlivňovat rozvoj lidských zdrojů v tomto sektoru v KHK. Zapojeno je 10 strategických partnerů, 11 zaměstnavatelů, 2 vysoké školy, 9 středních škol a 1 poskytovatel dalšího vzdělávání.

Sektorová dohoda pro energetiku

Sektorová dohoda Královéhradeckého kraje pro energetiku vytváří organizační, morální a etický rámec pro všechny účastníky. Zajišťuje koordinaci aktivit zúčastněných subjektů na trhu práce a nastavuje formy vzájemné spolupráce při podpoře technického školství. Zásadní úkol připadá v této snaze příspěvkové organizaci Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové a je proto jedním ze signatářů sektorové dohody. Tato střední škola bude zajišťovat nábor studentů a přípravu absolventů v oborech 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik, 26-41-M/01 Elektrotechnika, 26-51-H/01 Elektrikář, 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje.

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje soustředil svou činnost zejména na optimalizaci středních škol zřizovaných Královéhradeckým krajem, vyjádření stanovisek k žádostem o zápis změn/y v rejstříku škol a školských zařízení, dále pak stanovisek k žádostem o poskytnutí dotace na individuální účel, dotačním programům, přidělení mimořádných účelových prostředků a v neposlední řadě také k projektům realizovaným v oblasti výchovy, vzdělávání a zaměstnanosti. Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor--pro-vychovu--vzdelavani-a-zamestnanost-96337/>).

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje se zabýval otázkou zaměstnanosti v Královéhradeckém kraji, řešil především problematiku lékařského a nelékařského personálu, vzdělávání diplomovaných všeobecných sester a diplomovaných dětských sester a související téma stipendijních programů, cílil rovněž na rozvoj průmyslové zóny Kvasiny – Solnice – Rychnov nad Kněžnou, relokační služby zahraničním studentům a pracovníkům a podporu odborného vzdělávání a podnikavosti v Královéhradeckém kraji. Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor-pro-hospodarskou-spolupraci--a-pracovni-prilezitosti-96330/>).

Komise Rady Královéhradeckého kraje pro rozvoj školství

Komise Rady Královéhradeckého kraje pro rozvoj školství se intenzivně podílela na přípravné a realizační fázi optimalizace středních škol zřizovaných Královéhradeckým krajem, zároveň věnovala pozornost gymnaziálnímu vzdělávání a zvýšení jeho úrovně.

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo na začátku školního roku 2017/2018 celkem 12 vyšších odborných škol (dále také jen „VOŠ“), z nichž 9 bylo zřizovaných KHK a 3 privátním sektorem. U všech vyšších odborných škol v kraji je vždy součástí organizace také střední škola, na jejíž odborné vzdělávání vyšší odborná škola navazuje. Vyšší odborná škola CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. je v insolvenčním řízení od 22. 12. 2014.

Celkový počet vyšších odborných škol v KHK bez ohledu na zřizovatele

Tabulka 29: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018

Zřizovatel / okres	Školní rok 2016/2017	Školní rok 2017/2018
Zřizovatel: KHK	9	9
Hradec Králové	3	3
Jičín	2	2
Náchod	1	1
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2
Zřizovatel: církev	0	0
	0	0
Zřizovatel: obec	0	0
	0	0
Zřizovatel: privátní sektor	3	3
Hradec Králové	2	2
Trutnov	1	1
Celkem	12	12

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2016 a k 1. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených 12 VOŠ ve školním roce 2017/2018 vzdělávalo studenty pouze 10.

K 1. 7. 2018 došlo ke splynutí příspěvkových organizací Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931 a Obchodní akademie, Náchod, Denisovo nábřeží 673. Nástupnická organizace již nevykonává činnost vyšší odborné školy.

Tabulka 30: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2017/2018

Zřizovatel: KHK
Okres Hradec Králové
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234
Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869
Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549
Okres Jičín
Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
Okres Náchod
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Okres Rychnov nad Kněžnou
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166
Okres Trutnov
Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303
Zřizovatel: privátní sektor
Okres Hradec Králové
Střední škola a vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.
Okres Trutnov
CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o.

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 31: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2016/2017

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2016/2017		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2016/2017		Počet absolventů za školní rok 2016/2017	
		denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	29	577	96	227	43	170	38
Privátní sektor							
Celkem	6	66	0	24	0	16	0
VOŠ celkem	35	643	96	251	43	186	38

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2016 a k 31. 10. 2017

Zdroj: MŠMT

Tabulka 32: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2017/2018

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2017/2018		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2017/2018		Počet absolventů za školní rok 2017/2018	
		denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	30	524	85	211	51	158	11
Privátní sektor							
Celkem	6	60	10	18	10	17	0
VOŠ celkem	36	584	95	229	61	175	11

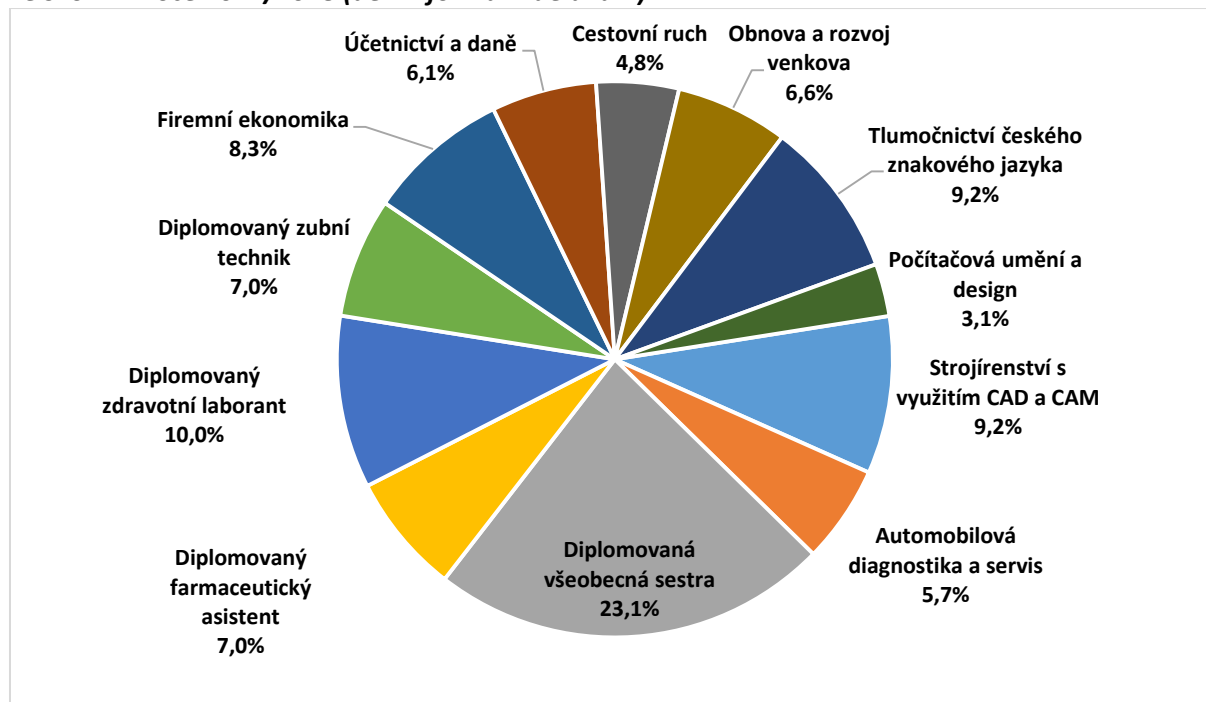
Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2017 a k 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 31 a 32 porovnávacích počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- stejně jako v minulém období se celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele snížil, v denní formě vzdělávání o 59 a v dálkové a kombinované formě vzdělávání o 1 studenta,
- počet studentů 1. ročníků VOŠ bez ohledu na zřizovatele se v denní formě vzdělávání snížil o 22, naopak v dálkové a kombinované formě vzdělávání počet studentů vzrostl o 18,
- celkový počet absolventů VOŠ se snížil o 38.

Graf 3: Rozdělení studentů 1. ročníků vyšších odborných škol v KHK podle oboru vzdělání ve školním roce 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2017

Zdroj: OŠ KÚ KHK, MŠMT

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 33: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech, 2016/2017 a 2017/2018, popř. 2017/2018 a 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. ročník ve šk. roce 2016/2017	2. ročník ve šk. roce 2017/2018	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. ročník ve šk. roce 2017/2018	2. ročník ve šk. roce 2018/2019	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	227	146	35,7 %	211	133	37,0 %
Privátní sektor						
Celkem	24	19	20,8 %	18	15	16,7 %
VOŠ celkem	251	165	34,3 %	229	148	35,4 %

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2016, k 31. 10. 2017 a k 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 33 porovnávající změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2016/2017 a 2017/2018, popř. 2017/2018 a 2018/2019) vyplývá:

- procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku se mírně zvýšil.

Finanční podpora studentům vzdělávajícím se v oboru vzdělání Diplomovaná všeobecná sestra

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory vyššího odborného vzdělávání schválila dne 18. 9. 2017 (usnesení RK/26/1417/2017) Pravidla pro poskytování stipendií studentům vzdělávajícím se v oboru vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání, ve vyšších odborných školách zřizovaných Královéhradeckým krajem, která nabyla účinnosti dnem 1. 10. 2017.

Podmínky pro získání motivačního a prospěchového stipendia jsou uvedeny ve výše uvedených pravidlech.

Výše motivačního stipendia činí za jednotlivé období (zimní a letní) školní roku:

- v 1. ročníku 1 500 Kč,
- v 2. ročníku 2 000 Kč,
- ve 3. ročníku 2 500 Kč.

Výše prospěchového stipendia činí ve všech ročnících za jednotlivé období školního roku 3 500 Kč.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno konstatovat, že zájem o studium oborů na VOŠ ve školním roce 2017/2018 v KHK opět poklesl. Téměř polovina všech studentů 1. ročníků se vzdělávala v některém oboru ze skupiny 53 - Zdravotnictví.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

1.6.1 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s novelizovaným § 16 školského zákona se dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními jsou nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Výše uvedená právní úprava stanovuje podmínky k tomu, aby bylo dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami umožněno se vzdělávat společně s ostatními ve školách hlavního vzdělávacího proudu (tzv. společné vzdělávání). Teprve v případě, kdy školské poradenské zařízení posoudí, že by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění práva na vzdělávání, mohou být děti, žáci a studenti s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem zařazeni do školy nebo v běžných školách do třídy, oddělení a studijní skupiny zřízené pro daný druh znevýhodnění (dále také jen „školy a třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona“).

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných dále upravuje od 1. 9. 2016 vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Ta mimo jiné požaduje, aby nejpozději do 2 let ode dne nabytí její účinnosti školy neposkytovaly podpůrná a vyrovnávací opatření podle dřívějších právních předpisů a aby dětem, žákům a studentům zařazeným do školy, třídy, oddělení nebo studijní skupiny zřízené pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením bylo vydáno nové doporučení k zařazení do školy a třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona (tzv. rediagnostika). Toto přechodné období skončilo 31. 8. 2018.

Školy při zdravotnických zařízeních

V souvislosti se změnou definice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a zrušením vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, přestaly být od 1. 9. 2016 školy při zdravotnických zařízeních jedním z typů speciálních škol a nově jsou považovány za školy běžné, přestože vzdělávají téměř výhradně děti a žáky se SVP. Z důvodu zachování kontinuity se staršími výročními zprávami jsou údaje o počtech dětí a žáků ve školách při zdravotnických zařízeních uváděny v této kapitole.

Tabulka 34: Průměrný počet dětí a žáků za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 ve školách při zdravotnických zařízeních zřizovaných KHK

Průměrný počet dětí/žáků za školní rok	2016/2017	2017/2018
Mateřská škola	95	87
1. stupeň základní školy	142	140
2. stupeň základní školy	101	95
Celkem	338	322

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Podpůrná opatření

Od školního roku 2016/2017 jsou žákům se SVP poskytována podpůrná opatření, která mají umožnit jejich vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření různých druhů nebo stupňů lze kombinovat. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Ve školách a školských zařízeních v KHK bylo ve školním roce 2017/2018 poskytnuto celkem 5 291 podpůrných opatření. V běžných třídách mateřských, základních a středních škol bylo poskytnuto celkem 3 774 podpůrných opatření. Nejvíce jich připadá na základní školy. V běžných třídách je v mateřských a základních školách převažujícím podpůrným opatřením 2. a 3. stupeň. V běžných třídách středních škol převažuje 1. a 2. stupeň. Ve speciálních školách, resp. ve speciálních třídách je na všech stupních převažujícím stupněm podpůrných opatření 3. a 4. stupeň a bylo zde poskytnuto celkem 1 517 podpůrných opatření. Pátý stupeň podpory, který zahrnuje nejvyšší možnou míru podpory, mělo v Královéhradeckém kraji celkem 65 žáků.

Počty dětí, žáků a studentů se SVP v Královéhradeckém kraji

V následujících tabulkách jsou uvedeny děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v Královéhradeckém kraji, které se vzdělávají v rámci individuální i skupinové integrace ve školách běžného vzdělávacího proudu, nebo ve speciálních školách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tabulka 35: Děti se SVP v mateřských školách

	2017/2018
se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	794
s jiným zdravotním znevýhodněním	23
se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	43
Děti se SVP celkem	859

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Dítě je uvedeno v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, nejedná se tedy o prostý součet příčin SVP a celkový počet dětí se SVP může být nižší

Z celkového počtu 19 222 dětí v mateřských školách bylo 4,5 % dětí se SVP.

Tabulka 36: Žáci se SVP v základních školách

	2017/2018
se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	5 983
s jiným zdravotním znevýhodněním	354
se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	370
Žáci se SVP celkem	6 457

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, nejedná se tedy o prostý součet příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 48 833 žáků základních škol v KHK je 13,2 % žáků se SVP.

Tabulka 37: Žáci se SVP ve středních školách v denní formě vzdělávání

	2017/2018
se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	1500
s jiným zdravotním znevýhodněním	81
se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	32
Žáci se SVP v denní formě vzdělávání celkem	1 613

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, nejedná se tedy o prostý součet příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 22 594 žáků středních škol v denní formě vzdělávání v KHK bylo 7,1 % žáků se SVP.

Ve vyšších odborných školách se ve školním roce 2017/2018 v Královéhradeckém kraji nevzdělávali žádní studenti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Celkově se ve školním roce 2017/2018 mírně zvýšil podíl žáků se SVP na všech stupních škol. Jednalo se o celkové navýšení o 2,2 %.

1.6.2 Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách

V Královéhradeckém kraji jsou v souladu s platnou legislativou prioritně žáci se SVP vzdělávání v běžných třídách hlavního vzdělávacího proudu. S novou právní úpravou účinnou od 1. 9. 2016, umožňující poskytování podpůrných opatření, se podmínky pro jejich vzdělávání v běžných třídách zlepšily, což je patrné i z navýšení počtu žáků, kteří jsou integrováni do běžných tříd. V následujících tabulkách jsou uvedeny počty dětí a žáků podle druhu zdravotního postižení v běžných třídách mateřských, základních a středních škol v Královéhradeckém kraji.

Podíl individuálně integrovaných dětí a žáků se SVP do škol hlavního vzdělávacího proudu se oproti školnímu roku 2016/2017 v Královéhradeckém kraji zvýšil celkem o 13,3 %.

Tabulka 38: Počty individuálně integrovaných dětí se zdravotním postižením v běžných třídách mateřských škol

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		20	24
z toho	středně těžké	12	12
	těžké	1	2
Sluchové postižení		2	6
Zrakové postižení		20	16
Závažné vady řeči		101	124
Tělesné postižení		17	17
Souběžné postižení více vadami		14	10
Závažné vývojové poruchy		15	28
Autismus		31	31
Celkem		220	256

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Ze 794 dětí se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2017/2018 vzděláváno 32,2 % v běžných třídách. Dlouhodobě se jedná nejčastěji o děti s vadami řeči, kde byl zaznamenán i nejvyšší nárůst oproti školnímu roku 2016/2017.

Tabulka 39: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách základních škol

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		95	84
z toho	středně těžké	3	5
	těžké	0	0
Sluchové postižení		39	40
Zrakové postižení		59	51
Závažné vady řeči		190	250
Tělesné postižení		48	40
Souběžné postižení více vadami		32	100
Závažné vývojové poruchy učení		3080	3208
Závažné vývojové poruchy chování		362	501
Autismus		156	137
Celkem		4061	4411

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z 5 983 žáků základních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2017/2018 vzděláváno 73,7 % v běžných třídách. Nejčastěji jde o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení a poruchami chování. Jejich počet se oproti školnímu roku 2016/2017 významně navýšil.

Tabulka 40: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách středních škol

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		6	3
z toho	středně těžké	1	0
	těžké	0	0
Sluchové postižení		7	10
Zrakové postižení		4	5
Závažné vady řeči		2	5
Tělesné postižení		12	12
Souběžné postižení více vadami		7	7
Závažné vývojové poruchy učení		527	661
Závažné vývojové poruchy chování		10	15
Autismus		16	20
Celkem		591	738

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z 1 500 žáků středních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona v denní formě vzdělávání jich bylo ve školním roce 2017/2018 vzděláváno 49,2 % v běžných třídách. Podobně jako v základních školách jsou to nejčastěji žáci s vývojovými poruchami učení. Jejich počet se také od školního roku 2016/2017 významně navýšil.

1.6.3 Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Podmínkou pro zařazení do třídy zřízené pro děti a žáky se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona je písemná žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka, doporučení školského poradenského zařízení a soulad tohoto postupu se zájmem dítěte nebo žáka.

V mateřských školách se podle potřeby zřizují speciální třídy, ve kterých jsou vzdělávány nejvíce děti s vadami řeči a s postižením více vadami. Do počtu dětí zařazených do speciálních tříd jsou započteny i děti, které navštěvují speciální mateřské školy.

Tabulka 41: Počty dětí ve speciálních třídách mateřských škol podle zdravotního postižení

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		21	23
z toho	lehké	15	15
	středně těžké	4	5
	těžké	2	2
	hluboké	0	1
Sluchové postižení		18	18
Zrakové postižení		46	48
Závažné vady řeči		339	302
Tělesné postižení		7	11
Souběžné postižení více vadami		71	78
Závažné vývojové poruchy chování		12	15
Autismus		61	43
Celkem		575	538

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Oproti školnímu roku 2016/2017 se počet dětí ve speciálních třídách mateřských škol snížil, čímž pokračoval trend uplynulého školního roku. Nejvíce ubylo dětí se závažnými vadami řeči. Mírné snížení bylo i u dětí s autismem.

Na základních školách se také dle potřeby mohou zřizovat speciální třídy, které vzdělávají žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona. Zároveň mohou být tito žáci vzděláváni ve speciálních třídách v rámci speciálních škol. Tito žáci jsou v následující tabulce též uvedeni. Ve speciálních třídách základních škol jsou nejčastěji vzděláváni žáci s mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Tabulka 42: Počty žáků ve speciálních třídách základních škol podle zdravotního postižení

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		806	717
z toho	lehké	609	535
	středně těžké	164	151
	těžké	32	31
	hluboké	0	1
Sluchové postižení		35	39
Zrakové postižení		23	18
Závažné vady řeči		149	148
Tělesné postižení		10	11
Souběžné postižení více vadami		184	335
Závažné vývojové poruchy učení		150	111
Závažné vývojové poruchy chování		49	65
Autismus		216	128
Celkem		1622	1572

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Také ve speciálních třídách základních škol došlo v meziročním porovnání k poklesu celkového počtu žáků. Největší absolutní úbytek byl vykázan u žáků s mentálním postižením a autismem. Naopak počet žáků s postižením více vadami se zvýšil, což může být způsobeno přesnějším výkladem pojmu souběžné postižení více vadami v souvislosti s výkaznictvím.

Speciální třídy ve středních školách v Královéhradeckém kraji jsou převážně ve školách, které zřizuje kraj a jedná se o speciální třídy, kde se vzdělávají žáci v oboru vzdělání kategorie E a také v praktických školách. Ostatní zřizovatelé mají podíl na vzdělávání žáků ve speciálních třídách středních škol zanedbatelný. Jedná se pouze o 37 žáků z celkového počtu 762 žáků.

Tabulka 43: Počty žáků ve speciálních třídách středních škol v denní formě vzdělávání podle zdravotního postižení

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		484	379
z toho	lehké	402	304
	středně těžké	72	68
	těžké	10	7
Sluchové postižení		60	42
Zrakové postižení		5	1
Závažné vady řeči		6	9
Tělesné postižení		4	1
Souběžné postižení více vadami		49	100
Závažné vývojové poruchy učení		135	185
Závažné vývojové poruchy chování		20	25
Autismus		33	20
Celkem		796	762

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Počet žáků středních škol zařazených ve speciálních třídách se meziročně také snížil. Nejvíce se snížily počty žáků s mentálním postižením a autismem. Nárůst byl u žáků se závažnými vývojovými poruchami učení a u postižení více vadami, což může souviset stejně jako u základních škol s výkladem pojmu souběžné postižení více vadami.

1.6.4 Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Kraj má podle školského zákona povinnost zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. KHK byl podle stavu k 1. 9. 2017 zřizovatelem 23 organizací určených pro vzdělávání dětí a žáků se SVP, z nichž 10 vykonávalo činnost mateřské školy, 20 vykonávalo činnost základní školy a 12 vykonávalo činnost střední školy. Z toho dvě organizace byly samostatnými základními a mateřskými školami při zdravotnických zařízeních a dvě základní, jedna mateřská škola a jedna střední jsou součástí organizací, které vykonávají činnost i školského zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětské domovy).

KHK není jediným, kdo v kraji zřizoval školy určené výhradně pro děti a žáky se SVP. Další speciální školy v KHK jsou soukromé, církevní i obecní. Jejich přehled je v následující tabulce:

Tabulka 44: Školy samostatně zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ostatních zřizovatelů

Zřizovatel	Název organizace
privátní sektor	Mateřská škola, základní škola a střední škola Daneta, s.r.o.
	PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
	Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
	Základní škola speciální Neratov
obec	Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1
církev	Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí

Zdroj: Výkazy MŠMT a Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 45: Struktura žáků speciálních mateřských škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		12	12
z toho	lehké	10	10
	středně těžké	1	1
	těžké	1	1
Sluchové postižení		15	16
Zrakové postižení		27	32
Závažné vady řeči		128	143
Tělesné postižení		0	1
Souběžné postižení více vadami		29	25
Závažné vývojové poruchy		7	4
Autismus		39	28
Celkem		257	261

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2017/2018 se v krajských mateřských školách vzdělávalo ve 25 třídách celkem 261 dětí se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona.

Do předškolního vzdělávání řadíme i přípravný stupeň základní školy speciální. V těchto třídách jsou připravovány děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem na vzdělávání v základní škole speciální. O zařazení dítěte do této třídy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Vzdělávání v přípravném stupni může trvat nejvýše 3 školní roky.

Tabulka 46: Počty tříd a dětí přípravného stupně základní školy speciální (všech zřizovatelů)

	2016/2017	2017/2018
Počet tříd	0	1
Počet dětí	19	15
z toho nově zařazených	12	7

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Vykázaný nízký počet tříd přípravného stupně je z důvodu zařazení některých dětí do jedné třídy s žáky prvního ročníku základní školy speciální a tudíž nemají svoji vlastní třídu.

KHK zřizoval speciální základní školy buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součást organizací, které vykonávají ještě činnost mateřské či střední školy. Vlivem legislativních změn a demografického vývoje nadále dochází trvale k úbytku žáků především s lehkým mentálním postižením, čímž klesá i celkový počet žáků ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tyto školy se nejvíce zaměřují na vzdělávání žáků s mentálním postižením. V Hradci Králové má dále kraj školu pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s vadami řeči, která přijímá žáky z celé republiky. Dosah za hranice kraje mají i Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovo Hradiště 161 a Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují.

Tabulka 47: Struktura žáků základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

	2016/2017	2017/2018
Mentální postižení	695	611
z toho		
lehké	540	466
středně těžké	134	128
těžké	21	17
Sluchové postižení	35	39
Zrakové postižení	4	2
Závažné vady řeči	141	141
Tělesné postižení	1	1
Souběžné postižení více vadami	106	194
Závažné vývojové poruchy učení	57	43
Závažné vývojové poruchy chování	39	45
Autismus	151	102
Celkem	1229	1178

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2017/2018 se v krajských základních školách vzdělávalo ve 151 speciálních třídách celkem 1 178 žáků se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona. 294 žáků

se vzdělávalo v oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a 884 v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola. Celkový počet žáků speciálních škol zřizovaných Královéhradeckým krajem oproti školnímu roku 2016/2017 opět mírně poklesl.

Tabulka 48: Struktura žáků speciálních tříd základních škol ostatních zřizovatelů podle zdravotního postižení

		2016/2017	2017/2018
Mentální postižení		111	106
z toho	lehké	69	69
	středně těžké	30	23
	těžké	11	14
	hluboké	1	0
Sluchové postižení		0	0
Zrakové postižení		19	16
Závažné vady řeči		8	7
Tělesné postižení		9	10
Souběžné postižení více vadami		78	141
Závažné vývojové poruchy učení		93	68
Závažné vývojové poruchy chování		10	20
Autismus		65	26
Celkem		393	394

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

KHK zřizuje i střední školy pro žáky se SVP. V každém okrese je zajištěno pokračování vzdělávání žáků ze speciálních základních škol v dvouletých a tříletých oborech vzdělání s výučním listem kategorie E. Kraj dále zřizuje střední školu pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové a disponuje také dostatečnou sítí škol pro absolventy základních škol zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tabulka 49: Struktura žáků speciálních tříd středních škol podle zdravotního postižení

	2016/2017	2017/2018
Mentální postižení	484	379
z toho		
lehké	402	304
středně těžké	72	68
těžké	10	7
Sluchové postižení	60	42
Zrakové postižení	5	1
Závažné vady řeči	6	9
Tělesné postižení	4	1
Souběžné postižení více vadami	49	100
Závažné vývojové poruchy učení	135	185
Závažné vývojové poruchy chování	20	25
Autismus	33	20
Celkem	796	762
z celku v soukromých školách	24	24
z celku v církevních školách	12	13

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Také ve speciálních třídách středních škol se potvrdil trend snižování počtu žáků s lehkým mentálním postižením.

1.6.5 Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných

Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů je legislativně zakotveno zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a to § 16–19 a vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Za nadaného se považuje především dítě, žák nebo student, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného se považuje ten, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadané děti, žáci a studenti se mohou vzdělávat podle individuálního vzdělávacího plánu nebo mohou být přeřazeni do vyššího ročníku. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Tabulka 50: Počty nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků

		2016/2017			2017/2018		
		MŠ	ZŠ	SŠ	MŠ	ZŠ	SŠ
Nadaní		0	40	14	1	79	6
z toho	mimořádně nadaní	0	40	14	1	49	4
IVP pro mimořádně nadané		X	29	11	X	27	2
Mimořádně nadaní přeřazeni do vyššího ročníku		X	5	1	X	1	1

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016, popř. k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Podpora talentů KHK v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit

Aktivity vedoucí ke smysluplnému využívání volného času, aktivnímu zapojení do společnosti, naplnění ambicí při výběru budoucího povolání žáků a studentů mají v Královéhradeckém kraji podporu v rámci formálního, zájmového a neformálního vzdělávání.

Královéhradecký kraj podporuje práci s nadanými dětmi formou dotačního programu v oblasti vzdělávání s názvem Rozvoj talentů, který umožňuje školám a školským zařízením KHK motivovat nadané děti, žáky a studenty k zapojení do aktivit a činností, které jejich nadání umožňují prohlubovat, využívat a rozvíjet. Krajský úřad Královéhradeckého kraje je také příjemce dotace z rozvojového programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2018. Organizováním těchto soutěží kraj přispívá k naplnění záměru tohoto programu zapojit do soutěží a přehlídek co nejvíce dětí, žáků a studentů, kteří zde mohou uplatnit svůj talent a nadání ve svém preferovaném předmětu či v oboru Středoškolské odborné činnosti. Královéhradecký kraj úzce spolupracuje s organizací Mensa v Hradci Králové a podporuje její aktivity s cílem rozvíjet lidskou inteligenci např. spoluprací při organizování Logické olympiády.

Koncepce podpory nadání a péče o nadané na období 2014–2020 schválená MŠMT definuje formu soutěží jako nedílnou součást výchovně vzdělávací práce s talentovanou mládeží na úseku školství.

Krajské sítě podpory nadání

Zavádění Krajských sítí podpory nadání (dále také jen „KSPN“) vychází také z Koncepce podpory nadání a péče o nadané na období 2014–2020. Cílem systému podpory nadání je maximální rozvoj a plné využití potenciálu všech dětí, žáků a studentů včetně rozvoje jejich tvořivosti, a to již od předškolního věku. Tato podpora je dlouhodobá a systematická. Zahrnuje oblasti formálního, zájmového i neformálního vzdělávání. V Královéhradeckém kraji byla zřízena KSPN, prostřednictvím které jsou široké veřejnosti podávány informace o tom, jak pracovat s nadanými. Jejím cílem je na krajské úrovni propojit ty, kteří o talenty pečují, a ty, kteří rozhodují v oblasti politické a strategické.

Krajská síť podpory nadání zahrnuje zástupce z pracovišť – škol každého typu (MŠ, ZŠ I, ZŠ II, SŠ, VŠ), školských zařízení (zvl. SVČ), nestátních neziskových organizací (dále také jen „NNO“), které se věnují nebo hodlají systematicky věnovat práci s nadanými, a dále zahrnuje psychology a speciální pedagogy, koordinátory pro oblast soutěží, koordinátory podpory nadání a vzdělávání pedagogů, inspektory ČŠI.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje je zastoupen pracovníkem odboru školství. Pracovní setkání U kulatého stolu k podpoře nadání se konají za přítomnosti odborníků a zkušených pedagogů z praxe. V roce 2018 probíhala jak v prostorách krajského pracoviště Národního institutu pro další vzdělávání v Hradci Králové, tak i v jiných městech ve spolupracujících školách. Na společných setkáváních se definují potřeby, sdílejí zkušenosti z poraden a zástupců škol a školských zařízení, komunikují postupy. Tato pracovní setkání přináší další nápady a možnosti postupného rozvíjení KSPN pro nadané děti, žáky a studenty, umožňují výměnu zkušeností mezi odbornými pracovníky, vytvářejí

nové podněty pro rozvoj oblasti podpory nadání v Královéhradeckém kraji a stanovují priority pro další období.

Podpora nadaných žáků a studentů z projektů Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KAP“) a Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I (dále také jen „I-KAP KHK I“)

Jednou z oblastí, jejichž prostřednictvím usiluje Královéhradecký kraj o zvýšení kvality vzdělávání v území, je oblast společného vzdělávání. Pro její podporu byl v rámci projektu KAP ustaven minitým, z něhož se vyčlenila aktivní skupina na podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků a studentů. První jednání této skupiny se uskutečnilo 18. dubna 2018, členové usilují o zefektivnění spolupráce s dalšími aktéry na poli vzdělávání v kraji a o kvalitnější práci s nadanými ve všech oblastech.

V rámci projektu I-KAP KHK I probíhaly přípravné práce pro tvorbu Školské inkluzivní koncepce kraje, jejíž nedílnou součástí je i práce s nadanými. Od ledna 2018 byly shromažďovány informace pro tvorbu této koncepce a připravovala se analýza stávajícího stavu.

Aktivita odboru školství

Do projektové výzvy 03_17_080 z Operačního programu Zaměstnanost kraj prostřednictvím své příspěvkové organizace Centrum investic, rozvoje a inovací podával žádost o podporu projektu Další strategický rozvoj Královéhradeckého kraje, jehož součástí měl být projektový záměr odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje Využití potenciálu vzdělávacího systému v Královéhradeckém kraji v oblasti digitalizace vzdělávání a práce s nadanými. V poslední uvedené oblasti bylo naším cílem vytvořit strategii práce s nadanými včetně analýzy současného stavu. Projekt byl doporučen k podpoře, ale protože jsou vyčerpané alokované prostředky na výzvu, je v tuto chvíli zařazen pouze do zásobníku projektů. Zásobník projektů je aktivní po dobu 18 měsíců (od 15. 6. 2018).

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.7.1 Základní umělecké vzdělávání

V základních uměleckých školách (dále ZUŠ) jsou poskytovány základy vzdělání v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. ZUŠ umožňují vzdělávat mimořádně nadané jedince a odborně je připravují na neprofesionální uměleckou činnost, případně na studium na středních a vysokých školách uměleckého a pedagogického zaměření a na studium na konzervatořích.

Tabulka 51: Počty žáků ZUŠ dle oborů

	v okrese	Školní rok 2016/2017						Školní rok 2017/2018					
		Počet žáků	V oboru					Počet žáků	V oboru				
			tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou			tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou	
					individuální	kolektivní					individuální	kolektivní	
Obec	HK	4 470	680	1004	377	2 366	43	4 433	703	1000	393	2 329	8
	JC	1 515	110	321	65	1 005	14	1 538	113	333	71	998	23
	NA	3 610	514	596	114	2 288	98	3 607	533	582	118	2 271	103
	RK	2 465	400	431	166	1 261	207	2 489	419	444	157	1 263	206
	TU	2 719	440	680	74	1 471	54	2 778	437	722	77	1 510	32
	Celkem	14 779	2 144	3 032	796	8 391	416	14 845	2 205	3 081	816	8 371	372
Církev	-	-	-	-	-	-	1014	184	40	0	776	14	
Privátní sektor	957	164	61	0	732	0	236	0	56	0	135	45	
Celkem	15 736	2 308	3 093	796	9 123	416	16 095	2 389	3 177	816	9 282	431	

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2016 a 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Tabulka 52: Počet ZUŠ

	v okrese	Školní rok 2016/2017			Školní rok 2017/2018		
		Počet škol	v tom		Počet škol	v tom	
			samo- statné	součástí právního subjektu spolu se ZŠ		samo- statné	součástí právního subjektu spolu se ZŠ
Obec	HK	6	6	0	6	6	0
	JC	3	3	0	3	3	0
	NA	7	7	0	7	7	0
	RK	5	5	0	5	5	0
	TU	7	6	1	7	6	1
	Celkem	28	27	1	28	27	1
Církev	-	-	-	1	0	1	
Privátní sektor	3	3	0	3	3	0	
Celkem	31	30	1	32	30	2	

Poznámka: Údaje k 31. 8. 2017, 31. 8. 2018

Z tabulek 51 a 52, které shrnují údaje o počtu žáků ZUŠ dle oborů a počtu ZUŠ v KHK ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018, vyplývá:

- 1. 9. 2017 vznikla nová ZUŠ, jejímž zřizovatelem je církev (Biskupské gymnázium, církevní základní škola, mateřská škola a základní umělecká škola Hradec Králové),
- z celkového počtu 32 ZUŠ je 28 škol zřizovaných obcemi, 1 církví a 3 školy jsou soukromé,
- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele vzrostl meziročně o 359,
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném školním roce obor hudební s výukou individuální.

1.7.2 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání probíhalo v KHK ve školním roce 2017/2018 v rámci výuky v základních, středních a nepovinně v některých mateřských školách. Dle odevzdaných výkazů o jazykové škole S 18-01 podle stavu k 30. 9. 2017 se vzdělávání dále uskutečňovalo ve třech zařízeních.

V Obchodní akademii, Střední pedagogické škole, Vyšší odborné škole cestovního ruchu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. (zřizovatel privátní sektor) probíhal jeden přípravný jazykový kurz ke státní jazykové zkoušce z anglického jazyka.

Jednoleté pomaturitní kurzy probíhaly ve dvou soukromých zařízeních v KHK, v obou těchto zařízeních probíhaly pomaturitní kurzy anglického jazyka. V jednom z nich probíhaly kurzy základní a střední, ve druhém pouze kurz střední.

Jazykové vzdělávání probíhalo v rámci vzdělávání dospělých i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jazykové vzdělávání pro pedagogické pracovníky je zaměřeno nejen na samotné získávání jazykových kompetencí, ale i na osvojení nových metod práce a seznamování s netradičními didaktickými pomůckami.

V rámci NIDV je realizován resortní projekt **Podpora implementace „Koncepte jazykového vzdělávání na léta 2017–2022“ a vícejazyčnosti ve školách**, jehož cílem je poskytovat pedagogickým pracovníkům i vyučujícím cizích jazyků metodickou podporu při prohlubování jejich jazykových i didaktických kompetencí v kontextu stále širšího využívání digitálních technologií a digitálních výukových systémů ve školách.

V souladu s DZ kraje pro období 2016–2020 nadále pokračovalo zvyšování kvalifikovanosti učitelů cizích jazyků a jejich účast na jazykových kurzech u nás i v zahraničí. Dařilo se motivovat žáky k využívání jazykových znalostí a dovedností v osobním i profesním životě zejména díky spolupráci se zahraničními školami, která se uskutečňuje především díky projektům a individuálním aktivitám jednotlivých škol. Na některých školách se díky velmi dobré jazykové vybavenosti učitelů daří úspěšně vyučovat vybrané předměty v cizím jazyce. Zapojení zahraničních lektorů do výuky v předmětu konverzace v cizím jazyce na všech typech škol se postupně stává běžnou součástí výuky. Ta se ze strany žáků těší velké oblibě, neboť přináší do výuky nejen praktickou možnost využití znalostí konkrétního cizího jazyka, ale také stále nové oblasti konverzačních témat.

1.7.3 Zájmové vzdělávání

Soutěže a přehlídky vyhlašované MŠMT, organizované a spolufinancované KHK

Královéhradecký kraj byl příjemce dotace z rozvojového programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2018. Na zajištění organizace okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT bylo KHK přiděleno z MŠMT celkem 1 373 000 Kč.

Zadání a řešení školních kol soutěží zabezpečuje OŠ KÚ KHK. Hlavním organizátorem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek je příspěvková organizace zřizovaná KHK – Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje. Organizačně zajišťuje aktivity prostřednictvím pracovišť, která sídlí v jednotlivých okresních městech Královéhradeckého kraje – Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a v Trutnově. Soutěže a přehlídky jsou rozděleny do oblastí:

1. Předmětové soutěže
2. Umělecké soutěže
3. Sportovní soutěže

1. Předmětové soutěže

Ve školním roce 2017/2018 byly školám v celém kraji nabídnuty soutěže vyhlašované MŠMT na úrovni okresních a krajských kol.

14 typů předmětových soutěží – ve 37 kategoriích se v okresních kolech se účastnilo 2 945 soutěžících. Krajská kola předmětových soutěží proběhla ve 13 typech soutěží – 55 kategorií a zúčastnilo se jich 833 soutěžících. V okresních kolech zasedlo 431 a v krajských kolech 206 porotců. Odbornými garanty jednotlivých soutěží byli zkušení pedagogové základních a středních škol. Ústředních kol se ze škol Královéhradeckého kraje účastnilo 216 žáků.

Mezinárodní soutěž Matematický klokan je vyhlašovaná v 6 kategoriích a probíhá jednotně přímo ve školách v určeném termínu. V rámci celého kraje se této soutěže zúčastnilo v roce 2018 celkem 17 986 soutěžících.

Jako každoročně i letos proběhlo setkání a ocenění nejúspěšnějších řešitelů krajských kol předmětových soutěží a organizátorů soutěží s představiteli Královéhradeckého kraje. 11. září 2018 proběhlo setkání v zasedacím sále Zastupitelstva Královéhradeckého kraje. Hejtman PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D., předal 87 oceněným žákům dárkové poukazy firmy Husky CZ, s.r.o., v hodnotě 2 000 Kč. Věcný dar jako poděkování za práci obdrželo i 26 organizátorů soutěží.

2. Umělecké soutěže

V roce 2018 se uměleckých soutěží zúčastnilo 1 332 žáků v okresních a 835 žáků v krajských kolech. V Královéhradeckém kraji proběhly 4 typy soutěží na úrovni okresních kol a 6 typů soutěží na úrovni krajských kol. Jednalo se převážně o kolektivní soutěže. V odborných porotách uměleckých pracovalo 106 porotců v okresních a 41 porotců v krajských kolech. Na organizačním zajištění se podílely základní umělecké školy.

3. Sportovní soutěže

V roce 2018 sportovní soutěže AŠSK nebyly financovány z prostředků MŠMT, proto probíhaly a byly financovány pouze Asociací školních sportovních klubů. Pro rok 2019 jsou sportovní soutěže opět zařazeny mezi podporované z finančních prostředků MŠMT.

Tabulka 53: Přehled využití finančních prostředků poskytnutých MŠMT na soutěže

Soutěže	Celkem Kč	OON	ONIV	Podíl v %
předmětové	1 038 790	506 715	532 075	75,66
umělecké	334 210	179 285	154 925	24,34
Celkem	1 373 000	686 000	687 000	100,00

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V roce 2018 se Královéhradecký kraj podílel na zabezpečení soutěží vyhlašovaných MŠMT, organizovaných a spolufinancovaných KHK, částkou 2 177 761 Kč. V této částce je zahrnuto zajištění činnosti ŠZ DVPP KHK v oblasti organizace okresních a krajských kol soutěží vyhlašovaných MŠMT, dále pak zabezpečení seminářů k Matematické olympiádě, zabezpečení soutěží Kopidlenský kvítek, Karlovarský skřivánek, Atletický čtyřboj a Přírodovědný klokan.

Podpora regionálních soutěží

Královéhradecký kraj se podílí na financování soutěží, které mají v Královéhradeckém kraji dlouholetou tradici. Jedná se o soutěže sportovní, umělecké, předmětové i dovednostní, které volně navazují na soutěže vyhlašované MŠMT. Patří mezi ně např. Mladý zdravotník, Poznávání přírodnin, Psaní na

klávesnici, Literární cena Antonína Lauterbacha, z oblasti sportu Přespolní běh, Hradecká smeč, Florbal, Malá kopaná, Lehkoatletické závody, Orientační běh, Silniční cyklistika, umělecké soutěže, např. Novopacký slavíček, Praskačský zpěvák, výtvarná přehlídka Školka plná dětí a další.

Pro podporu regionálních soutěží byl vyhlášen dotační program 18SMR19 **Regionální soutěže a přehlídky pro děti a mládež v Královéhradeckém kraji**. Bylo podáno 17 žádostí. Žadatelé získali částku ve výši 287 200 Kč. Příspěvkové organizace zřizované Královéhradeckým krajem na tyto soutěže mohly získat finance formou mimořádných účelových příspěvků. O tuto formu dotace v oblasti regionálních soutěží požádalo 34 škol a školských zařízení. Zde žadatelé získali 429 000 Kč z původně požadované částky 612 430 Kč.

1.7.4 Tělovýchova a sport

Naplnění cílů Královéhradeckého kraje v oblasti sportu bylo v roce 2018 zaměřeno na zabezpečování základních úkolů a stěžejních aktivit v této oblasti. Stěžejními činnostmi byly příprava výprav Královéhradeckého kraje na Olympiády dětí a mládeže (dále jen ODM), hodnocení specifických kritérií žádostí podaných v krajských dotačních programech vyhlášených na rok 2018, příprava a vyhlášení IV. ročníku Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v Královéhradeckém kraji, realizace slavnostního setkání představitelů Královéhradeckého kraje s reprezentanty, trenéry a zástupci krajských sportovních svazů k Hráč VIII. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2018, příprava a realizace nových aktivit na podporu akcí s trvalou záštitou rady kraje v oblasti sportu, příprava vyhlášení krajských dotačních programů na rok 2019 a další aktivity. Významnou akcí byla také realizace 2. konference Tělovýchova a sport v Královéhradeckém kraji. V průběhu roku byla, na základě usnesení Rady a Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, realizována finanční podpora celoroční činnosti krajských sportovních asociací sdružených ve Všesportovním kolegiu Královéhradeckého kraje (dále jen VŠK KHK). Odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje také zajistil činnost Výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva Královéhradeckého kraje (dále jen Výbor STV) a spolupracoval s krajskými sportovními svazy a Všesportovním kolegiem Královéhradeckého kraje i sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami. Ve spolupráci s odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací byly v závěru roku realizovány semináře pro žadatele v krajských dotačních programech vyhlášených na rok 2019 na podporu oblasti sportu a volnočasových aktivit.

Olympiády dětí a mládeže České republiky

V lednu 2018 vyvrcholila příprava krajské výpravy na Hry VIII. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2018 (dále jen ODM 2018). Odbor školství kompletně zajistil přípravu krajské výpravy. Bylo zajištěno ubytování a stravování členů krajské výpravy, společné reprezentační oblečení, doprava, dresy a další a vybavení. ODM 2018 byly slavnostně zahájeny v Tipsport Areně Pardubice v neděli 28. 1. 2018. Výpravy všech 14 krajů přivezly do Pardubického kraje více než 1 600 účastníků. Vlajkonošem výpravy Královéhradeckého kraje byl úspěšný hradecký judista, mistr Evropy do 23 let, dvojnásobný účastník Olympijských her v Pekingu a Rio de Janeiro Pavel Petříkov. Reprezentanti Královéhradeckého kraje získali celkem 26 medailí (10 zlatých, 12 stříbrných, 4 bronzové) a v bodování krajů se kraj umístil na celkovém 6. místě. Největší počet medailí přivezli biatlonisté (10 medailí), reprezentanti v lyžařském orientačním běhu (8 medailí), snowboardingu (2 medaile) a alpském lyžování (2 medaile). Po jedné medaili získali sportovci kraje ve skicrossu, běžeckém lyžování a šachu. Velkým úspěchem bylo také 3. místo a bronzová medaile hokejového výběru Královéhradeckého kraje, který tak po druhé za sebou na Olympiádách dětí a mládeže získal pro náš kraj medailové umístění v hokeji. Královéhradecký kraj podpořil krajskou výpravu na ODM 2018 částkou téměř 1,6 mil. korun.

10. 9. 2018 schválilo Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje účast výpravy Královéhradeckého kraje na Hráč IX. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2019 a v říjnu 2018 byla zahájena příprava

krajské výpravy. Po jednání s krajskými sportovními svazy Královéhradecký kraj přihlásil na tento ročník Olympiád dětí a mládeže 299 členou krajskou výpravu.

Spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK a krajskými sportovními svazy

Nedílnou součástí práce odboru školství KÚ Královéhradeckého je také spolupráce s významnými subjekty působícími v kraji v oblasti sportu a tělovýchovy. Jedním z hlavních partnerů na krajské úrovni je Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje a v něm sdružené krajské sportovní asociace. Spolupráce s těmito krajskými subjekty pokračovala v roce 2018 podle zavedeného systému ověřeného vzájemnou spoluprací v minulých letech. Činnost Všesportovního kolegia KHK a jednotlivých krajských sportovních asociací byla také finančně podpořena z rozpočtu kraje prostřednictvím individuálních dotací schválených v orgánech kraje. Výše této podpory z krajského rozpočtu dosáhla v roce 2018 částky 777 000 Kč. Z krajského rozpočtu byla podpořena také tradiční anketa Nejúspěšnější sportovec Královéhradeckého kraje, kterou VŠK KHK organizuje. Odbor školství KÚ KHK v roce 2018 spolupracoval také s Královéhradeckým krajským sdružením ČUS a zejména s krajskými sportovními svazy, se kterými probíhala úzká spolupráce na přípravě účasti výpravy kraje na Hry VIII. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2018 a také byla zahájena spolupráce na přípravě krajské výpravy na Hry IX. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2019. Vzájemná spolupráce probíhala také v dalších oblastech. Pracovníci krajského úřadu se účastnili jednání krajských orgánů, kde informovali o činnosti a aktivitách kraje v oblasti sportu a finanční podpoře prostřednictvím dotačních programů a individuálních dotací. V rámci činnosti odboru školství probíhala také propagace a informování o významných krajských projektech sportovních svazů a dalších subjektů – např. o projektech Českého atletického svazu – Štafetový pohár 2018 a Pohár rozhlasu 2018 či o Juniorském maratonu 2018.

7. 11. 2018 se v prostorách krajského úřadu KHK uskutečnila 2. konference Tělovýchova a sport v Královéhradeckém kraji, kterou ve spolupráci s Výborem STV a odborem školství KÚ KHK zorganizovalo VŠK KHK. Konference se zúčastnilo 140 zástupců sportovních klubů, tělovýchovných jednot, oblastních, okresních a krajských sportovních organizací, ale i obcí a dalších subjektů. Konference se konala pod záštitou hejtmána Královéhradeckého kraje PhDr. Jiřího Štěpána, Ph.D., který konferenci osobně zahájil. V rámci více než 5hodinového programu vystoupila také náměstkyně hejtmána KHK Mgr. Martina Berdychová, další představitelé kraje a specialisté ze sportovního prostředí, zástupci obcí a města i další odborníci. Přednášky, závěry a další informace z konference jsou zveřejněny na webových stránkách VŠK KHK (<http://kolegium.khk.sweb.cz/>).

Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK

V roce 2018 pokračovala činnost Výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK. Výbor projednával otázky týkající se problematiky práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy a sportu. Výčet projednávaných bodů a usnesení je obsažen v zápisech z jednání Výboru STV, které jsou od roku 2009 zveřejňovány na webových stránkách KHK (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=96331>). V roce 2018 se uskutečnilo celkem 9 jednání výboru a bylo přijato 55 usnesení.

Dotace KHK v oblasti sportu a tělovýchovy

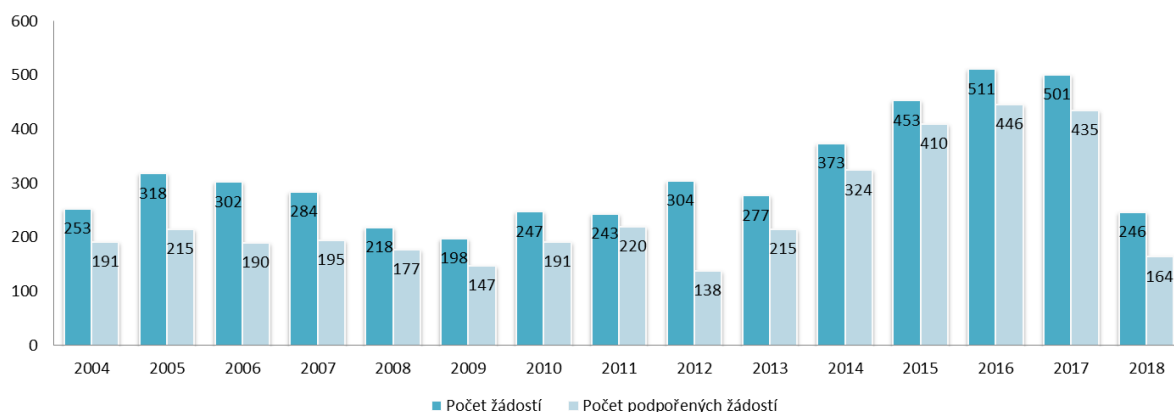
V roce 2018 vyčlenil Královéhradecký kraj na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti sportu a tělovýchovy prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 10 432 500 Kč. Proti

roku 2017 byla podpora z krajského rozpočtu vyšší o 812 500 Kč. Novinkou roku 2018 bylo vytvoření víceúčelového programu, do kterého byly sdruženy dříve samostatně vyhlašované dotační programy. Tím vznikl jeden víceúčelový program č. 18SPTU1 s názvem „Sportovní aktivity a tělovýchova“ jehož součástí bylo 9 účelů (dříve samostatných dotačních programů):

- Pohybová gramotnost
- Pořádání významných sportovních akcí mládeže
- Pořádání významných masových tělovýchovných a sportovních soutěží
- Činnost sportovních center mládeže
- Činnost sportovních středisek mládeže
- Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích
- Příprava krajských reprezentantů na ODM
- Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením v subjektech reprezentujících Královéhradecký kraj
- Vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů

Program č. 18SPT08 – Vrcholový a výkonnostní sport byl zachován jako samostatný program. Celkově bylo v oblasti tělovýchovy a sportu v roce 2018 vyhodnoceno 246 podaných žádostí.

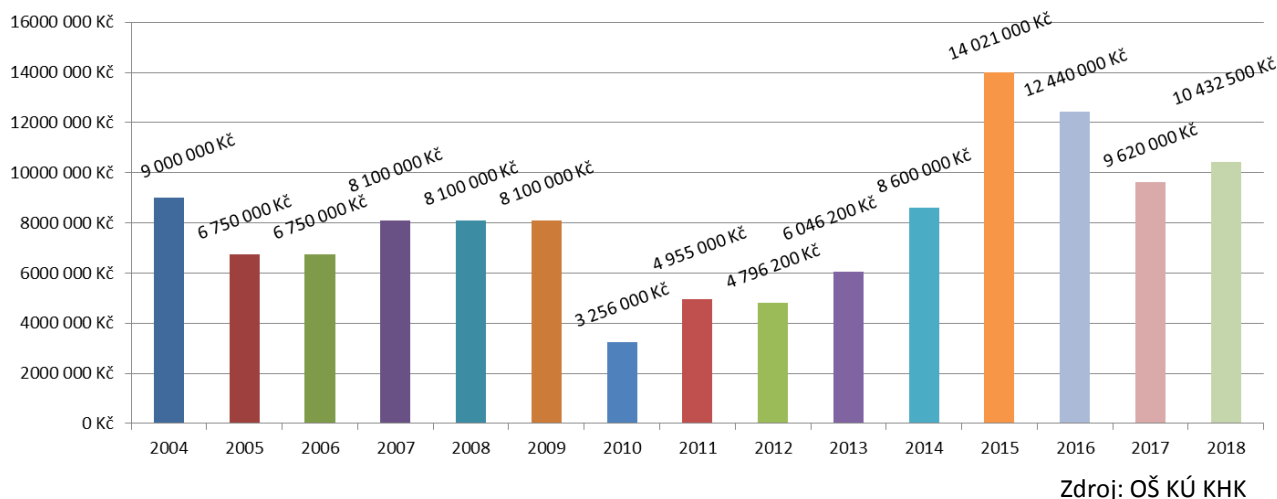
Graf 4: Počty žádostí v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004–2018 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V roce 2018 došlo k výraznému snížení počtu podaných žádostí – proti roku 2017 o 255 žádostí, které bylo způsobeno sdružením dotačních programů do víceúčelového programu, do kterého žadatelé podávali pouze jednu žádost s více účely. Do víceúčelového programu č. 18SPTU1 bylo podáno celkem 375 žádostí a v programu č. 18SPT08 bylo podáno 53 žádostí, což znamená, že dle metodiky předešlých let bylo podáno celkem 428 žádostí, což je méně než v předešlých 3 letech.

Graf 5: Výše podpory v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004–2018 v oblasti sportu a tělovýchovy

Celkový rozpočet podaných projektů dosáhl v roce 2018 částky 68 930 632 Kč – proti roku 2017 došlo ke snížení o 8,8 mil. Kč. I přes to, že celkový rozpočet podaných projektů se snížil, představovala dotace Královéhradeckého kraje 39 % z celkové požadované dotace a 15 % z celkového rozpočtu podaných projektů. Od roku 2004 dosáhl rozpočet podaných projektů v krajských dotačních programech na oblast sportu celkově téměř 1,1 miliardy korun.

Tabulka 54: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti sportu a tělovýchovy vyhlášených na rok 2018

Program / Účel	Počet žádostí	Celkové výdaje	Požadovaná dotace
18SPTU1/1	64	8 216 803,00 Kč	3 062 881,00 Kč
18SPTU1/2	55	5 203 840,00 Kč	2 591 400,00 Kč
18SPTU1/3	45	5 187 800,00 Kč	2 111 755,00 Kč
18SPTU1/4	17	2 434 500,00 Kč	1 031 200,00 Kč
18SPTU1/5	21	4 538 700,00 Kč	1 682 200,00 Kč
18SPTU1/6	41	4 654 784,00 Kč	2 226 344,00 Kč
18SPTU1/7	19	1 324 200,00 Kč	639 000,00 Kč
18SPTU1/8	101	21 583 809,00 Kč	7 509 032,00 Kč
18SPTU1/9	12	991 910,00 Kč	450 000,00 Kč
Celkem 18SPTU1	375	54 136 346,00 Kč	21 303 812,00 Kč
18SPT08	53	14 794 286,00 Kč	5 582 212,00 Kč
CELKEM	428	68 930 632,00 Kč	26 886 024,00 Kč

Zdroj: ORRGD KÚ KHK

V průběhu června – října 2018 byla znovu připravena nová podoba Zásad pro poskytování dotací a darů z rozpočtu Královéhradeckého kraje a vyhlášení dotačních programů KHK na rok 2019. Pro rok 2019 došlo k rozdělení víceúčelového programu „Sportovní aktivity a tělovýchova“ na dva víceúčelové programy s názvem „Pohybová gramotnost a pořádání sportovních akcí“ a „Sportovní aktivity a tělovýchova“. Program na podporu vrcholového sportu zůstal zachován. Nové programy na podporu oblasti sportu a tělovýchovy byly schváleny Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje 22. 10. 2018.

V souladu s novelou zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů poskytoval KHK v průběhu roku 2018 individuální dotace na podporu aktivit v oblasti sportu (kap. 9). Z této kapitoly bylo podpořeno celkem 9 žádostí na činnost krajských článků částkou 777 000 Kč. Žádosti o individuální dotaci z oblasti sportu byly podpořeny také z dalších kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje (kap. 18 a kap. 48).

Formou individuálních dotací byly podpořeny také významné tradiční sportovní akce s tzv. trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje. Těchto 10 akcí bylo podpořeno celkovou částkou 1 400 000 Kč. V závěru roku 2018 byla na podporu propagace těchto významných tradičních sportovních akcí připravena dvoujazyčná propagační brožura, která informuje o těchto akcích. Příprava brožury byla financována z rozpočtu Královéhradeckého kraje (kap. 9).

Mimořádné účelové příspěvky v oblasti sportu

V roce 2018 byly odborem školství KÚ KHK řešeny a administrovány mimořádné účelové příspěvky na provoz příspěvkových organizací zřízených Královéhradeckým krajem (dále také jen „MUP“). Tato forma podpory příspěvkových organizací kraje nahradila dřívější podporu těchto organizací realizovanou v rámci krajských dotačních programů. Na podporu aktivit příspěvkových organizací kraje na oblast sportu a tělovýchovy bylo podáno 19 žádostí s celkovým požadavkem ve výši 569 850 Kč. Rozhodnutím Zastupitelstva Královéhradeckého kraje byly tyto projekty podpořeny celkovou částkou 316 600 Kč.

1.7.5 Děti a mládež – volný čas

Jednou z dlouhodobých priorit Královéhradeckého kraje je rozvoj volnočasových aktivit a práce s dětmi a mládeží ve volném čase. Tyto aktivity jsou v kraji realizovány převážně neziskovými organizacemi – zejména spolky a KHK jejich aktivity podporuje každoročně vyhlašovanými krajskými dotačními programy. V roce 2018 KHK vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 3 525 000 Kč. Obdobně jako v oblasti sportu byl pro programy na podporu volnočasových aktivit nově zaveden systém víceúčelových programů. V této oblasti byl vytvořen jeden víceúčelový program č. 18SMRU1 – Volnočasové aktivity pro děti a mládež, který zahrnoval 4 účely (dříve samostatné dotační programy):

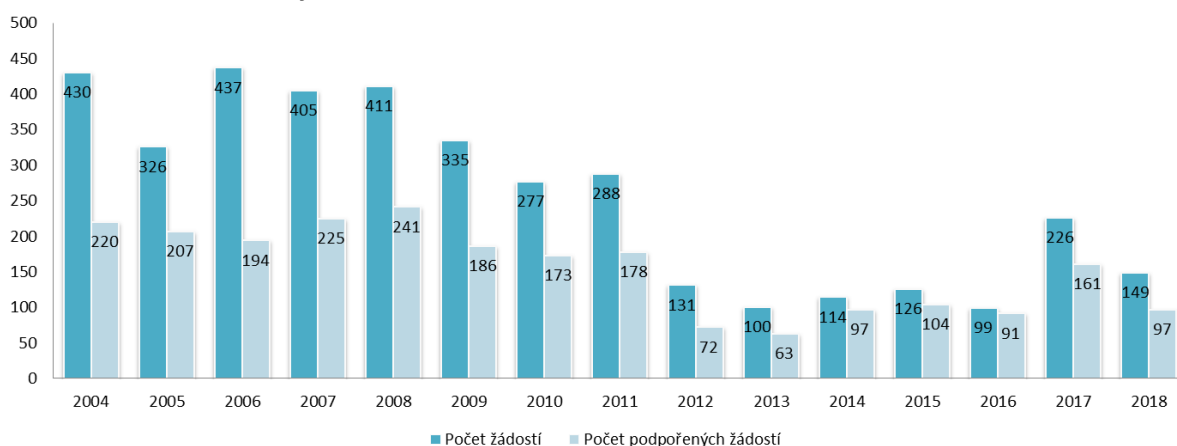
- Podpora činnosti organizací dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase včetně obnovy a údržby MTZ
- Akce pro děti a mládež ve volném čase (krajského významu)
- Táborová činnost
- Vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků

Jako jednoúčelové programy byly pro rok 2018 zachovány programy č. 18SMR05 – Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže a č. 18SMR08 – Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže – pouze investiční akce. V investičním programu č. 18SMR08 podaly neziskové organizace 16 projektů zaměřených na nezbytnou modernizaci a rekonstrukci objektů a zařízení sloužících dětem a mládeži do 26 let a tyto investiční akce byly podpořeny z krajského rozpočtu částkou 600 tis. Kč. Celkově bylo v roce 2018 v oblasti volnočasových aktivit podáno 149 žádostí. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 97 projektů.

Snížení počtu podaných žádostí proti roku 2017 o 77 žádostí bylo způsobeno sdružením dotačních programů do víceúčelového programu, do kterého žadatelé podávali pouze jednu žádost s více účely.

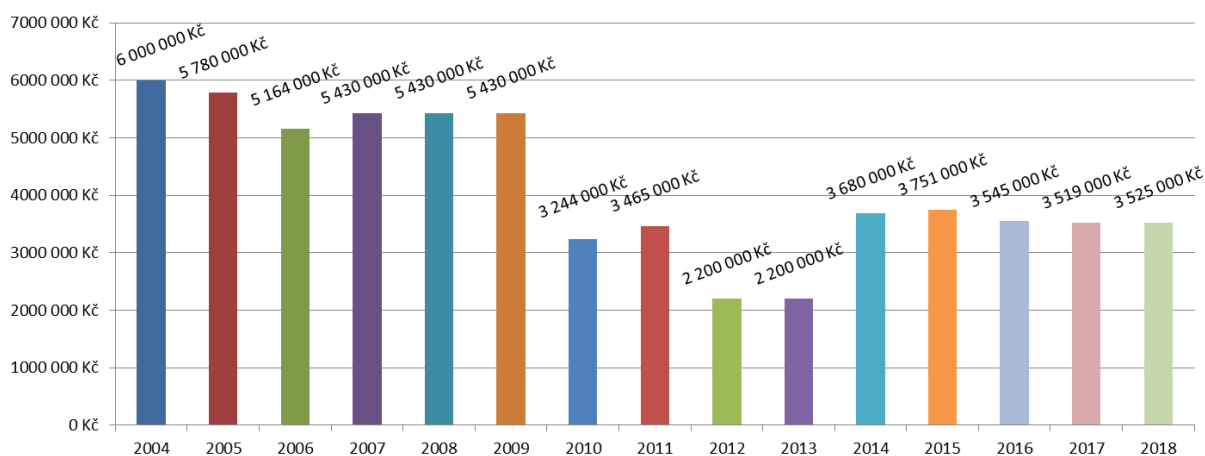
Naopak došlo v roce 2018 ve srovnání s rokem 2017 k výraznějšímu navýšení celkových rozpočtů podaných projektů o téměř 6 mil. Kč a došlo také ke zvýšení celkové požadované dotace o 3 093 792 Kč. Vzhledem k zachování téměř shodné alokace uvolněné z rozpočtu KHK na tyto dotační programy a zvýšení požadované dotace došlo ke snížení podílu kraje na jednotlivých projektech. Poskytnutá dotace představovala 32 % z celkové požadované dotace a 11 % z celkového rozpočtu podaných projektů. Od roku 2004 dosáhl rozpočet podaných projektů do těchto programů celkově necelých 600 mil. korun.

Graf 6: Počty žádostí v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004–2018 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Graf 7: Výše podpory v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004–2018 v oblasti volnočasových aktivit

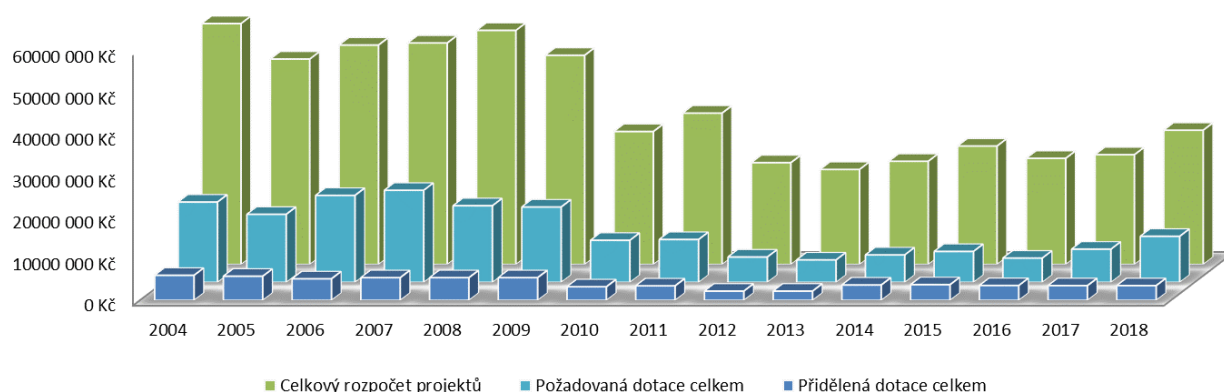
Zdroj: OŠ KÚ KHK

Tabulka 55: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti volnočasových aktivit vyhlášených na rok 2018

Program č.	Název programu	Počet žádostí	Počet podpořených žádostí	Přidělená dotace v Kč
18SMRU1	Volnočasové aktivity pro děti a mládež	117	74	2 665 000
18SMR05	Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže	16	15	260 000
18SMR08	Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže	16	8	600 000
Celkem		149	97	3 525 000

Zdroj: ORRGD KÚ KHK

Graf 8: Rozpočty projektů, požadovaná a přidělená dotace v dotačních programech KHK v oblasti volnočasových aktivit (2004–2018)

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Společně s dotačními programy na oblast sportu a tělovýchovy bylo v průběhu června – října 2018 připraveno vyhlášení nových dotačních programů na oblast volnočasových aktivit pro rok 2019 a úprava Zásad pro poskytování dotací a darů z rozpočtu Královéhradeckého kraje. Pro rok 2019 zůstal zachován systém realizovaný v roce 2018 vč. struktury jednotlivých dotačních programů. Programy na podporu oblasti práce s dětmi a mládeží a jejich vyhlášení bylo schváleno Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje 22. 10. 2018.

Na podporu činnosti v oblasti volnočasových aktivit nebyla v roce 2018 z kapitoly 9 rozpočtu Královéhradeckého kraje podpořena žádná žádost o individuální dotaci. Důvodem byla administrace těchto žádostí na odboru regionálního rozvoje, grantů a dotací a odboru kancelář hejtmána. Podané žádosti na tuto oblast byly podpořeny z kapitoly 18 a kapitoly 48 rozpočtu Královéhradeckého kraje.

Mimořádné účelové příspěvky v oblasti volnočasových aktivit

Společně s oblastí sportu byly v roce 2018 odborem školství KÚ KHK řešeny a administrovány také mimořádné účelové příspěvky na provoz příspěvkových organizací zřízených Královéhradeckým krajem (dále jen MUP). V oblasti podpory volnočasových aktivit bylo krajskými příspěvkovými organizacemi

podáno 24 projektů s celkovým požadavkem ve výši 1 160 802 Kč. Rozhodnutím Zastupitelstva Královéhradeckého kraje byly tyto projekty podpořeny celkovou částkou 684 000 Kč.

1.7.6 Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace jsou významným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží. Královéhradecký kraj jejich činnost podporuje zejména pravidelně vyhlašovanými dotačními programy. Finanční podpora Královéhradeckého kraje v roce 2018 směřovala, prostřednictvím dotačních programů, např. na činnost krajských organizací, podporu pořádání dětských táborů i dalších akcí pro děti a mládež, celoroční činnost a materiální vybavení NNO, mezinárodní výměny dětí a mládeže a další aktivity. Podpora směřovala také do oblasti investic – na rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže. V posledních 5 letech je výše podpory prostřednictvím krajských dotačních programů stabilní a pohybuje se kolem částky 3,6 mil. Kč.

Kromě této podpory spolupracuje KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých sdružení a další subjekty s krajskou i celorepublikovou působností. Pravidelná spolupráce probíhá také s Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy České republiky. V dubnu 2018 realizoval KHK vyhlášení krajské výzvy naplňující další ročník dotačního programu MŠMT ČR „Naplnění Koncepce podpory mládeže na krajské úrovni“. 18. 6. 2018 Zastupitelstvo KHK schválilo podporu 19 projektů naplňujících státní koncepci v celkové výši 520 000 Kč. V listopadu 2018 podal KHK žádost do 4. ročníku tohoto dotačního programu MŠMT. Rozhodnutím zastupitelstva kraje od 22. 10. 2018 administruje tento program odbor školství KÚ KHK, který také připravil žádost na rok 2019.

V září – prosinci 2018 byl připraven a vyhlášen IV. ročník Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v Královéhradeckém kraji „Zlatá koruna Královéhradeckého kraje“. Navrhovatelé nominovali 31 dobrovolných pracovníků s mládeží a Rada KHK 7. 1. 2019 schválila ocenění 15 vybraných dobrovolníků. Ti byli oceněni za jejich dlouhodobou péči o děti a mládež při slavnostním oceňování dobrovolníků, které proběhlo v prostorách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje 21. 1. 2019. V listopadu 2018 byla, ve spolupráci s dalšími partnery, organizačně podpořena tradiční významná konference – Celostátní konference pracovníků domovů mládeže, která proběhla v prostorách Krajského úřadu KHK.

1.8 Poradenské služby

Poradenské služby se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Do systému poradenských služeb v KHK patří podle platných předpisů

- školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“), mezi která patří pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum,
- školní poradenská pracoviště, která poskytují poradenské služby výchovných poradců, školních metodiků prevence, a pokud je to možné, i služby školního psychologa a školního speciálního pedagoga.

Poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků a zajišťuje především pedagogicko-psychologickou připravenost žáků na povinnou školní docházku a vydává o ní zprávu a doporučení. Poskytuje i poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní

neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobnostním a sociálním vývoji, poradenské služby žákům z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření a v neposlední řadě poskytuje žákům i kariérové poradenství. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence. Činnost poradny se uskutečňuje ambulantně na pracovišti poradny a návštěvami zaměstnanců právnické osoby vykonávající činnost poradny ve školách a školských zařízeních.

Příspěvková organizace Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje měla pracoviště **pedagogicko-psychologické poradny** (dále také jen „PPP“) v každém okresním městě a dále odloučená pracoviště v Chlumci nad Cidlinou a v Novém Bydžově, kde však byla ukončena činnost a převedena na pobočku do Hradce Králové.

Centrum poskytuje poradenské služby zejména při výchově a vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Jedno centrum poskytuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím jednomu nebo více druhům znevýhodnění. Činnost centra se uskutečňuje ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách a v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením.

Na území KHK působilo ve sledovaném období sedm **speciálně pedagogických center** (dále také jen „SPC“).

Pět SPC je součástí příspěvkových organizací zřizovaných KHK. Jsou to:

- SPC pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra, Hradec Králové, Hradecká 1231/11b (Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové),
- SPC pro děti sluchově postižené a s vadami řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549/27 a SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879/11, (Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549),
- SPC pro mentálně postižené a pro vady řeči, Náchod, Smiřických 1237, (Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod, Jiráskova 461),
- SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči, Trutnov, Na Struze 8, (Mateřská škola, Trutnov, Na Struze 124),
- SPC pro vady řeči v Jičíně, Fortna 39/30 a SPC pro mentálně postižené a vady řeči, Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1501/30 (Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje).

SPC při školách jiných zřizovatelů:

- SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282 (MŠMT),
- SPC pro tělesně postižené a kombinované vady, Hradec Králové, Hrubínova 1458/1 (privátní sektor).

Tabulka 56: Počty klientů školských poradenských zařízení v KHK za školní rok

	2016/2017		2017/2018	
	PPP	SPC	PPP	SPC
z mateřské školy	1 288	2 125	1 190	2 233
ze základní školy	9 322	2 150	6 994	3 086
ze střední školy	1 896	535	1 413	547
z konzervatoře	0	1	0	0
z vyšší odborné školy	5	0	9	1
z rodin a školsky nezařazení	131	183	36	275
Celkem	12 642	4 994	9 642	6 142

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Poradenské služby ve školách poskytovali výchovní poradci a školní preventisté rizikového chování ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky škol, případně i školní psychologové a školní speciální pedagogové. Od 1. 9. 2016 může být školní psycholog a školní speciální pedagog poskytován ve školách hlavního vzdělávacího proudu jako podpůrné opatření. Výchovní poradci ve školách jsou v kontaktu s jednotlivými kontaktními pracovišti krajské pobočky Úřadu práce České republiky a pracovišti PPP, se kterými pravidelně spolupracují především v problematice kariérového poradenství.

1.9 Školská zařízení

1.9.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2017/2018 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili značného množství vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a Národní institut pro další vzdělávání zřizovaný MŠMT. Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejvyšší servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání komerční vzdělávací instituce a vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci.

1.9.2 Školská poradenská zařízení

V souvislosti s novou legislativní úpravou vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP a z toho vyplývající nutností rediagnostiky jsou školská poradenská zařízení v KHK od školního roku 2016/2017 velmi kapacitně přetížena. S ukončením přechodného období 31. 8. 2018 se ještě tlak na poradenská pracoviště ke konci školního roku 2017/2018 významně zvýšil. Vzniklou situaci částečně zlepšil rozvojový program MŠMT na podporu navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních. Prostředky z tohoto rozvojového programu využívala všechna poradenská pracoviště zřizovaná KHK a jedno zřizované privátním sektorem. Celkové navýšení úvazků odborných pracovníků bylo o 15,5 přepočtených úvazků. Vše dále ještě komplikují odchody zkušených poradenských pracovníků z důvodů častého přetížení a neshodné hledání nových odborných pracovníků s patřičnou zkušeností. Další informace o ŠPZ jsou uvedeny v kapitole 1.8 Poradenské služby.

1.9.3 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelné i příležitostné pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými i s dětmi a žáky se speciálními

vzdělávacími potřebami. Vedle výše uvedených činností se tato školská zařízení rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílela na výchově a rozvoji dětí a mládeže.

Střediska volného času

Střediska volného času (dále též SVČ) Královéhradecký kraj nezřizuje. Ve školním roce 2017/2018 v kraji vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 1 privátním sektorem (tzv. soukromý zřizovatel). Střediska se zabývala nejen činností zájmovou, ale též poskytovala metodickou a odbornou pomoc účastníkům, školám a školským zařízením. Akcí pořádaných SVČ se mohou účastnit nejen děti, žáci a studenti, ale také zákonní zástupci nezletilých účastníků, pracovníci škol a školských zařízení, případně další osoby.

Množství akcí, které SVČ úspěšně nabízejí, lze nalézt na webových stránkách níže uvedených organizací v kraji (stav k 31. 8. 2018):

Okres Hradec Králové

- Dům dětí a mládeže Nová generace, Hradec Králové
- Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241
- PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
- Dům dětí a mládeže, Chlumeck nad Cidlinou
- Dům dětí a mládeže, Nový Bydžov
- Dům dětí a mládeže, Smiřice
- Dům dětí a mládeže, Třebechovice pod Orebem

Okres Jičín

- Dům dětí a mládeže Hořice
- K-klub - středisko volného času, Jičín, Valdštejnovo nám. 99
- Dům dětí a mládeže STONOŽKA Nová Paka

Okres Náchod

- Dům dětí a mládeže Ulita Broumov, okres Náchod
- Středisko volného času Bájo Česká Skalice
- Dům dětí a mládeže Domino Hronov
- Dům dětí a mládeže Klíč Jaroměř
- Středisko volného času Děčko, Náchod, Zámecká 243
- Dům dětí a mládeže Stonožka, Nové Město nad Metují, Malecí 588

Okres Rychnov nad Kněžnou

- Dům dětí a mládeže Dobruška, Domašínská 363
- Dům dětí a mládeže Kostelec nad Orlicí, Žižkova 367
- Dům dětí a mládeže, Rychnov nad Kněžnou, Poláčkovo náměstí 88
- Dům dětí a mládeže, Týniště nad Orlicí, Mírové náměstí 271
- Základní škola Vamberk, okres Rychnov nad Kněžnou

Okres Trutnov

- Dům dětí a mládeže JEDNIČKA, Dvůr Králové nad Labem, Spojených národů 1620
- Základní umělecká škola, Hostinné
- Středisko volného času, Trutnov
- Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí
- Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283

Tabulka 57: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2016/2017

Zřizuje	Počet zařízení*	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 677	17 951	3 909	186 234	98	3 212
Církev	1	65	659	2	84	4	77
Privátní sektor	1	8	25	1	12	0	0
Celkem	26	1 750	18 635	3 912	186 330	102	3 289

Poznámka: Údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2016

Zdroj: MŠMT

* včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Tabulka 58: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2017/2018

Zřizuje	Počet zařízení*	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 706	18 121	4 029	204 045	83	2 903
Církev	1	87	881	3	150	3	76
Privátní sektor	1	7	24	1	8	0	0
Celkem	26	1 800	19 026	4 033	204 203	86	2 979

Poznámka: Údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2017

Zdroj: MŠMT

* včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- ve sledovaném období došlo při nezměněném počtu zařízení k rozšíření nabídky útvarů a akcí pořádaných SVČ v rámci pravidelné a příležitostné činnosti, a zároveň snížení počtu akcí v táborové činnosti; stejným způsobem se měnily počty účastníků:
 - počet útvarů pravidelných činností vzrostl o 2,9 %, počet účastníků se zvýšil o 2,1 %,
 - počet akcí v příležitostné činnosti vzrostl o 3,1 %, počet účastníků těchto akcí o 9,6 %,
 - počet táborů se snížil o 15,7 %, počet jejich účastníků klesl o 9,4 %.

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny jsou přednostně určeny žákům 1. stupně základní školy a lze do nich přijímat rovněž děti z přípravných tříd základních škol a tříd přípravného stupně základních škol speciálních. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům 2. stupně a nižšího stupně víceletých gymnázií či konzervatoří. Platí přitom, že k pravidelné docházce do školního klubu mohou být přijati pouze ti účastníci, kteří nejsou přijati do školní družiny a naopak. Zájmové vzdělávání poskytují tato školská zařízení většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové. Konkrétní aktivity vycházejí z jejich ŠVP a jsou zveřejňovány např. na webových stránkách právních subjektů.

Tabulka 59: Školní družiny ve školním roce 2016/2017

Zřizuje	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	16 083	414	5 395	1 843	71 937	34	1 342	1	39
Církev	5	281	8	47	23	660	0	0	0	0
Kraj	18	447	28	201	170	2447	0	0	0	0
Privátní sektor	11	405	42	243	42	835	0	0	0	0
Celkem	263	17 216	492	5 886	2 078	75 879	34	1 342	1	39

Poznámka: Údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2016 a 2017

Zdroj: MŠMT

Tabulka 60: Školní družiny ve školním roce 2017/2018

Zřizuje	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	15 940	413	5 107	1 899	98 095	26	1 137	1	38
Církev	5	318	31	135	14	223	0	0	0	0
Kraj	17	446	18	130	131	2 234	0	0	0	0
Privátní sektor	13	457	42	240	39	830	0	0	0	0
Celkem	264	17 161	504	5 612	2 083	101 382	26	1 137	1	38

Poznámka: Údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2017 a 2018

Zdroj: MŠMT

Tabulka 61: Školní kluby ve školním roce 2016/2017

Zřizuje	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	20	973	78	869	172	4 995	18	278	4	185
Církev	2	404	33	266	16	321	2	80	1	22
Kraj	2	28	1	6	63	681	0	0	0	0
Privátní sektor	4	139	19	51	16	48	1	144	0	0
Celkem	28	1 544	131	1 192	267	6 045	21	502	5	207

Poznámka: Údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2016 a 2017

Zdroj: MŠMT

Tabulka 62: Školní kluby ve školním roce 2017/2018

Zřizuje	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	21	1 019	78	852	137	4 207	21	850	7	258
Církev	2	427	46	318	12	534	0	0	0	0
Kraj	1	14	1	5	4	30	0	0	0	0
Privátní sektor	4	150	24	51	17	140	3	590	0	0
Celkem	28	1 610	149	1 226	170	4 911	24	1440	7	258

Poznámka: Údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2017 a 2018

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- meziroční změna počtu školních družin je důsledkem toho, že oproti roku předchozímu byly do školského rejstříku nově zapsány školní družiny při dvou nově vzniklých soukromých základních školách (Základní škola Křišťál a Soukromá základní škola a mateřská škola, Úlibice, okres Jičín) a došlo ke sloučení Základní školy, Kostelec nad Orlicí, Komenského 515 se Základní školou a Praktickou školou, Rychnov nad Kněžnou, Kolowratská 485 zřizovanou KHK,
- zájem o služby poskytované školními družinami se v letech 2016/2017 a 2017/2018 vyvíjel následovně:
 - v rámci pravidelné činnosti poklesl počet účastníků přihlášených k pravidelné docházce o 0,3 % a počet účastníků zájmových útvarů o 4,7 %,
 - o 0,2 % vzrostl počet příležitostných akcí při současném zvýšení počtu účastníků o 33,6 %,
 - počet pobytových akcí klesl o 8 u pobytových akcí do 5 dnů a v případě pobytových akcí nad 5 dnů zůstal stabilní.
- meziroční změnu počtu školních klubů zapříčinil zápis nového školního klubu, jehož činnost začala vykonávat Základní umělecká škola, Hostinné, a zrušení školního klubu při Základní škole a Mateřské škole při Fakultní nemocnici, Hradec Králové, Sokolská 581,
- zájem o služby poskytované školními kluby se v letech 2016/2017 a 2017/2018 vyvíjel takto:
 - v pravidelné činnosti vzrostl o 4,3 % počet účastníků přihlášených k pravidelné docházce a o 2,9 % počet účastníků zájmových útvarů,
 - počet účastníků příležitostných akcí klesl o 36,3 %,
 - počet účastníků pobytových akcí do 5 dnů vzrostl o 186,9 % (skokový nárůst je dán změnou rozsahu pobytových akcí jednoho školního klubu zřizovaného obcí), pobytových akcí nad 5 dnů se zúčastnilo o 24,6 % účastníků více.

1.9.4 Školská účelová zařízení

Ze všech školských účelových zařízení uvedených v § 11 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů působila v Královéhradeckém kraji ve školním roce 2017/2018 pouze školní hospodářství a školní knihovna.

1.9.4.1 Školní hospodářství

Školní statek

Školní statek, Hořice, Jižní 2118 byl součástí příspěvkové organizace Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice, která od 1. 7. 2018 splynula do nově vzniklé organizace Zemědělská akademie Hořice - střední škola a vyšší odborná škola.

Zařízení je edukačním a výcvikovým střediskem pro společnou i individuální praxi žáků oboru Agropodnikání výše uvedené školy a praktického vyučování žáků oboru Zemědělské práce Střední školy řemesel a Základní školy Hořice.

Zařízení hospodařilo v roce 2017/2018 na ploše 284,6 ha, z této výměry je 251,9 ha půda orná.

Součástí výroby na školním hospodářství je také živočišná výroba. Chován je skot, ovce, králíci, slepice, kozy a koně.

Provoz školního statku je existenčně závislý na dotacích ze Státního zemědělského intervenčního fondu, na příspěvku zřizovatele a na utržených finančních prostředcích za prodej komodit (mléko, zemědělské plodiny).

V rámci realizace projektu Modernizace cvičné stáje pro skot GYM, SOŠ, SOU a VOŠ Hořice z Integrovaného regionálního operačního programu (dále také jen „IROP“), který byl schválen ve výši 98 865 474 Kč, byl školní statek rekonstruován a zakoupeno potřebné strojové vybavení (např. manipulátor, rozdrůžovač balíků, krmný a fekální vůz, smykový a kolový traktor).

Školní polesí

Činnost školního polesí vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola.

Školní polesí bylo zřízeno již v roce 1958. Později, při vzniku Krkonošského národního parku, byly jeho hranice upraveny do současné podoby. Celková výměra je 1 240 ha. Hospodaří se podle vlastního lesního hospodářského plánu. Školní polesí má vlastní režijní honitbu o výměře 888 ha, zařazenou do vyhlášené oblasti pro chov jelení zvěře Krkonoše. Vlastní lesní školka zajišťuje výsadbový materiál. Převážná část rozlohy - 93 % polesí leží v jedlobukovém stupni, pouze 7 % leží v bukovém stupni. Geologické podloží tvoří podkrkonošský permokarbon. Půdy jsou převážně minerálně chudé oligotrofní hnědozemě.

1.9.4.2 Školní knihovna

Jedinou školní knihovnou v KHK zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení byla v roce 2017/2018 školní knihovna, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové, kterou zřizuje obec Předměřice nad Labem. Ve výše uvedeném školním roce bylo ve školní knihovně evidováno 388 uživatelů a 7 455 výpůjček.

1.9.5 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, podobně jako v předcházejícím období, dostačující. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně. Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2016/2017. Ve sledovaném období školního roku 2017/2018 pracovalo v zařízeních 21 asistentů pedagoga, přepočtených úvazků 15,1.

K 31. 10. 2017 bylo v provozu 43 zařízení, z nichž pouze 1 je samostatným subjektem (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5), zbývající jsou vždy zřizována při školách.

Tabulka 63: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018

	2016/2017	2017/2018	Rozdíl	%
Počet zařízení	42	43	+1	+2,3
Počet ubytovaných	2984	3040	+56	+1,8
Počet lůžek	4655	4668	+13	+0,2
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	167/145,2	172/155,2	+5/+10	+2,9/+6,8

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2016, popř. k 31. 10. 2017

Zdroj: MŠMT a OŠ KÚ KHK

Z tabulky 63 porovnávající počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení se zvýšil o 1 (+2,3 %),
- počet ubytovaných žáků a studentů se zvýšil o 56 (+1,8 %),
- počet vychovatelů (fyzických osob) se zvýšil o 5 (+2,9 %),
- přepočtený úvazek vychovatelů se zvýšil o 10 (+6,8 %).

V souvislosti s demografickým vývojem došlo ve sledovaném období k mírnému zvýšení počtu ubytovaných žáků a studentů ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. S tímto jevem souvisí také mírně zvýšený počet vychovatelů a přepočtený počet vychovatelů v těchto zařízeních.

1.9.6 Zařízení školního stravování

Školní stravování je nedílnou součástí hmotného zabezpečení dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole a ve školském zařízení, které zajišťuje celodenní výchovu, ubytování a stravování, zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Propracovaný systém školního stravování v České republice má význam nejen sytící, ale také preventivní a výchovný. Školní stravování také plní roli zdravotně - výživovou, kdy strava musí splňovat určitá nutriční kritéria, která jsou dána vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Snahou školního stravování je formovat stravovací návyky dětí a žáků, vést je směrem ke správné výživě a zdravému životnímu stylu od útlého dětství a tím předcházet nesprávnému vztahu k jídlu, rozvoji nevhodných stravovacích návyků a především pozdějším zdravotním problémům souvisejících s nadváhou a obezitou a vedoucích k případům onemocnění cukrovkou, rakovinou, mozkových příhod a dalších civilizačních nemocí. Při společném stravování si děti osvojují základy stolování ve společnosti.

Zdravý životní styl lze definovat jako kombinaci vyvážené stravy, která zahrnuje nejen dostatek vitamínů, kvalitních bílkovin, vlákniny a dalších důležitých složek výživy v optimálním poměru a množství, ale i fyzickou aktivitu, vše odpovídající věku daného člověka. Životní styl je ovlivňován řadou faktorů. Základním faktorem je jednoznačně rodina, kde dítě vyrůstá a učí se prvním návykům, které právě v oblasti stravování často nejsou na dobré úrovni. Dalším neméně důležitým faktorem je společnost a její výchovné působení. Do této oblasti zahrnujeme i vzdělávání a další služby s ním související.

Většina školních jídelen se řídí „Nutričním doporučením Ministerstva zdravotnictví ČR ke spotřebnímu koši“, které zajišťuje co nejoptimálnější sestavení jídelního lístku s optimálně vyváženou stravou. Snahou zaměstnanců školních jídelen je připravovat stravu chutnou, pestrou, vyváženou a esteticky upravenou, aby se strávnicki nejen nasýtí, ale byli motivováni ke zdravému stravování s dostatkem ovoce, zeleniny, ryb, luštěnin, na straně druhé se snížením množství tuků, cukru a soli. Důraz je kladen na přípravu pokrmů z čerstvých potravin bez polotovarů, konvencí a dochucovadel, využívání zelených natí a bylinek místo soli, omezují se slazené nápoje, využívají se potraviny od tuzemských dodavatelů i místních farmářů dle finančních možností i v biokvalitě.

K pestrosti stravy přispívá i projekt cizí kuchyně v českých školních jídelnách, v roce 2017 to byla jídla norské kuchyně. Projektový den proběhl v Základní škole, Hradec Králové, Milady Horákové 258 za přítomnosti velvyslankyně Norska a hejtmana Královéhradeckého kraje PhDr. Jiřího Štěpána, Ph.D.

Snahou Královéhradeckého kraje je přispívat ke zkvalitňování školního stravování co nejlepším metodickým řízením a metodickou pomocí školním jídelnám všech zřizovatelů, pořádáním a spolupořádáním školení a seminářů pro pracovníky všech školních jídelen v kraji. Ve školním roce 2017/2018 proběhla školení Hygienického minima pro pracovníky školních jídelen, školení pro začínající vedoucí školních jídelen a pravidelné porady vedoucích školních jídelen pořádané v pěti okresních městech Královéhradeckého kraje, Hradci Králové, Náchodě, Jičíně, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově.

V roce 2018 se Královéhradecký kraj zapojil do projektu „**Obědy do škol**“, který spadá pod operační program Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, již podruhé.

Cílem programu je zmírňovat extrémní formy chudoby, jejichž dopad na sociální vyloučení je největší. Jedním z cílů je přispívat nejchudším dětem na stravování ve školních jídelnách.

Projekt je určen pro děti ve věku 3–15 let a musí se jednat o dítě, jehož zákonní zástupci se nacházejí ve stavu hmotné nouze.

V roce 2018 bylo vytipováno 1 087 dětí z 28 mateřských škol, 25 základních a mateřských škol, 13 základních škol, 6 středních a základních škol a 1 zařízení školního stravování. Královéhradecký kraj tak žádal o částku překračující 6 mil. Kč. Nakonec je do projektu zapojeno 420 dětí a žáků.

Některé školy Královéhradeckého kraje jsou už i opakovaně zapojeny do projektu „**Obědy pro děti**“, který je určen pro žáky základních škol. Projekt byl zahájen ve školním roce 2013/2014 a počet dětí, kterým je hrazeno stravování, stále roste. Do projektu se hlásí jednotlivé školy a školní jídelny přes nadační fond Drab Foundation nebo přes Women for women, o.p.s. Finanční prostředky na obědy ve školních jídelnách pro vytipované žáky jsou poskytovány školám formou daru, který na konci školního roku vyúčtovávají a zbylé prostředky vrací na účet poskytující organizace. Ve školním roce 2017/2018 byly z projektu hrazeny obědy pro 501 dětí.

Ve školním roce 2017/2018 zajišťovalo stravovací služby pro necelých 96 000 stravovaných v Královéhradeckém kraji 498 zařízení školního stravování s 569 pracovišti a 1425,1 úvazky přepočtených pracovníků. Počty školních jídelen i strážníků jsou v několika posledních letech stabilizované, nově byly zařazeny 4 školní jídelny – výdejny a 1 úplná školní jídelna, naopak 2 školní jídelny – výdejny a 1 úplná školní jídelna byly zrušeny.

Dlouhodobě se školní jídelny potýkají s nedostatkem pracovníků nejen kvalifikovaných, ale i pomocného personálu a s nedostatečným ohodnocením fyzicky náročné práce.

Mírný nárůst zaznamenávají školní jídelny ve stravování cizích strážníků. Důvodem je přijatelná cena za kompletní oběd včetně nápoje a doplňku, ale především každodenní kvalita a čerstvost připravovaných pokrmů.

Tabulka 64: Počty stravovaných ve školních jídelnách

Zřizuje	v okrese	Školní rok 2016/2017				Školní rok 2017/2018			
		Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci	Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci
			pracovníků	děti, žáků			pracovníků	děti, žáků	
Obec	HK	21 679	2 159	18 030	307,0	22 495	2 361	18 571	308,3
	JC	11 263	1 077	8 876	178,1	11 372	1 123	9 033	177,1
	NA	14 183	1 513	11 070	242,6	13 835	1 580	10 769	240,4
	RK	10 426	1 181	7 817	177,6	10 837	1 255	8 041	177,4
	TU	16 224	1 713	12 444	246,5	16 310	1 828	12 552	247,5
	Celkem	73 775	7 643	58 237	1 151,8	74 849	8 147	58 966	1 150,7
Církev		655	82	571	10,1	676	75	569	11,1
Kraj		18 720	2 601	13 198	237,2	18 890	2 616	13 228	231,1
Privátní sektor		2 616	247	2 178	37,4	2 305	252	1 815	32,2
Celkem		95 766	10 573	74 184	1 436,5	96 720	11 090	74 578	1 425,1

Poznámka: Údaje k 31. 10. 2016 a 31. 10. 2017

Zdroj: MŠMT

Tabulka 65: Počty zařízení školního stravování

Zřizuje	v okrese	Školní rok 2016/17		Školní rok 2017/2018	
		Počet		Počet	
		zařízení	pracovišť	zařízení	pracovišť
Obec	HK	104	119	105	119
	JC	72	73	72	73
	NA	90	109	89	108
	RK	68	72	69	72
	TU	82	109	81	108
	Celkem	416	482	416	480
Církev		5	6	5	6
Kraj		53	57	54	58
Privátní sektor		22	25	23	25
Celkem		496	570	498	569

Poznámka 1: Údaje k 31. 10. 2016 a 31. 10. 2017

Poznámka 2: Pouze počet aktivních ŠJ, tedy vykazujících k danému datu výkony

Tabulka 66: Porovnání údajů z tabulek 64 a 65

	2016/2017	2017/2018	Rozdíl	%
Počet zařízení	496	498	2	0,4
Počet pracovišť	570	569	-1	-0,2
Stravovaných celkem	95 766	96 720	954	1,0
- z toho pracovníků	10 573	11 090	517	4,9
- z toho dětí, žáků	74 184	74 578	394	0,5
Přepočtení pracovníci	1 436,5	1 425,1	-11,4	-0,8

Z tabulek č. 64, 65 a 66 za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- počet stravovaných v roce 2017 mírně vzrostl – o 954, tj. nárůst o 1,0 %, z toho počet dětí, žáků a studentů vzrostl o 394, tj. nárůst o 0,5 %,
- počet pracovníků zařízení školních jídelen přepočtených na celé úvazky se snížil o 11,4, tj. o 0,8 %,
- celkový počet zařízení školního stravování se zvýšil o 2, zároveň se o 1 snížil celkový počet pracovišť, neboť
- došlo k rozdělení jednoho zařízení školní jídelny na dvě – školní jídelnu a školní jídelnu - výdejnu (Mateřská škola Čtyřlístek, Hradec Králové, Švendova 1127),
- do rejstříku byla nově zařazena úplná školní jídelna (Mateřská škola Kostelec nad Orlicí, Mánesova 987),
- jedna úplná školní jídelna byla zrušena (ADEVA - zařízení školního stravování s.r.o.),
- nově byly zařazeny do školského rejstříku tři výdejny (Střední škola oděvní, služeb a ekonomiky, Červený Kostelec, 17. listopadu 1197, Soukromá mateřská škola a jesle Pastelka, s.r.o., Mateřská škola Začít spolu),
- došlo rovněž ke zrušení dvou výdejen (Základní škola a Mateřská škola Dolní Radechová, okres Náchod, Základní škola a mateřská škola MUDr. Josefa Moravce, Nemojov).

1.9.7 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Činnost školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivní výchovnou péči se řídila zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle výše uvedeného právního předpisu se za zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy považují diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

V Královéhradeckém kraji ve sledovaném období vykonávalo činnost těchto zařízení celkem 13 organizací, zřizovaných KHK, a MŠMT. Z nich bylo 7 dětských domovů, 3 dětské domovy se školou, 2 výchovné ústavy a 1 dětský diagnostický ústav.

Činnost školských zařízení pro preventivně výchovnou péči, kterými jsou střediska výchovné péče (dále také jen „StřVP“), vykonávaly dvě organizace zřizované MŠMT. Jednalo se o Výchovný ústav, střední školu a středisko výchovné péče, Hostinné a Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní školu a školní jídelnu, Hradec Králové, Říčařova 277. Dětský diagnostický ústav má v KHK tři pobočky Středisko výchovné péče Návrat v Hradci Králové, Středisko výchovné péče Varianta v Trutnově a Středisko výchovné péče Kompas v Náchodě. Jednotlivá pracoviště StřVP poskytují služby ambulantní, v Hradci Králové i služby pobytové.

Střediska výchovné péče nabízejí služby výchovného poradenství, krizovou intervenci, individuální a rodinnou psychoterapii, psychologické vyšetření a diagnostiku včetně metodických konzultací. Koncepce činnosti těchto pracovišť vychází z terapeutické pomoci postavené na respektování charakteristických rysů osobnosti problémových jedinců. Ve většině případů se úzce spolupracuje s rodiči a také s kmenovou školou dítěte.

Královéhradecký kraj ve školní roce 2016/2017 zřizoval celkem 7 organizací, vykonávajících činnost dětského domova.

Organizace, které vykonávají činnost dětského domova a zároveň mateřské nebo základní školy pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246
- Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř

Dětské domovy, které nejsou organizačně spojené se školou:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141

Tabulka 67: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018

Údaje o dětech celkem	Školní rok		2016/2017	2017/2018
	Počet dětí celkem			217
Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní	171	185
		ochrannou	0	0
	předběžného opatření		16	4
	žádosti rodičů		0	0
	dobrovolně prodlouženého pobytu		30	24
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem		128	138
Děti před zahájením školní docházky	Celkem		13	15
	z toho ve věku do 3 let		1	2
Děti po ukončení školní docházky	Celkem		76	60
	z toho	od 15 do 18 let	41	36
		18 let a starší	35	24
		ve střední škole v zařízení	4	4
		ve střední škole mimo zařízení	67	56
		v pracovním poměru	1	0
		nezařazení	0	0
	na vysoké škole, VOŠ	4	0	

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2017, popř. k 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

V meziročním srovnání se počty dětí v dětských domovech zřizovaných Královéhradeckým krajem téměř nezměnily. Zvýšil se podíl dětí v dětských domovech, které plní povinnou školní docházku, a naopak poklesl počet dětí navštěvujících střední školu.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2017/2018 významnou roli ŠZ DVPP KHK. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami i s jednotlivými odbornými lektory – specialisty na konkrétní problematiku. Nabízené akce bezprostředně reagují na nedostatky a potřeby aktuálního trhu s nabídkou vzdělávacích potřeb a požadavků. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK do vydané nabídky programů ve školním roce 2017/2018 celkem 588 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty,

matematika a fyzika, biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

ŠZ DVPP KHK uskutečnilo celkem 400 vzdělávacích programů. Celkový počet zahrnuje realizaci 13 kvalifikačních studií, 11 celoročních jazykových kurzů a 39 cyklických vícedenních vzdělávacích programů. 65 vzdělávacích programů bylo uskutečněno na objednávku přímo ve školách a školských zařízeních. 8 vzdělávacích programů bylo realizováno v rámci krajského projektu z oblasti prevence rizikového chování. Aktuálně byly do nabídky postupně zařazovány i programy na podporu pedagogů v oblasti realizace společného vzdělávání.

K významnějším akcím, které organizovalo ŠZ DVPP KHK, patřila Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a internátů, která se uskutečnila 10. – 11. listopadu 2017 v Hradci Králové, mezinárodní výjezdní setkání ředitelů škol a školských zařízení na Slovensku, které proběhlo 4. – 6. října 2017 v Trenčíně, a celokrajské setkání pedagogů při příležitosti oslav Dne učitelů, které bylo připraveno ve spolupráci se zřizovatelem a proběhlo dne 19. března 2018 v Jičíně.

Celkem bylo ve školním roce 2017/2018 proškoleny 6 829 účastníků z řad pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení. K nejvíce obsazeným akcím patřily následující akce:

Den učitelů (480 účastníků); Asistent pedagoga (183 účastníků); GDPR – nová pravidla pro zpracování a ochranu osobních údajů (183 účastníků); Řešení aktuálních problémů řízení MŠ (175 účastníků); Řešení aktuálních problémů řízení školy (150 účastníků); Celostátní konference pracovníků DMI (133 účastníků); Konfliktní situace ve škole (88 účastníků); Strategie vyšetřování šikany (79 účastníků); Aktuální problémy v účetnictví škol a školských zařízení (64 účastníků); Limity, rituály a návyky ve výchově dítěte v MŠ (55 účastníků); Komunikace při problémech vzniklých ve školním prostředí (53 účastníků); Podpurná opatření ve školách a školských zařízeních (46 účastníků); Příčiny kázeňských přestupků žáků a jejich praktické řešení (45 účastníků); Kopírují nás, anebo se chtějí odlišovat (45 účastníků); Jak na citlivá témata dialogovou formou (44 účastníků); Principy komunikace a vytváření pozitivního klimatu ve školském prostředí (40 účastníků).

Tabulka 68: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2016/2017 a 2017/2018

Období	Počet plán. akcí	Počet uskut. akcí	Prům. měs. počet akcí	Celk. počet účastníků	Prům. měsíční počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci	Přepočtený počet pracovníků zařízení
2016/2017	502	445	44	6 963	696	15,6	11,5
2017/2018	588	400	40	6 829	682	17	11,5

Z tabulky 68 porovnávající počty akcí v letech a 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- poměr nabízených a uskutečněných akcí se oproti roku 2016/2017, kdy bylo uskutečněno 88 % z nabízených akcí, v roce 2017/2018 snížil na 68 %,
- celkový počet účastníků se oproti předchozímu roku snížil o 2 %.

Druhou nejdůležitější institucí zajišťující další vzdělávání pedagogických pracovníků v Královéhradeckém kraji je Národní institut pro další vzdělávání, organizace přímo řízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Zajišťuje celoplošně realizaci úkolů vyplývajících ze státních priorit i rezortních projektů ministerstva.

Vzdělávací programy, konzultační služby, metodickou a odbornou podporu zajišťuje v oblastech studia ke splnění kvalifikačních předpokladů, předškolního, základního a inkluzivního vzdělávání, středního vzdělávání, jazykového vzdělávání, realizace projektů Strategické řízení a plánování ve školách,

Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi a Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů.

Ve školním roce 2017/2018 bylo Národním institutem pro další vzdělávání zrealizováno 139 vzdělávacích programů, v rámci kterých bylo proškoleno 2 192 pedagogických pracovníků. Další vzdělávání zajišťuje též Univerzita Hradec Králové.

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Aktivity dalšího vzdělávání dospělých nadále probíhaly v KHK v centrech odborného vzdělávání zřízených při šesti středních školách zřizovaných KHK, ale i na dalších středních školách v KHK, které jsou často partnerskými organizacemi zmiňovaných COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z ESF. Jednotlivá COV průběžně sledovala situaci na trhu vzdělávání i na trhu práce a pružně reagovala na měnící se podmínky, tak aby byla v co nejvyšší možné míře zabezpečena dostupnost a kvalita dalšího vzdělávání.

Téměř všechny střední školy v Královéhradeckém kraji realizují nějaké formy dalšího vzdělávání. Formy, rozsah i obsah dalšího vzdělávání se však liší.

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové - **Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie,**
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338 - **Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu,**
- Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Náchod - **Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví,**
- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola - **Centrum odborného vzdělávání v lesnictví,**
- **COV pro nejmodernější technologie obrábění dřeva** při Střední uměleckoprůmyslové škole hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202,
- **COV pro elektrotechnický a strojírenský průmysl** při Střední škole strojírenské a elektrotechnické.

Tabulka 69: Počty autorizací a autorizovaných osob k 31. 8. 2017

	Celkem	SŠ a VOŠ
Celkem autorizací	143	51
Počet autorizovaných osob v Královéhradeckém kraji	51	10
Počet profesních kvalifikací autorizovaných v KHK	106	50

Zdroj: NÚV

Služby v oblasti dalšího profesního vzdělávání dle standardů NSK v Královéhradeckém kraji nabízí téměř 50 subjektů. Řada dalších vzdělávacích institucí poskytuje profesní vzdělávání dle požadavků zaměstnavatelů a větší zaměstnavatelé v kraji si školí své zaměstnance vlastními silami či ve vlastní režii.

Komplexní a ucelené informace o nabídce a poptávce po dalším vzdělávání a v časové ose není možné získat. Jakákoliv statistika či souhrn dat informující o poskytovaném dalším vzdělávání by nebyly zcela objektivní.

Pracovištěm, které je jediným zastřešujícím orgánem v oblasti rekvalifikací, je Úřad práce České republiky, respektive pro Královéhradecký kraj krajská pobočka v Hradci Králové. Ani zde však není možné bezproblémově získat informace o jednotlivých poskytnutých rekvalifikacích a jejich oborové struktuře. Informace je možné získávat v čase pouze ručním přepočítáváním.

V souladu s DZ zůstává rozvoj dalšího vzdělávání i nadále jednou z priorit Královéhradeckého kraje. Jsou proto využívány všechny možnosti k motivačnímu a stimulačnímu působení na občany kraje.

1.13 Prevence sociálněpatologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji

1.13.1 Prevence sociálněpatologických jevů

Prevence rizikového chování (sociálněpatologických jevů) je plněna v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018, s Konceptí školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014–2018, se Strategií prevence sociálně nežádoucích jevů v Královéhradeckém kraji 2017–2021, s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy KHK 2016–2020, vychází z Akčních plánů pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020.

Preventivní programy realizované školami a nestátními neziskovými organizacemi v KHK v roce 2018 účelově dotované z finančních prostředků MŠMT

MŠMT pro rok 2018 vyhlásilo **dotační „Program na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování“**. V tomto programu bylo podpořeno **5 individuálních projektů** z KHK: 3 projekty dvou nestátních neziskových organizací, 1 projekt ZŠ, Hradec Králové, Habrmanova 130 a 1 projekt ZŠ, Vrchlabí, náměstí Míru 283. Školy byly celkově podpořeny částkou 265 089 Kč. V rámci kraje byla podpořena i NNO Laxus, z. ú., dotací ve výši 296 236 Kč. Semiramis, z. ú., podal 2 žádosti, do kterých byly zahrnuty preventivní aktivity pro žáky a pedagogy ze 3 krajů včetně Královéhradeckého. Celková výše státní dotace pro tyto 3 projekty činila 509 719 Kč. V roce 2018 byly oprávněnými žadateli i kraje nebo jejich příspěvkové organizace, ale ze strany MŠMT nebyla podpořena žádost žádného kraje. Celkově se v roce 2018 podařilo žadatelům z našeho kraje získat od MŠMT na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování neinvestiční dotace z částky **1 071 044 Kč** (2 žádosti NNO byly pro 3 kraje).

Dotační programy vyhlášené Královéhradeckým krajem v oblasti primární prevence na rok 2018

V souladu s Dotační strategií Královéhradeckého kraje 2014–2018 vyhlásil KHK pro rok 2018 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, na které vyčlenil finanční prostředky v celkové výši 1 326 000 Kč, **rozděleno bylo 1 289 800 Kč**.

V oblasti byly vyhlášeny tyto programy:

- 18SMP01 Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže,
- 18SMV06 Etická výchova ve školách.

Do programu 18SMP01 podalo žádost 13 subjektů, všechny byly podpořeny v celkové výši 1 104 800 Kč. Z toho bylo 6 žádostí od nestátních neziskových organizací, které dohromady obdržely neinvestiční dotaci ve výši 873 100 Kč. Sedm škol obdrželo v tomto titulu celkem 231 700 Kč. V r. 2018 nebyly mezi oprávněné žadatele zařazeny školy zřizované obcemi, proto došlo k poklesu žadatelů na počet 13. Po mnoha letech byly i proto žadatelé uspokojeni na 100 %.

Do programu 18SMP03 podalo žádost 16 subjektů, z nichž bylo podpořeno 12 v celkové výši 185 000 Kč, celkové požadavky byly ve výši 370 488 Kč, což představuje 49,93 % uspokojení. V tomto dotačním programu patří mezi oprávněné žadatele pouze školy.

V roce 2018 byly OŠ KÚ KHK administrovány také výzvy na mimořádné účelové prostředky (MUP) příspěvkovým organizacím zřízeným Královéhradeckým krajem i v oblastech „Prevence rizikového chování“ a „Etická výchova ve školách“. V obou oblastech **bylo rozděleno 1 004 000 Kč**.

- V oblasti Prevence rizikového chování a zdravého životního stylu dětí a mládeže bylo podáno 42 žádostí, 35 jich bylo podpořeno v celkové výši 819 000 Kč. Požadavky byly v celkové výši 1 695 772 Kč, podpořeny tedy byly ze 48,29 %.
- V oblasti Etické výchovy ve školách bylo podáno 20 žádostí, 5 žádostí obdrželo celkem 185 000 Kč. Požadavek ze strany škol byl ve výši 509 750 Kč, uspokojeny tedy byly ve výši 36,29 %.

Vzdělávací akce v oblasti rizikového chování

Pro pedagogy, nejen pro školní metodiky prevence (včetně ředitelů škol) či zájemce z řad odborné veřejnosti v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování uspořádalo oddělení primárního a zájmového vzdělávání OŠ KÚ KHK v roce 2018 v oblasti primární prevence několik akcí.

1. Konference Prevence rizikového sexuálního chování II – 27. 3. 2018 – Centrum pro rodinu a sociální péči z. s., Ostrava – 78 přítomných – 20 000 Kč
2. Z20 – Zdravé zuby – 17. 4. 2018 – Kalokagathie, PaedDr. L. Kubrichtová – 28 přítomných – 0 Kč
3. Metodika nPrevence – 21. 5. 2018 – PhDr. L. Skácelová – 15 přítomných – 5 500 Kč
4. Zdravá 5 – 14. 6. 2018 – Kalokagathie, PaedDr. L. Kubrichtová – 12 přítomných – 0 Kč
5. Jak se rodí rodina – 5. 10. 2018 – Centrum pro rodinu a soc. péči z. s., Ostrava - 14 účastníků – 0 Kč
6. Nebezpečné komunikační techniky související s použitím ICT – 13. 11. 2018 – E-bezpečí a PhDr. O. Moravčík – 38 účastníků – 13 000 Kč
7. Unplugged pro rodiče – lektory – 26. 11. 2018 – PhDr. L. Skácelová – 14 účastníků – 4 500 Kč

Na výše uvedené vzdělávací aktivity vynaložil OŠ KÚ KHK z kap. 14 v r. 2017 celkem **43 000 Kč**. Některé akce pořádané nestátními neziskovými organizacemi byly hrazeny z dotací MŠMT, MPSV, MZ ČR. Celkem bylo uspořádáno 7 akcí pro 199 osob, především pedagogů.

Na základě požadavků byly **oddělením projektů ve vzdělávání OŠ KÚ KHK** uspořádány další vzdělávací akce v oblasti primární prevence v rámci Krajských akčních plánů. Celkem bylo **vynaloženo 550 478 Kč**, a to na tyto činnosti:

1. Aktivity pro pozitivní klima třídy – 22. 2. 2018 – Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D. – 16 účastníků – 10 344 Kč
2. Vyučování a hodnocení žáků v rámci společného vzdělávání – Mgr. Lenka Ondráčková, EDUPRAXE, s.r.o. – 5 setkání v okresech – 160 účastníků – 105 266 Kč
3. Vzdělávání a supervize nejen pro metodiky prevence – Mgr. P. Plaček, PhDr. I. Košťálová, Bc. M. Zavadil – 27. 4. 2018 - 23 účastníků – 10 000 Kč
4. Následné supervize – individuální – v průběhu roku - 23 účastníků – 4 supervizoři – 207,5 h supervizí – 207 500 Kč
5. Spolu a jinak ve školním poradenství – 4 denní kurz – 6. – 7. 6. 2018, 28. – 29. 8. 2018 – Mansio, v.o.s., Brno – 28 účastníků – 197 368 Kč.

Tato část aktivit pořádaných oddělením projektů ve vzdělávání bude zahrnuta v jejich komplexní zprávě.

Další aktivity podpořené z rozpočtu KHK v oblasti primární prevence

Na naplňování Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje vynaložil OŠ KÚ KHK částku **250 000 Kč** ve prospěch SZ DVPP KHK, PPP a SPC KHK, DD Broumov.

Specializační studium pro školní metodiky prevence

Podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a § 9 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů je předpokladem odborné kvalifikace metodiků prevence specializační studium.

1. Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje (ŠZ DVPP KHK) – nabízí Studium k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů v rozsahu 250 hodin, probíhaly tyto kurzy:
 - leden 2017 – prosinec 2018 – 28 účastníků
2. Semiramis z. ú. – nabízí obdobné specializační studium v rozsahu 300 h
 - září 2016 – únor 2018 – účast 1 metodičky prevence při PPP a SPC KHK a 1 ŠMP z KHK, ostatní frekventanti jsou z Libereckého kraje
 - leden 2018 – červen 2019 – účast 1 metodika prevence při PPP a SPC KHK a 1 ŠMP z KHK, ostatní frekventanti jsou z jiných krajů.

Kraje pro bezpečný internet (KPBI)

Od roku 2014 se Královéhradecký kraj zapojuje do projektu Kraje pro bezpečný internet, který získal záštitu Asociace krajů ČR. V rámci projektu proběhla i v roce 2018 žakovská soutěž. V rámci ČR úspěšně absolvovalo soutěžní kvíz 24 712 žáků. Statistika za KHK zaznamenala 2 178 úspěšných řešitelů e-kvízu (v roce 2015 bylo řešitelů 500, v roce 2016 pak 1 596, v roce 2017 bylo 1 733 úspěšných řešitelů). V nadstavbové soutěži Kvíz PLUS bylo v r. 2018 úspěšných 50 žáků z KHK. Finanční prostředky ve výši 50 000 Kč byly zaslány Kraji Vysočina formou dotace na realizaci, publicitu projektu a vzdělávání v oblasti elektronické bezpečnosti. Ceny do soutěže dodala společnost Microsoft s.r.o., NIC.cz, GORDIC a Královéhradecký kraj. Na slavnostní vyhlášení zakoupil KHK 5 ks pevných disků, cen na ocenění vítězů. Ocenění byli 3 žáci ZŠ a 3 žáci SŠ. Královéhradecký kraj motivuje školy k zapojení do soutěže možnostmi výhry - finančními dary ve výši 10 000 Kč – 12 000 Kč, které obdržely školy s nejvyšším počtem úspěšných řešitelů (ZŠ a MŠ, Dolní Branná, okres Trutnov; ZŠ Dukelských bojovníků a MŠ, Dubenec; VOŠZ a SZŠ, Hradec Králové, Komenského 234; SŠ průmyslová, textilní a polygrafická se sídlem v Hronově). Do soutěže se celkem z KHK zapojilo 35 škol. Slavnostní vyhlášení soutěže v rámci Královéhradeckého kraje proběhlo 11. 12. 2018 za účasti hejtmána PhDr. Jiřího Štěpána, Ph.D. a náměstkyně hejtmána Mgr. Martiny Berdychové. **Na projekt KPBI v roce 2018 celkově KHK vynaložil 131 500 Kč.**

Vzdělávání pedagogů pořádané ŠZ DVPP KHK v oblasti primární prevence

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK v roce 2018 uspořádalo ve všech svých pracovištích celkem 30 vzdělávacích akcí zaměřených na oblast prevence rizikového chování, kterých se zúčastnilo 705 účastníků, dále 2 běhy specializačního studia pro 48 účastníků. Vzdělávání nabízí i další subjekty, např. NÚV, NIDV aj.

Škola podporující zdraví

Škola podporující zdraví je projektem Světové zdravotnické organizace (WHO), do kterého se zapojila i Česká republika. Vychází z aktualizovaného usnesení vlády ČR ze dne 8. 1. 2014 č. 23 ke Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Jsou vyhlášeny Akční plány pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020. Do výše uvedeného projektu je přihlášeno 24 škol z KHK (4 mateřské, 13 základních, 5 středních a 2 vyšší odborné). Školy mohou využít možnosti dané dotačním titulem KHK „Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže v oblasti prevence“.

Tabulka 70: Finanční podpora v oblasti primární prevence

Shrnutí finanční podpory vynaložené do oblasti primární prevence v roce 2018 v KHK	
MŠMT – Programy na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování (5 podpořených individuálních žádostí, ale tato částka není jen pro KHK)	1 071 044 Kč
KHK – 18 SMP01 - Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí (ZŽS) a mládeže v oblasti prevence (13 podpořených projektů)	1 104 800 Kč
KHK – 18SVP06 - Etická výchova ve školách (16 podpořených projektů)	185 000 Kč
KHK – MUP – Prevence rizikového chování a ZŽS (28 podpořených projektů)	819 000 Kč
KHK – MUP – Etická výchova ve školách (5 podpořených projektů)	185 000 Kč
KHK – oddělení projektů ve vzdělávání (5 aktivit)	550 478 Kč
KHK (vzdělávání pedagogů, žáků – semináře, edukativní materiál)	43 000 Kč
KÚ KHK – naplňování koncepce KHK – spoluúčast na krajském projektu	250 000 Kč
KÚ KHK – KPBI (spoluúčast na projektu, odměny, finanční dary)	131 500 Kč
Celkem	4 339 822 Kč

1.13.2 Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Význam a obsah **environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty** (EVVO) jsou vymezeny několika dokumenty – vedle zákonného zakotvení jde zejména o rámcové vzdělávací programy a Státní program EVVO a EP¹. Environmentální výchova je vymezena jako jeden ze sedmi základních cílů vzdělávání ve školském zákoně² a jako jedno z průřezových témat ve všech RVP je nedílnou součástí školních vzdělávacích programů.

EVVO je součástí celoživotního vzdělávání a zahrnuje jak formální vzdělávání (např. ve školách a v akreditovaných vzdělávacích zařízeních), tak neformální vzdělávání (např. v rámci volnočasových aktivit) i informální učení zaměřené na oblast životního prostředí. EVVO zároveň představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje.

EVVO úzce souvisí s **vzděláváním pro udržitelný rozvoj** (VUR)³. VUR patří k hlavním cílům vzdělávání dle Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 a opatření k jeho rozvoji stanoví Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020.

Školy a školská zařízení vycházejí při realizaci EVVO a VUR nejen z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje, ale také z Koncepce EVVO v Královéhradeckém kraji a Akčního plánu EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2016–2018.

¹ Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025, schválený usnesením vlády č. 652 ze dne 20. července 2016, http://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025

² § 2 Zásady a cíle vzdělávání, odst. 2): „Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména (...) g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.“

³ Strategie VUR přijatá Evropskou hospodářskou komisí (2005): „VUR rozšiřuje pojem environmentálního vzdělávání, které stále více řeší širokou škálu témat v oblasti rozvoje. Environmentální vzdělávání by se mělo rozvíjet a doplňovat o jiné oblasti vzdělávání, a to integrujícím způsobem směřujícím ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj.“

V Královéhradeckém kraji absolvovalo do roku 2018 specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovacích hodin cca 100 učitelů (z toho 82 bylo proškoleny v 8 běžících studia pořádaných SEVERem). Ve školním roce 2017–2018 probíhal běh specializačního studia pro 25 učitelů (z toho 8 z Královéhradeckého kraje), pořádaný ve spolupráci Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje.

V kraji funguje poradní sbor EVVO složený ze zástupců vzdělávacích středisek, škol i veřejné správy. Klíčovou roli v EVVO a VUR plnil krajský koordinátor EVVO, tuto funkci zastávalo z pověření kraje v letech 2017 a 2018 Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s. (dále jen „SEVER“). V rámci krajské koordinace SEVER poskytoval školám i dalším institucím činným v EVVO metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Pokračovalo vydávání krajského bulletinu pro EVVO „Ekoton“. Nadále pokračovala také síť M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), do které bylo ve školním roce zapojeno 62 základních a středních škol, a pro mateřské školy obdobná síť MRKVIČKA, do které bylo zapojeno 76 mateřských škol (počet je v obou případech stabilizovaný, meziročně se téměř nezměnil). Zejména pro učitele ZŠ a SŠ uspořádal krajský koordinátor EVVO 18. krajskou konferenci KAPRADÍ. Konference s tématem „Udržitelný cestovní ruch“ se konala 3.–4. listopadu 2017 ve Vzdělávacím a kulturním centru Klášter Broumov. Zúčastnilo se jí cca 60 učitelů a dalších vzdělavatelů z různých organizací. Pro mateřské školy připravil krajský koordinátor EVVO 9. regionální setkání mateřských škol KAPRADÍČKO (9. 11. 2017) s tématem „Bez vody to nejde“, kterého se zúčastnilo přes 40 učitelů a lektorů výukových programů pro MŠ.

Síť středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů a to jak krátkodobých, tak pobytových. Největší objem ekologických výukových programů poskytuje Středisko ekologické výchovy SEVER na pracovištích v Hradci Králové a v Horním Maršově. Ve školním roce 2017/2018 uskutečnilo cca 200 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 4 000 žáků všech typů škol, z toho 40 programů pobytových pro cca 1 000 žáků. Školy dále využívají programy dalších středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji: Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov, Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice, A Rocha – Křesťané v ochraně přírody, Modrý dům – INEX-SDA Kostelecké Horky, Dům pod jasanem Trutnov, Centrum přírodních věd – Hvězdárna Jičín, NaturaServis, oddělení komunikace ZOO Dvůr Králové a pracoviště environmentální výchovy Správy KRNAP. Nabízené programy byly zaměřeny např. na poznávání a pochopení přírody a přírodních vztahů a vazeb, na mezilidské vztahy a fungování lidské společnosti, na stav životního prostředí, na postavení člověka v přírodě a jeho historický vývoj apod. Mimo jiná témata byla část výukových programů v rámci tematické krajské kampaně „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“ zaměřena na nakládání s odpady.

Školám, které mají zájem o dlouhodobou práci svých žáků zaměřenou na řešení různých problémů a témat, nabízel SEVER školní vzdělávací projekty. Největší tradici z nich v kraji má dlouhodobý celostátní program Škola pro udržitelný život⁴, zaměřený na propojení místně zakotveného učení s cíli udržitelného rozvoje, druhým významným celostátním programem rozvíjeným v kraji je program Ekoškola⁵. Další projekty pro školy byly ve školním roce 2017/2018 zaměřeny například na změny klimatu a jejich dopady („Klimatické konference“) a využití školních zahrad („Hurá ven do přírodní zahrady“). V rámci projektů se pracovalo mimo jiné metodou místně zakotveného učení, metodou dějové linie a metodou badatelského učení.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO byly realizovány odborné semináře pro pedagogy, vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference, specializační studium

⁴ <http://www.skolaprozivot.cz/>

⁵ <http://www.ekoskola.cz/>

pro školní koordinátory EVVO a další. Ve spolupráci s dalšími organizacemi v ČR krajský koordinátor EVVO zahájil a realizoval významné projekty zaměřené na kolegiální podporu pedagogů financované z OP VVV, do nichž se zapojily ZŠ a MŠ v kraji i Univerzita Hradec Králové – „CIVIS – Zaostřeno na občanské kompetence“, „Mistři kolegiální podpory v oblasti přírodovědné gramotnosti“ a „Kolegiální podpora v síti Mrkvička“. V rámci projektu CIVIS proběhla 29. března 2018 na Univerzitě Hradec Králové konference k přípravě učitelů v oblasti VUR a EVVO.

Vedle činností vykonávaných v rámci vlastního rozpočtu škol a dalších vzdělávacích institucí Královéhradecký kraj podporoval environmentální vzdělávání finančně příspěvkem a granty na úseku životního prostředí. Pro rozvoj EVVO a VUR v kraji se podařilo krajskému koordinátorovi EVVO v sledovaném období získat také významnou podporu ze zdrojů mimo rozpočet kraje – vedle Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání i z programu Erasmus, SFŽP – Národního programu Životní prostředí, MŽP a České rozvojové agentury. EVVO podpořilo ve svých grantových programech také město Hradec Králové.

Významnou akcí bylo další z pravidelných setkání zástupců Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje k problematice EVVO uspořádané tentokrát Královéhradeckým krajem a krajským koordinátorem EVVO dne 15. března 2018 v Centru rozvoje Česká Skalice.

Ve sledovaném období se v oblasti EVVO a VUR dařilo naplňovat naprostou většinu z 9 opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje v oblasti EVVO a VUR. Rezervy, na které je potřebné se soustředit v následujícím období, zůstávaly v těchto třech oblastech opatření Dlouhodobého záměru:

- intenzivnější podpora výuky v bezprostředním kontaktu s přírodou a reálným světem,
- podpora kvalitních programů a rozvoje kapacit VUR, EVVO a globálního rozvojového vzdělávání i formou víceletých grantů a investiční podpory,
- naplánování využití prostředků OP VVV a Integrovaného regionálního operačního programu pro opatření ve VUR a EVVO v celoživotním vzdělávání (formálním i neformálním) prostřednictvím Regionálního akčního plánu, Krajského akčního plánu vzdělávání a Místních akčních plánů vzdělávání, začlenění opatření z oblasti VUR a EVVO do Regionálního akčního plánu a Krajského akčního plánu vzdělávání.

1.13.3 Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Jednou ze zásad, na nichž je založeno vzdělávání, je rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu nebo jiného postavení občana. Vzdělávání přitom pomáhá vyrovnávat se se vzrůstající národnostní a etnickou rozdílností doprovázenou někdy výrazně jinými kulturními zvyky.

Nehledě na účinnost reformy vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a systému podpůrných opatření od 1. 9. 2016 byl vzhledem k přechodnému období i nadále, např. v souvislosti s rozvojovými programy MŠMT, využíván termín „sociální znevýhodnění“.

V zájmu naplnění výše zmíněné zásady nediskriminace mohou na základních školách být pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých existuje předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, zřizovány přípravné třídy. Ve školním roce 2017/2018 byly přípravné třídy určeny minimálně pro 10 dětí, a to přednostně těch, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky, tedy nezralých pro zahájení povinné školní docházky, a nikoliv tedy pouze sociálně znevýhodněných. Do konce školního roku 2017/2018 byla ve školách všech druhů zároveň vytvářena pracovní místa asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním, tedy asistentů pedagoga pro děti a žáky, u nichž ještě neproběhlo nové stanovení speciálně vzdělávacích potřeb po 1. 9. 2016.

Tabulka 71: Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2016/2017	3	3	35
2017/2018	1	1	9

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016 a 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 71 porovnávající školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- ve školním roce 2017/2018 počet přípravných tříd ve srovnání s rokem předchozím klesl – otevření podléhá udělení souhlasu krajským úřadem, a tak se každoročně mění nejen celkový počet tříd, ale také školy, jimž byl souhlas udělen.

Ve sledovaném období MŠMT vyhlásilo rozvojový program umožňující školám, v nichž se vzdělávají žáci se sociálním znevýhodněním, žádat o dotaci na asistenty pedagoga pro tyto děti, žáky a studenty, a to v případě asistentů doporučených před 1. 9. 2016, tedy nefinancovaných v rámci systému podpůrných opatření.

Tabulka 72: Asistenti pedagoga pro děti a žáky se sociálním znevýhodněním

Období	Počet škol	Počet asistentů pedagoga	Výše přidělené dotace
2017 leden – srpen	30	87 (64,30)	7 762 192 Kč
2017 září – prosinec	12	35 (30,95)	1 868 848 Kč
2018 leden – srpen	10	32 (24,57)	3 261 320 Kč

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ KHK

Z výše uvedené tabulky porovnávající rok 2017 a část roku 2018 vyplývá:

- počty podpořených škol a podpořených asistentů pedagoga se postupně snižovaly v důsledku postupné rediagnostiky dětí a žáků a změny financování asistentů pedagoga na systém podpůrných opatření.

Tabulka 73: Vzdelávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2016/2017

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	237	77	77	22
Základní školy	594	201	113	134
Střední školy	285	117	31	54
Vyšší odborné školy	6	2	1	2
Celkem	1 122	397	222	212

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2016

Zdroj: MŠMT

Tabulka 74: Vzdelávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2017/2018

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	268	84	94	21
Základní školy	663	228	124	131
Střední školy	314	140	35	58
Vyšší odborné školy	10	3	0	4
Celkem	1 255	455	253	214

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vyplývá:

- ve školním roce 2017/2018 bylo ve školách v Královéhradeckém kraji vzděláváno 1 255 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství – ukrajinské, vietnamské a slovenské – tvořila 73,5 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců,
- oproti školnímu roku 2016/2017 vzrostl počet dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 11,9 %, podíl tří nejčastěji zastoupených občanství o procento posílil.

Za účelem zajištění bezplatné jazykové přípravy k začlenění žáků, kteří jsou dětmi osoby s cizí státní příslušností, do základního vzdělávání OŠ KÚ KHK na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků zvýhodňoval a podporoval v kraji celkem 8 základních škol, jejichž seznam je zpřístupněn na webových stránkách kraje:

- Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166
- Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109, příspěvková organizace
- Základní škola T. G. Masaryka Náchod, Bartoňova 1005
- Základní škola Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596
- Základní škola Gutha-Jarkovského Kostelec nad Orlicí
- Základní škola, Trutnov, Komenského 399
- Základní škola, Trutnov 2, Mládežnická 536
- Základní škola, Vrchlabí, Školní 1336

V individuálních případech např. základních škol se zhoršenou dopravní obsluhností OŠ KÚ KHK podporoval i jiné základní školy.

1.14 Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech

Jak vyplývá z výročních zpráv jednotlivých příspěvkových organizací v oblasti školství a sledování jejich činnosti zřizovateli, většina středních a vyšších odborných škol byla zapojena do jednoho nebo více národních či mezinárodních projektů. Díky mezinárodním projektům školy mohly své žáky, studenty a pedagogické pracovníky vysílat na smysluplné a dobře programově naplněné zahraniční stáže či vzájemné výměnné pobyty. Za tímto účelem vznikla mnohá partnerství škol nejen v rámci sousedních zemí, ale i dalších, ve většině případů evropských zemí (např. Polsko, Německo, Holandsko, Itálie, Belgie, ale i Gruzie, Nepál). Jednalo se převážně o projekty v rámci programu Erasmus+. Ty umožnily navázat gymnáziím a středním odborným školám mezinárodní spolupráci a významně tak zkvalitnit jazykovou i profesní, tzn. odbornou přípravu žáků a studentů. Studijní pobyty pedagogů byly zaměřeny na rozvoj jazykových dovedností a zkvalitnění znalostí v metodice výuky cizích jazyků, které dále využili v jazykovém vzdělávání svých žáků a studentů.

V některých středních školách byly též realizovány projekty situované např. do oblastí prevence rizikového chování, zdravého životního stylu, podpory polytechnického vzdělávání.

Na zlepšování podmínek vzdělávání nadaných a talentovaných žáků byl zaměřen rozvojový program Excellence středních škol, v němž byla nejvýrazněji zastoupena a finančně podpořena gymnázia. Finanční prostředky z tohoto projektu byly určeny na odměny pedagogů, kteří se na odborné přípravě těchto nadaných a talentovaných žáků podíleli.

V rámci realizace Implementace krajského akčního plánu v Královéhradeckém kraji dosáhly některé školy na finanční prostředky, které byly použity např. k rekonstrukci odborných učeben, vybavení tříd, realizaci kroužků, exkurzí apod.

V rámci udržitelnosti dříve realizovaného projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Královéhradeckém kraji celá řada středních škol ve sledovaném období nabízela žákům činnost v přírodovědně a technicky zaměřených kroužcích, realizovala stáže a kurzy, pořádala projektové dny s tímto zaměřením a další aktivity.

Přehled rozvojových programů MŠMT, do kterých se zapojily školy v Královéhradeckém kraji, a využití finanční prostředky podle zřizovatelů jsou uvedeny v Příloze č. 1, tabulce 1.b až 1.d výroční zprávy. Přehled projektů podpořených z IROP organizací zřizovaných KHK je v Příloze č. 1, tabulce 1.e.

1.15 Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji

Cílem projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KAP“) je zlepšení řízení škol, rozvoj hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. KAP mimo jiné umožní plánovat, koordinovat a sledovat tematické intervence v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a v Integrovaném regionálním operačním programu ve shodě s dlouhodobými potřebami a prioritami kraje a škol v území.

Projekt je realizován v období od 1. 2. 2016 do 31. 1. 2022 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prioritní osa 3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.

Ve školním roce 2017/2018 probíhaly aktivity projektu zaměřené na zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků působících především na středních a vyšších odborných školách v Královéhradeckém kraji. Byly konány workshopy, semináře, přednášky či tematická setkávání na různá témata dle zájmu cílových skupin a zaměření jednotlivých platforem. Například v září 2017 se uskutečnila konference ve spolupráci s realizátory MAP Jaroměř, Broumov a Náchod na téma Co to znamená se učit, dále proběhly konference zaměřené na podporu inkluze nebo čtenářské gramotnosti. Dle odborného zaměření škol probíhají workshopy a výměna dobré praxe mezi učiteli např. textilních, stavebních či gastronomických oborů nebo cyklus biologických setkání.

V návaznosti na přípravu vyhlášení výzev CLLD jednotlivých místních akčních skupin Královéhradeckého kraje byla provedena aktualizace Rámce pro podporu investic do infrastruktury. Aktualizace Souhrnného Rámce pro investice do infrastruktury byla schválena dne 29. 9. 2017 Regionální stálou konferencí Královéhradeckého kraje.

V rámci projektu vyvstala potřeba více řešit digitální vzdělávání v KHK, 13. 3. 2018 proběhlo první jednání minitýmu pro digitalizaci vzdělávání, jehož tématem bylo zapojení digitálních technologií do výuky napříč tématy všech platforem. Další jednání tohoto minitýmu, na němž byly formulovány konkrétní aktivity vedoucí ke zvýšení digitalizace vzdělávacího procesu, se uskutečnilo 13. 6. 2018.

Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I

Projekt Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008508 (dále také jen „I-KAP KHK I“) realizuje aktivity naplánované v dokumentu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I.

Cílem projektu je napomoci zlepšení řízení škol, zvýšení kvality procesu vzdělávání a odborně-vzdělanostní úrovně pedagogických pracovníků.

Projekt I-KAP KHK I je zaměřen na 4 klíčové aktivity – Podpora kariérového poradenství, Podpora společného vzdělávání, Podpora polytechnického vzdělávání a Podpora čtenářské a matematické gramotnosti žáků 2. stupně základních škol se slabšími výsledky, kteří se nepřipravují k přijímacímu řízení na střední školy, a žáků středních škol v oborech středního vzdělání s výučním listem.

Realizace projektu je naplánována na období 1. 1. 2018 – 31. 12. 2020 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prioritní osa 3.

Výše celkového rozpočtu projektu I-KAP KHK I je 94 188 207,20 Kč. Královéhradecký kraj je příjemcem projektu a má 19 partnerů - Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje, Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje, ŠZ DVPP KHK a 16 středních a vyšších odborných škol (15 zřizovaných krajem, 1 soukromá).

Školní rok 2017/2018 zahrnoval jak přípravu, tak samotnou realizaci projektu I-KAP KHK I.

V období září až prosinec 2017 byl projekt I-KAP KHK I připravován týmem projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji. Probíhaly konzultace s partnery projektu, vytváření jejich projektových záměrů, tvorba rozpočtu. V prosinci 2017 byla Žádost o podporu finalizována a podána na řídicí orgán, kterým je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Právní akt byl podepsán v červnu 2018, avšak realizace probíhá již od 1. 1. 2018, jak bylo v projektu naplánováno. Někteří partneři projektu začali realizovat své aktivity – jednalo se především o kroužky, jednodenní i vícedenní exkurze a projektové dny organizované jednotlivými partnerskými školami, které podporují polytechnické vzdělávání a čtenářskou a matematickou gramotnost. U tří hlavních partnerů projektu v prvních šesti měsících probíhaly pouze přípravné práce k plánovaným aktivitám. Příjemce projektu v rámci podpory společného vzdělávání v budoucnu vytvoří Školskou inkluzivní koncepci Královéhradeckého kraje, v první polovině roku 2018 byla realizována analytická a přípravná fáze a sbírání dat. Další aktivitou příjemce je podpora Etické výchovy. Od ledna 2018 bylo připravováno dotazníkové šetření ohledně stavu Etické výchovy ve školách. Dotazníky byly rozeslány na všechny střední a základní školy v Královéhradeckém kraji. Třetí aktivita příjemce je vybavení 38 škol interaktivní učebnou. V lednu až červnu 2018 byla připravována a následně vyhlášena tři výběrová řízení - Hardware pro virtuální učebnu, Přírodovědný software a školení pro virtuální učebnu, Výsuvný tabulový systém pro virtuální učebnu.

Od začátku školního roku 2018/2019 budou již aktivity realizovat všechny partnerské organizace zapojené do projektu.

2. Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2018 odbor školství KÚ KHK rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právníkům osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromou osobou. Tato kompetence je ve většině případů vymezena v ustanoveních § 160–163 školského zákona. V oblasti financování školství nedošlo k legislativním změnám, které by ovlivnily základní principy financování v tomto roce (přijaté změny školského zákona se naplno uplatní až od r. 2020). V průběhu roku nabíhalo finanční zabezpečení podpůrných opatření ve výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Převážná část dotací byla určena na tzv. přímé výdaje na vzdělávání - na mzdové prostředky, na náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Výše této neinvestiční dotace byla 5 905 283,786 tis. Kč, z toho 4 280 406,482 tis. Kč na mzdy (v r. 2017 to bylo 5 112 476,289 tis. Kč, z toho 3 694 860,417 tis. Kč na mzdy).

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly kraji přiděleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy normativně podle počtu dětí, žáků a studentů prostřednictvím republikových normativů. Od ledna do října byl rozpočet kraje každý měsíc upravován s ohledem na financovaná podpůrná opatření ve vzdělávání v obecním a krajském školství. Těmto školám a školským zařízením jsou prostředky odborem školství KÚ KHK rozepisovány prostřednictvím krajských finančních normativů. V průběhu roku byly prováděny individuální úpravy, zejména rozpisy prostředků uvolňovaných na zabezpečení podpůrných opatření ve vzdělávání ve školách a školských zařízeních.

Finanční zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2018 bylo komplikované zejména v oblasti středního a speciálního školství. U středních škol byl důvodem pokračující pokles počtu žáků a s tím narůstající deficity některých škol u prostředků na platy. U speciálních škol zejména skutečnost, že MŠMT v rozpisu rozpočtu pro rok 2018 a navazujících úpravách prováděných do června 2018 finančně nezohlednilo žádná podpůrná opatření ve vzdělávání ve speciálních školách. Deficit byl ze strany MŠMT pokryt až v červenci 2018. Z tohoto důvodu bylo nutné v rozpisu rozpočtu tyto výdaje, které kraj uhradit školám musel, pokrýt na úkor rozepisované nenárokové složky platu v krajských normativních všech druhů škol a školských zařízení.

Celkový počet zaměstnanců financovaných ze státních dotací byl ze strany MŠMT stanoven prostřednictvím dílčích ukazatelů. Výsledný limit pro rok 2018 činil 12 283,490 průměrných přepočtených zaměstnanců z dotace na přímé NIV, k tomu byly navíc další úvazky zaměstnanců kryty z dotací rozvojových programů MŠMT. Skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF byl 12 289,1414, z toho 145,3227 bylo hrazeno z ESF. Limit zaměstnanců byl díky jeho navýšení v průběhu roku a navyšování počtu zaměstnanců prostřednictvím rozvojových programů s malou rezervou dodržen. Limit pro rok 2017 byl nižší: 11 886,47 zaměstnanců.

Rozvojovými programy MŠMT byly řešeny specifické tituly. Mezi finančně nejvýznamnější v roce 2018 patřily tyto rozvojové programy:

- rozvojové programy na podporu odborného vzdělávání ve středních školách pro rok 2018: 8 907,00 tis. Kč,
- podpora navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních 10 259,23 tis. Kč,
- asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním: 3 101,61 tis. Kč (modul B - krajské, obecní i soukromé školy), Financování asistentů pedagogů pro děti, žáky

a studenty se zdravotním postižením v soukromých školách (modul A): 482,38 tis. Kč; význam tohoto programu v r. 2018 je nižší než v předchozích letech, od září 2018 již není realizován,

- podpora výuky plavání v základních školách v r. 2018 – ve 2 etapách bylo poskytnuto 134 základním školám celkem 3 233,21 tis. Kč.

Vyčíslené údaje představují celkový přidělený objem dotací, bez odpočtu realizovaných vratek nečerpaných dotací zaslaných zpět MŠMT v r. 2018.

Přehled oblastí podpořených rozvojovými programy a příslušných finančních objemů v r. 2018 je uveden v tabulkách Přílohy 1 (tabulka č. 1. a, 1. b).

V samostatné působnosti kraje odvětví školství KHK (kap. 14) zajišťovalo zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK. Financování reprodukce majetku kraje svěřeného těmto organizacím je v kompetenci investičního odboru (kap. 21- investice a evropské projekty a kap. 50 – Fond rozvoje a reprodukce).

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2018 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem z rozpočtu kraje představoval částku 11 904,67 tis. Kč v ostatních běžných výdajích. K tomu 1 840,0 tis. Kč činila dotace ze státního rozpočtu na soutěže.

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31. 12. 2018, včetně krajských prostředků a dotací obdržенých v r. 2018 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena v Příloze 1 (tabulka 1. a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v tab. č. 1a přílohy ekonomické části vyčísleny i objemy roku 2017 a 2016. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu roku na účet MŠMT.

V tabulkách č. 1b, 1c a 1d jsou blíže zachyceny prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu v členění dle zřizovatele škol a školských zařízení.

V příloze 2 přikládáme celkový přehled **rozpočtovaných** přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou rozlišeny dle zřizovatele na krajské a obecní subjekty (soukromé školy jsou financovány odlišně).

Přílohy č. 3–5 jsou zaměřeny na skutečné čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity sumáře z výkazů P1-04 jednotlivých organizací za 1. – 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku (oddíl V výkazu). Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách ekonomické části výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

V krajském školství bylo financování nadále velmi negativně ovlivněno pokračujícím poklesem počtu žáků středních a speciálních škol, pokračoval útlum činnosti VOŠ. Změny výkonů rozhodných pro rozpočet dotace r. 2018 z MŠMT: pokles výkonů středních škol o 0,41 % a výkonů VOŠ o 9,19 % oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2017. Pro oba roky byli do výkonů v rozpisu rozpočtu republikovými normativy z MŠMT započtení žáci denního nástavbového studia. Pokles žáků v září 2018 nadále pokračoval a byl zohledněn v aktualizovaném rozpočtu jednotlivých škol.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2018 činila 1 816 536,044 tis. Kč, tj. o 215,440 mil. Kč více než v r. 2017. Z toho 45,774 mil. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve výuce. Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2017 činila 1 601 096,053 tis. Kč, z toho 22,873 mil. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve výuce.

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze č. 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze č. 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace (zejména na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2017 došlo ke zvýšení o 9,84 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. o 0,27%). Důvodem je nárůst úvazků spojený s poskytovanými podpůrnými opatřeními ve výuce, zejména u speciálních škol. Úvazky financované ze státních dotací poklesly o 2,045.

Tabulka 75: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2017–2018

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2018	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2017	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2016	Meziroč. změna počtu zaměst. 2018–2017
Celkem	3670,8146	3660,97	3679,708	+9,8446
- ze státního rozpočtu	3570,0259	3572,071	3584,411	-2,0451

Zdroj: Sumáře výkazů P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 3. 2. 2019

Změny úvazků od září 2018 se promítly v přepočtu na celý rok z jedné třetiny své velikosti.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2017 jsou uvedeny v Přílohách č. 3 – 5 výroční zprávy.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové neinvestiční příspěvky, poskytnuté z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2018 částku 384 594,26 tis. Kč (na provoz, mimořádné účelové příspěvky), z toho příspěvky na provozní výdaje a odpisy z kapitoly školství 377 621,48 tis. Kč (v r. 2017 celkem z kap. školství 375 622,77 tis. Kč, v r. 2016 364 766,61 tis. Kč).

K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (dále také jen „FRR“, viz níže) a na kofinancování a předfinancování projektů.

V roce 2018 byl celkový objem neinvestičních příspěvků pro příspěvkové organizace školství z rozpočtu kraje ve srovnání s rokem 2017 vyšší o 6 594,49 tis. Kč (v r. 2017 objem včetně prostředků z jiných rozpočtových kapitol, bez FRR činil 377 999,77 tis. Kč). Samotné příspěvky na provoz kryté z rozpočtu odvětví školství byly v r. 2018 vyšší pouze o 1 998,71 tis. Kč než v r. 2017. Zásadní podíl na tom měly prostředky poskytované na řešení specifických požadavků škol.

V průběhu roku 2018 byly řadě organizací z rozpočtu kraje poskytnuty finanční prostředky určené k řešení specifických požadavků. Za nejvýznamnější považujeme následující aktivity:

- podpora polytechnického vzdělání ve středních školách zřízených krajem (příspěvek neinvestiční, popř. i investiční) – uvolněno 2 871,1 tis. Kč (2 000 tis. Kč v r. 2017),

- posílení odměňování učitelů odborných předmětů v oborech skupin oborů 23 strojírenství a 26 elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika u středních škol KHK. V roce 2018 bylo finančně dokryto z výsledku hospodaření na výsledný objem 13 400 tis. Kč (v r. 2017 celkem též 13 400 tis. Kč),
- implementace a zabezpečení požadavků GDPR - uvolněno 6 893,7 tis. Kč.

V průběhu roku 2017 byly navíc krajským organizacím rozepsány následující prostředky:

- obnova vybavení ubytovacích kapacit a doplnění nastavitelného nábytku ve školách ve výši 9 000 tis. Kč,
- obnova výpočetní techniky v učebnách středních škol ve výši 7 500 tis. Kč a ve školských poradenských zařízeních 600 tis. Kč.

Požadavky školství na financování těchto aktivit v r. 2018 bohužel nebyly zohledněny.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 1 452,60 tis. Kč, z toho částka 387,79 tis. Kč byla zaplacená krajem na nájemné.

Organizacím byl stanoven odvod z fondu investic v celkové výši 42 268,38 tis. Kč (standardně při rozpisu rozpočtu pro rok 2018 byly odvody napočteny ve výši 80 % odpisů).

Kapitálové příjmy z prodeje nemovitého majetku kraje ve školství nebyly v r. 2018 do rozpočtu školství zapojeny.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje, svěřený školám a školským zařízením, byly finančně řešeny zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem, rozpočtovaný pro odvětví školství ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK v závěru roku 2018, představoval částku 138 700,77 tis. Kč – ve srovnání s předchozími roky je to více (136 051,44 tis. Kč v roce 2017, 114 148,93 tis. Kč v roce 2016, 84 377,07 tis. Kč v roce 2015, celkem 69 242,7 tis. Kč v roce 2014). Z tohoto objemu bylo schváleno 83 989,17 tis. Kč na investiční transfery příspěvkovým organizacím, 37 674,53 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 857,07 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na běžné výdaje, 16 180,0 tis. Kč na kapitálové výdaje kraje pro školství (objem akcí, kde kraj byl investorem). Rok 2018 lze tak z pohledu výše prostředků ve FRR hodnotit jako příznivější než předchozí roky.

Došlo ke snížení výše odvodů z fondů investic příspěvkových organizací o 10 %, čímž se zlepšily zdroje organizací na řešení drobné údržby ze svých vlastních prostředků.

Velmi klíčové byly v r. 2018 vynakládané prostředky na akce spolufinancované z evropských fondů, zejm. z IROP, IROP-ITI a Operačního programu Životní prostředí. K tomuto je v rozpočtu kap. 21 - investice a evropské projekty po 5. změně rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 450 663,15 tis. Kč na investice a 16 399,89 tis. Kč na neinvestice (70 565,79 tis. Kč na investice a 346,73 tis. Kč na neinvestice v roce 2017, 21 367,05 tis. Kč na investice a 821,86 tis. Kč na neinvestice v roce 2016, 109 211,9 tis. Kč na investice a 1 725,67 tis. Kč na neinvestice v roce 2015, v roce 2014 celkem 91 312,6 tis. Kč na investice a 10 900,5 tis. Kč na neinvestice). Větší část těchto prostředků, která byla vynaložena na předfinancování projektů, se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů. Jde o historicky největší výdaje do školství v 1 kalendářním roce od vzniku krajů.

Přehled realizovaných projektů je v tabulkové Příloze č. 1.e.

Částka 3 984,3 tis Kč byla na investice do PO vynaložena přímo z rozpočtu školství. V kap. 14 byly vedeny i investiční prostředky na kofinancování a předfinancování projektu I-KAP KHK I ve výši 9 743,64 tis. Kč.

V rámci investic projektu „Rozšíření strategické průmyslové zóny Solnice – Kvasiny a zlepšení veřejné infrastruktury v Královéhradeckém regionu“ bylo v roce 2018 vynaloženo 36 798 tis. Kč (z toho 36 500 tis. Kč státní dotace) na realizaci akce „Modernizace Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166 – II. etapa, areál Na Jamách“. Akce bude dokončena v září 2019.

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na rozvojové a dotační programy u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2018 zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze č. 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Na mimořádné účelové příspěvky na drobné projekty krajských škol pro vzdělávání, prevenci, oblast volnočasových aktivit a sportu bylo z rozpočtu kraje poskytnuta částka 3 404,6 tis. Kč.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem zejména v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v r. 2018 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 5 845,06 tis. Kč (5 803,95 tis. Kč v r. 2017, 5 664,25 tis. Kč v roce 2016, 5 548,0 tis. Kč v r. 2015). Nově byla vyplácena stipendia i studentům oboru Diplomovaná všeobecná sestra na VOŠ: vyplaceno celkem 779,5 tis. Kč.

Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden–červen 2018 a září–prosinec 2018.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Pro financování škol a školských zařízení, zřízených obcemi, byly i pro rok 2018 v oblasti mzdových prostředků klíčové změny výkonů rozhodných pro rozpočet: celkový pokles výkonů v mateřských školách o 0,77 % a nárůst výkonů základních škol o 1,05 % oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2017. V září 2018 došlo k dalšímu poklesu počtu dětí v MŠ a nárůstu počtu žáků ZŠ.

Úroveň finančního zabezpečení mezd v obecním školství byla vzhledem k nárůstu výkonů lepší než ve školství krajském. V oblasti ostatních neinvestičních výdajů byla situace též stabilní.

Z rezerv v rámci dotace na přímé NIV bylo nutno v 1. pololetí dofinancovat dobíhající zvýšení překryvů úvazků pedagogických pracovníků v MŠ (MŠMT v rozpisu dotace toto nezohlednilo, překryvy nad rámec normativního pokrytí mezd byly proto utlumeny).

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2018 činila 4 088 747,742 tis. Kč (o 577,368 mil. Kč více než v r. 2017). Z toho 241,146 mil. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve výuce. Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2017 činila 3 511 380,236 tis. Kč, z toho 93,00 mil. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve výuce.

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze č. 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze č. 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti r. 2017 došlo ke zvýšení o 286,796 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. nárůst o 3,3 %).

Tabulka 76: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2016–2018

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2018	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2017	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2016	Meziroč. změna počtu zaměst. 2018–2017
celkem	8975,5860	8688,790	8353,679	+286,7960
- ze státního rozpočtu	8719,1155	8451,237	8109,112	+267,8785

Zdroj: Sumáře výkazů P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 3. 2. 2019

Změny souvisí zejména s pokračujícím nárůstem počtu žáků v základních školách a školních družinách a množstvím realizovaných podpůrných opatření ve vzdělávání, spojených s nárůstem úvazků zaměstnanců.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení jsou uvedeny v Přílohách č. 3–5 výroční zprávy.

Výdaje na rozvojové programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace od MŠMT v roce 2018 školám a školským zařízením, zřízeným obcemi, jsou uvedeny v Příloze č. 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde uvedené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Prostředky na projekty z OP VK, dotace na preventivní programy, na podporu informačních center pro mládež jsou průtokovou dotací, z tohoto důvodu se u obecních škol do rozpočtu kraje nezahrnují (bilance v tab. 1. a zachycuje údaje rozpočtované krajem).

Objem dotace převedený v roce 2018 na realizaci projektů z OP VVV obecních škol činí 200 883,692 tis. Kč. Vzhledem k charakteru dotace však není zahrnut v rozpočtu kraje.

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 1 414,1 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 312,0 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Převážnou část prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). Z dotace MŠMT byla soukromým školám krajem poskytnuta částka 290 616,47 tis. Kč (255 651,218 tis. Kč v roce 2017, v roce 2016 dotace 209 934,9 tis. Kč, v roce 2015 to bylo 193 073 tis. Kč). Objem rozpočtu dotace soukromých škol se zvýšil zejména z důvodu nárůstu počtu financovaných subjektů a velké množství financovaných podpůrných opatření ve vzdělávání.

Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2018 též zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu od MŠMT jsou uvedeny v Příloze č. 1 (tabulka 1. b).

Z programu podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v roce 2018 z prostředků kraje čerpáno jednou školou 212,8 tis. Kč (276,6 tis. Kč v r. 2017, 244,3 tis. Kč v r. 2016).

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 273,7 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity a sport 20,0 tis. Kč.

2.4 Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Rozdělení dotace na přímé výdaje na vzdělávání mezi školy a školská zařízení v členění dle jednotlivých typů a zřizovatelů v letech 2016–2018 je uvedeno v Příloze č. 2.

Tabulka zachycuje podíl jednotlivých typů škol a školských zařízení na celkovém objemu NIV celkem i meziroční vývoj.

Rekapitulace tabulkových příloh ekonomické části

Příloha č. 1

Rozpočet odvětví školství a navazujících kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje pro roky 2016–2018 (tab. č. 1. a)

Rozdělení dotací poskytnutých kraji z MŠMT v roce 2018, 2017, 2016 dle zřizovatelů škol a školských zařízení (tab. č. 1.b – 1.d)

1.e Přehled projektů realizovaných v roce 2018 spolufinancovaných z evropských fondů

Příloha č. 2

Rozdělení objemu neinvestiční dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2018, 2017, 2016 (tabulka č. 2)

Příloha č. 3:

„Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem, obcemi, krajem a obcemi celkem v roce 2018“ (tab. č. 3. a – 3. c)

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách, bez ohledu na způsob odměňování a zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2018 (tab. 3.d)

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na způsob odměňování a zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Příloha č. 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny srovnatelné údaje za roky 2017 a 2016.

3. Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji

V oblasti předškolního vzdělávání došlo od školního roku 2017/2018 k několika zásadním změnám. Bylo uzákoněno povinné předškolní vzdělávání od školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, a právo přednostního přijetí dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu mateřské školy.

Oproti předchozím letům došlo opět k úbytku dětí. Do mateřských škol od školního roku 2017/2018 nastoupilo 5 655 dětí, což je o 531 dětí méně než od školního roku 2016/2017. Celkem nebylo vyhověno 810 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání (o 660 méně než v předcházejícím školním roce). Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti ještě o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol.

V oblasti základního vzdělávání se KHK v souladu s dlouhodobým záměrem zaměřoval na podporu společného vzdělávání na základních školách – integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu: Poskytoval ekonomickou podporu zřizování pozic asistentů pedagogů mimo systém podpůrných opatření s normovanou finanční náročností pro individuálně integrované žáky zejména s těžkým zdravotním postižením v základních školách zřizovaných obcemi a spolupracoval s MŠMT při zajištění účelově vázaných finančních prostředků pro činnost těchto asistentů pedagoga v soukromých školách. KHK v případě potřeby poskytoval metodickou pomoc obcím, které uvažovaly o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. Pokračování těchto aktivit v dalších letech bude značně ovlivněno ukončením přechodného období pro probíhající rediagnostiku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich vstup do systému podpůrných opatření.

V oblasti středního vzdělávání se zvýšil počet středních škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení o jednu. Z celkového počtu 87 středních škol právě 3 střední školy (soukromé) nevykonávaly svoji činnost a nevzdělávaly žádné žáky (Střední škola hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o., CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední škola s.r.o., CZECH SALES ACADEMY Trutnov - střední odborná škola s.r.o.). Počet nabízených míst výrazně přesahoval počet uchazečů, kteří mohli do středního školství vstoupit. Celkové počty žáků se ustálily na dlouhodobém minimu.

V oblasti přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou středních škol se v 1. kole opět konala jednotná zkouška, která obsahovala písemný test z českého jazyka a literatury a písemný test z matematiky a jejích aplikací. Minimální bodová hranice nutná pro přijetí nebyla centrálně stanovena. Nadále byla Královéhradeckým krajem vyplácena finanční podpora žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech středního vzdělání s výučním listem. Pro školní rok 2017/2018 zůstal počet vybraných oborů vzdělání zachován na hodnotě 25.

Na základě spolupráce Královéhradeckého kraje a Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje se konal třetí ročník Presentace středních škol a zaměstnavatelů. Akce se konala ve všech okresních městech kraje a setkala se s velkou odezvou ze strany škol, firem a zejména žáků a jejich rodičů. Veřejnost se prostřednictvím prezentací seznámila s nabídkou středních škol a zaměstnavatelů, kteří působí zejména na území Královéhradeckého kraje. Celkem se podařilo přilákat bezmála 24 500 návštěvníků. V rámci prezentace proběhla i burza pracovních příležitostí. Součástí prezentace v Hradci Králové bylo předání ocenění „Škola firmě a Firma škole 2017“ pro nejlépe spolupracující firmy a střední školy.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání v meziročním srovnání opět poklesl zájem o studium, a to především v denní formě vzdělávání. Celkový počet studentů VOŠ v KHK se tak dostal na historické

minimum. Z 12 VOŠ zapsaných na začátku školního roku 2017/2018 v rejstříku škol a školských zařízení 2 nevzdělávaly žádné studenty. Mírně se zvýšil procentní úbytek studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku.

Od 1. 10. 2017 začal Královéhradecký kraj nově podporovat stipendii studenty vzdělávající se v oboru vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání, ve vyšších odborných školách zřizovaných Královéhradeckým krajem.

V oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se ve sledovaném období i nadále uváděly do praxe změny, které vešly v platnost v roce 2016. Jednalo se především o zavádění podpůrných opatření. Celkový počet žáků se SVP se mírně navýšil a to o 2,2 %. Podíl individuálně integrovaných dětí a žáků se SVP do škol hlavního vzdělávacího proudu se oproti školnímu roku 2016/2017 navýšil o 13,3 %. V mateřských školách byly nejčastěji integrované děti s vadami řeči. V základních a středních školách se jednalo o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení. Ve speciálních školách, resp. třídách, pokračoval pokles žáků, ale nebyl již tak výrazný jako v předešlém školním roce. Celkový pokles byl o 121 dětí a žáků. I přes mírný pokles žáků zůstávají speciální školy, resp. třídy, možností pro vzdělávání žáků s těžším mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, kterých se na těchto školách vzdělávalo 777 z celkového počtu 2 872 žáků.

V oblasti poradenských služeb došlo v souvislosti se zavedením společného vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP k velkému nárůstu práce a administrativy. Služby v kraji zajišťovalo 7 speciálně pedagogických center a jedna pedagogicko-psychologická poradna ve svých pěti pobočkách. Počty klientů školských poradenských zařízení se meziročně významně navýšily, a to především v souvislosti s ukončením platnosti dřívějších doporučení. Největší problémy v uspokojení svých klientů a dodržení zákonem dané lhůty pro vyřešení zakázky mělo SPC v Trutnově, které zajišťuje služby pro okres Trutnov, ale i Jičín. Jejich personální obsazení je dlouhodobě podhodnocené.

V oblasti základního uměleckého vzdělávání je i nadále podíl počtu žáků ZUŠ ve věkové skupině 6 – 18 (22,5 %) nad republikovým průměrem (18,3 %). Stabilizace kapacit ZUŠ v kraji zůstane i nadále prioritou.

V oblasti školských účelových zařízení nedošlo k žádným významným meziročním změnám. U všech organizací i přes ekonomické problémy zůstává zachován jejich rozsah nabízených služeb a poslání.

V oblasti volnočasových aktivit byly v roce 2018 cíle a opatření stanovené DZ a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji naplňovány zejména prostřednictvím finanční podpory projektů podpořených v rámci krajských dotačních programů, které pokrývají celou škálu činností zejména organizací pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase. V roce 2018 byla z krajského rozpočtu podporována celoroční činnost NNO, pořádání akcí pro děti a mládež, táborová činnost, mezinárodní spolupráce, vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků, ale i obnova a údržba materiálně technického vybavení či rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže. Výše této finanční podpory z rozpočtu kraje byla stabilní a odpovídala předešlým rokům. V neposlední řadě byla realizována také podpora naplňování Koncepce podpory mládeže MŠMT na období 2014–2020. V druhé polovině roku 2018 byl realizován IV. ročník Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v Královéhradeckém kraji „Zlatá koruna Královéhradeckého kraje“. V závěru roku byla, ve spolupráci s dalšími partnery, organizačně podpořena Celostátní konference pracovníků domovů mládeže.

Hlavní cíle a opatření **oblasti tělovýchovy a sportu** byly v souladu s DZ a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji plněny v průběhu celého roku 2018. Finanční podpora stěžejních sportovních aktivit byla realizována prostřednictvím krajských dotačních programů

a individuálních dotací a byla vyšší než v předešlých letech. Podporováno bylo široké spektrum aktivit sportovních organizací i dalších subjektů. Prostřednictvím krajských dotačních programů byly podpořeny aktivity v oblasti pohybové gramotnosti, pořádání významných a masových tělovýchovných a sportovních akcí, činnost sportovních středisek a sportovních center mládeže, reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích, příprava reprezentantů kraje na ODM, vzdělávání, celoroční pravidelná sportovní činnost i vrcholový a výkonnostní sport. KHK v roce 2018 znovu realizoval několik významných projektů a aktivit. Obdobně jako v předešlých letech byla připravena a zajištěna účast výpravy KHK na Hrách VIII. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2018 a byla zahájena příprava výpravy KHK na Hry IX. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2019. Odborem školství KÚ KHK bylo také zorganizováno několik slavnostních setkání, na kterých byly oceněny významné úspěchy účastníků krajských soutěží, reprezentace kraje na ODM i práce pedagogů a organizátorů těchto akcí. Významnou akcí byla realizace 2. konference Tělovýchova a sport v Královéhradeckém kraji. V průběhu roku byla, na základě usnesení Rady a Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, realizována finanční podpora celoroční činnosti krajských sportovních asociací sdružených ve Všesportovním kolegiu Královéhradeckého kraje. KHK se také finančně podílel na každoročním oceňování nejúspěšnějších sportovců Královéhradeckého kraje. Z kapitoly 9 rozpočtu KHK byly finančně podpořeny také významné tradiční sportovní akce s tzv. trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje. V závěru roku 2018 byla na podporu propagace těchto akcí připravena dvoujazyčná propagační brožura. Žádosti o individuální dotace z oblasti sportu byly podpořeny také v dalších kapitolách rozpočtu KHK. Odbor školství KÚ KHK zajišťoval zveřejňování informací a informování sportovního prostředí a široké veřejnosti o sportovních aktivitách v KHK i informací celorepublikové úrovně. V neposlední řadě probíhala v průběhu celého roku 2018 spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK, krajskými, okresními a celorepublikovými sportovními svazy, sportovními asociacemi a dalšími subjekty působícími v oblasti tělovýchovy a sportu.

V oblasti stravování dětí, žáků a studentů ve školním roce 2017/2018 pokračoval a nadále bude pokračovat záměr zvyšovat kvalitu stravy ve školních jídelnách, motivovat strážníky ke zdravému životnímu stylu a zvyšovat zájem o školní stravování a získávat stále další nové strážníky. Školní jídelny se snaží vycházet vstříc strážníkům se zdravotními problémy a potřebou dietního stravování. Dle svých možností odborně připravují konkrétní dietní pokrmy nebo na základě dohody se zákonnými zástupci dětí a žáků řeší stravování individuálně. V oblasti školního stravování i ve školním roce 2017/2018 pokračoval trend zapojit se do různých projektů, např. Zdravá školní jídelna, Obědy do škol, Obědy pro děti apod., které nejen zvyšují kvalitu a prestiž školních jídelen, ale také pomáhají zajistit dětem a žákům ze sociálně slabých rodin finanční prostředky na celodenní stravování v mateřských školách a obědy v základních školách.

Učitelé patří mezi profese, kde je nutné se neustále vzdělávat – mění se nároky, obsahy učiva, objevují se nové metody a principy. Při realizaci aktivit **v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP KHK připravilo během školního roku řadu osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro velký zájem účastníků každoročně opakují, i vzdělávací akce nové dle požadavků pedagogických pracovníků i ostatních pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje.

Do programové nabídky zařadilo ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů jiných institucí, především ČŠI, zřizovatelů škol a školských zařízení a Krajské hygienické stanice KHK. V neposlední řadě sledují pracovníci ŠZ DVPP KHK legislativní změny, aby školám a školským zařízením zajistili okamžitý servis formou seminářů a školení na nejrůznější téma. Programová nabídka zahrnuje vzdělávání pro všechny typy škol a školských zařízení, zahrnuje mimo jiné také vzdělávání v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání.

Také v dalším období by měla nabídka vzdělávacích akcí v ŠZ DVPP KHK přispívat zejména ke zvyšování profesionality pedagogických pracovníků.

V oblasti primární prevence jsou průběžně naplňovány cíle stanovené především v Koncepti školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014–2018. V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická, tak finanční podpora. Realizace dlouhodobých programů ve školách a školských zařízeních zaměřených na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování byla částečně podporována z dotačního programu vyhlášeného MŠMT a dotačních programů a mimořádných účelových příspěvků poskytnutých Královéhradeckým krajem. Tato podpora bohužel není dostačující ani systematická. V Královéhradeckém kraji působilo v r. 2018 celkem 6 certifikovaných poskytovatelů dlouhodobých programů primární prevence. Za velký úspěch považujeme otevření dalšího specializačního studia pro školní metodiky prevence podpořeného z prostředků KHK a supervizní setkání pro pedagogy nabízené v rámci krajských akčních plánů. Odbor školství uspořádal pro pedagogy 7 vzdělávacích akcí v oblasti primární prevence rizikového chování. V r. 2018 se školy z Královéhradeckého kraje potřetí zapojily do zatím dobrovolného Systému výkaznictví preventivních aktivit ve školách. Z výsledků vyplývá, že je nezbytné na žáky nadále preventivně působit, protože výskyt projevů rizikového chování je v mnoha oblastech stále vysoký. V rámci projektu Kraje pro bezpečný internet skončil Královéhradecký kraj v 5. ročníku žákovské soutěže na 6. místě, vznikly nové videospoty nejen pro děti z nízkoprahových zařízení s názvem „Zkroť net. Hned.“, žáci 4 tříd našich základních škol prošly prezenčními semináři (Ne)bezpečný mobil. Projekt Kraje pro bezpečný internet se snaží o vzdělávání široké veřejnosti v oblasti kybernetické bezpečnosti.

V oblasti multikulturní výchovy, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin byl krajským úřadem v jednom oprávněném případě udělen souhlas se zřízením přípravné třídy při základní škole pro účely vyrovnávání vývoje dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. V zájmu dětí a žáků se sociálním znevýhodněním krajský úřad spolupracoval s MŠMT při zabezpečování financování asistentů pedagoga pro tyto děti a žáky. K zajištění povinné školní docházky pro žáky s jiným než českým státním občanstvím odbor školství podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou výuku českého jazyka.

V rámci realizace projektu **Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji** a z něho vycházející **Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I** pokračovaly aktivity vedoucí ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. Konaly se semináře a konference sloužící ke vzdělávání a sdílení dobré praxe pedagogů zaměřené na podporu kariérového poradenství a podnikavosti, polytechnického a odborného vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti a společného vzdělávání. Partneři projektu I-KAP KHK I se zaměřili především na pořádání exkurzí, projektových dní a realizaci kroužků pro žáky středních a základních škol v kraji.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací školství, u prostředků z Fondu rozvoje a reprodukce KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. Pokračoval pokles počtu žáků v krajských školách, což vedlo ke zhoršení možnosti pokrýt jejich mzdové výdaje normativním rozpisem rozpočtu dotace MŠMT na přímé výdaje na vzdělávání. Zabezpečení mzdových výdajů řady středních škol bylo velmi problematické. U prostředků poskytovaných z vlastních zdrojů rozpočtu kraje došlo ke stabilizaci. Z přidělených prostředků kraje bylo možno podpořit polytechnické vzdělávání ve středních školách, byly vyčleněny prostředky na posílení odměňování učitelů odborných předmětů vybraných oborů vzdělávání a na řešení požadavků spojených se standardy GDPR. Nepodařilo se pokračovat v nutné obnově výpočetní techniky ve školách.

Došlo ke snížení procentní výše odvodů z fondů investic příspěvkových organizací, což zlepšilo schopnost příspěvkových organizací řešit drobnou údržbu ze svých prostředků.

Velmi mimořádný byl rok 2018 v oblasti čerpání finančních prostředků na projekty - modernizaci objektů škol a jejich vybavení s využitím zdrojů z ESF. V této oblasti v roce 2018 pokračovala realizace nových projektů podpořených z IROP, IROP-ITI a OP Životní prostředí.

Seznam zkratk použitých v textu

AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
COV	centrum odborného vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
ČUS	Česká unie sportu
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DDÚ	dětský diagnostický ústav
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ	dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FRR	fond rozvoje a reprodukce
G	gymnázium
HK	Hradec Králové
ICT	informační technologie
IROP	Integrovaný regionální operační program
IROP-ITI	Integrované územní investice
IVP	individuální vzdělávací plán
JC	Jičín
JŠ	jazyková škola
KAP	Krajský akční plán
KHK	Královéhradecký kraj
KHS	Krajská hospodářská správa
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání
KPBI	Kraj pro bezpečný internet
KSPN	krajská síť podpory nadání
KÚ	Krajský úřad
MAP	Místní akční plán
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUP	mimořádné účelové příspěvky
MZ	maturitní zkouška
NA	Náchod
NIV	neinvestiční výdaje
NNO	nestátní neziskové organizace

NSK	národní soustava kvalifikací
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OA	obchodní akademie
ODM	olympiáda dětí a mládeže
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
ORRGD	odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
OŠ	odbor školství
OU	odborné učiliště
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PRK	programy rozvoje kraje
PrŠ	praktická škola
RK	Rychnov nad Kněžnou
RVP	rámcový vzdělávací plán
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SpecŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
StřVP	středisko výchovné péče
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠPZ	školské poradenské zařízení
ŠZ	školské zařízení
SZČ	středisko zájmových činností
ŠZ DVPP	školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
TU	Trutnov
VL	výuční list
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠK	Všesportovní kolegium
VUR	výchova k udržitelnému rozvoji
VZ	výroční zpráva
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZÚ	zájmové útvary